

Luk ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-nga

Luk in Yisu ndê ngacsênom dom, ma in ngac Israel-nga dom. In ngac Grik-nga, ma in dokta, ma bocdinañ tanjalê bu in ngac tiguauc. Luk dau gêlic gêñ honñ nañ Yisu kôm, nañ dom, magoc in kip yom honñ sa yêc lau nañ sêmbô sêwhin Yisu têtñ ndoc in gic hu ndê gwelen e in mbu pi undambê gi (1:1-4). Luk ndê ñawaê ñayham hêganônñ Yisu ti in ndê gwelen, ma in to bapia dañ tiyham (Aposel) pi gwelen nañ lau aposel sêkôm ña Nalau Dabuñ ndê ñaclai.

Yêc in ndê yom ñamata-nga, Luk sôm bu in to yom têtñ ngac atu dañ ñaê Tiopilas. Nâê dau danem kwi bu 'ngac nañ atac whin Anötö.' Magoc in to tu ngac tigenñ dinañ-nga dom, in to ndê ñawaê ñayham hêganônñ lau nañ lau Israel dom gitôm in dau, ma lau Israel-nga sêwhin. In tac whin bu ñac sênyalê bu Yisu, in lau Israel-nga si Mesaya, ma in meñ gic waê lau Israel-nga tawasê dom, magoc meñ bu ti lau honñ si Pômdau, ma bu mbac ndu tu lau honñ-nga. Ma bocdinañ Luk tac whin bu Yisu ndê ñawaê sa têtñ gameñ nom-nga honñ, bu lau sêngô ma sêkêñ whin Yisu, dec oc sêtap Anötö ndê mwasinñ nem ñac si-nga sa.

Yom Namata-nga

¹ O ngac atu Tiopilas. Lau daêsam sênsahê bu sêto yom pi gêñ hoñ nañ ñandô sa yêc yac mba gameñ. ² Ñac sêto sêñkuc yom nañ lau nañ sêmbô sêwhiñ Yisu têtñ ndoc inñ gic hu ndê gwelen, nañ sic dulu têtñ yac. Lau dau sêlic gêñ hoñ nañ Yisu kôm pi tandô, dec sêhoc ñawaê ñayham asê pi gêñ dau. ³ Ma aô bocdinañ, gakip yom hoñ sa pi gêñ ñamata-nga ma meñ têtñ kwahic dec, ma galic ñayham bu wato sip bapia dindéc ma wanñiñ têtñ am. Aô gato yom kakuc ñadênañ tôm gêñ hoñ nañ hóc asê. Tu dinañ-nga O ngac atu Tiopilas, ⁴ am oc êmyalê bu yom hoñ pi Yisu nañ am ngô su, nañ yom ñandô.

Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê puc dinda kôc in-nga

⁵ Têtñ têtñ Kiñ †Herod gêm gôliñ gameñ Judia-nga, nañ †dabuñsiga dañ mbo, inñ ndê ñaê Sekaria. Inñ kôm ndê gwelen whiñ dabuñsiga nañ sêmbô dabuñsiga ñamata-nga Abaisa* ndê toñ. Sekaria ndê awhê ndê ñaê Elisabet, ma inñ Aron† ndê wakuc dañ, gitôm Sekaria dau.

---

* **1:5** Abaisa - dabuñsiga ñamata-nga dañ nañ mbo têtñ Kiñ Dawid ndê têtñ. Têtñ têtñ dinañ lau Israel si dabuñsiga sêwhê dau kôc ti toñ 24 kékuc dabuñsiga ñamata-nga si ñaê (1 Kr 24:7-19; ma Nia 12:11-17). Ma tiñambu sêkôm gwelen tôm ñatorñ 24 dinañ sêyô dau sêyô dau. Têtñ Yisu ndê têtñ, lau dabuñsiga daêsam sêndöc gameñ ñamakê-nga, ma sêpi Jerusalem tu sêkôm gwelen yêc †lôm dabuñ tôm ñac si toñ si ndoc, ma tiñambu sêmbu sêtêtñ si gameñ si (Luk 1:8, 23). Alic yom whê ñaê ‘dabuñsiga’ sa-nga yêc buku dindéc ñambu-nga. † **1:5** Aron - lau Israel si dabuñsiga ñamata-nga nañ gêm akiñ Anötö têtñ Moses ndê têtñ. Alic Eks 7:1-6; ma 28:1.

⁶ Anötö gêlic inlu sêsa lêt gitên yêc in angô-nga, sênsêlên sênkuc Anötö ndê yomsu ti ñagôlin ñalên ñayham. ⁷ Inlu sêti awhê andô ma ñgac andô su, magoc balêkoc mba, bu Elisabet in awhê gapoc.

⁸ Têñ têt dañ Sekaria ndê toñ si ndoc sênem akin Anötö-nga hôc asê, ma in gêm ndê gwelen dabuñsiga-nga mbo Anötö ndê lôm dabuñ yêc Jerusalem. ⁹ Ma gitôm dabuñsiga si mêtê, sêpuc gapoc gi sip Sekaria, bu sôc lôm dabuñ ñalôm ndi, ma kêt da ñamalu ñayham. ¹⁰ Ma têt ndoc in sôc gi bu kêt da ñamalu ñayham, nañ lau Israel-nga hoñ nañ sêkac sa tu s êtoc Anötö sa-nga, nañ sêteñ mbec sêlhac awê. ¹¹ Têt ndoc dinañ Pômdau ndê añela dañ hoc dau asê têt Sekaria, ma kalhac alta da ñamalu-nga ña-ndö-nga. ¹² Têt ndoc Sekaria tandô pi añela dau, in sö ti töc dau ñandô. ¹³ Magoc añela sôm têt in, “Töc daôm dom Sekaria, bu Pômdau ñgô mbec nañ am teñ. Am nem awhê Elisabet oc kôc atômngac dañ, ma am oc sam in ndê ñaê bu Jon. ¹⁴ In oc kôm am atac ñayham atu, ma lau daêsam oc sêtisambuc tu dinda kôc in-nga, ¹⁵ bu in oc ti ngac tiwaê yêc Pômdau angô-nga. In oc nôm wain me bu ñanga dom, magoc têt têt in yêc dinda atac ñalôm eñ, nañ Ñalau Dabuñ oc nem in ahuc, ma mbo whin in ñapañ. ¹⁶ Ma têt ndoc in tiatu, nañ in oc nem lau Israel-nga daêsam kwi, sêmbu sêsôc Pômdau ñac si Anötö ñapu. ¹⁷ In oc ti propet ñanga ma ti ñaclai gitôm propet ñamata-nga Elaija. Ma in oc muñ Pômdau, bu nem lau daêsam si ñalôm kwi. Dambai oc atac

whiŋ atui, ma lau daŋgapêc oc sêti lau ti gauc naŋ sêsa si lêŋ gitêŋ. Njalêŋ dinaŋ iŋ oc êmasaŋ lau si ŋalôm bu sêkôc Pômdau sa.”

¹⁸ Sekaria ŋô aŋela ndê yom dinaŋ su, goc sôm têŋ iŋ, “Alu ati awhê andô ma ŋgac andô su. Boc-dinaŋ ŋalêŋ bocke dec aö waŋyalê bu am nem yom oc ŋandô sa?” ¹⁹ Goc aŋela ô yom ma sôm, “Aö Gabriel naŋ galhac Pômdau aŋgô-ŋga, ma iŋ kêkiŋ aö bu wahoc ŋawaê ŋayham dindéc asê têŋ am. ²⁰ Gêŋ naŋ aö gasôm yom pi, naŋ oc ŋandô sa tôm ŋandoc. Tigeŋ am kêŋ whiŋ aö dom, ma bocdinaŋ am oc awham mba sa, ma sôm yom dom e gêŋ hoŋ dindéc hóc asê su.”

²¹ Têŋ dinaŋ lau naŋ sêmbo awê, naŋ sêhônŋ Sekaria ma gauc gêm bu bocke ma iŋ mbo tiwandêc yêc lôm dabuŋ ŋalôm. ²² Ma têŋ ndoc Sekaria mbu sa awê gi, naŋ gitôm dom bu sôm yom, ma gic amba ŋambwa têŋ ŋac, dec ŋac si gauc sa bu iŋ gêlic gêŋ ŋagatu daŋ yêc lôm dabuŋ ŋalôm.

²³ Tiŋambu iŋ ndê bêc gwelen-ŋga pacndê, ma iŋ kölhö mbu têŋ ndê malac gi. ²⁴ Ma iŋ ndê awhê Elisabet daê, dec timêtê dau ŋapep, ma mbo teŋ mbo iŋlu si andu gitôm ayô amañdaŋ. Elisabet sôm, ²⁵ “Pômdau kôm gêŋ dindéc ma gêm aö sa. Namata-ŋga aö gambo ti mayañ yêc lau aŋgô-ŋga, bu aö awhê gapoc, tigeŋ kwahic dec Pômdau tawalô aö, ma kôc aö mayañ su.”

Yisu ndê puc dinda kôc iŋ-ŋga

²⁶ Elisabet daê gitôm ayô 6 su, goc Anötö kêkiŋ aŋela Gabriel têŋ malac Nasaret naŋ yêc gameŋ

Galili-nga, ²⁷ bu kên aheñ têt awê akindan. In ndê ñaê Maria, ma lau sêhoc yom asê su bu Maria oc nem ngac dan ñaê Josep, nan Kin Dawid ndê apanğac dan. ²⁸ Anela dau têt Maria gi ma sôm, “O awê nan Anötö tac whin am ndu andô, Pômdau whin am.” ²⁹ Yom dau kôm Maria sö ñandô, ma in gauc gêm têt dau bu, “In awê gic aö tu sake-nga?” ³⁰ Goc anela sôm têt in, “Töc daöm dom Maria, bu Anötö gêlic am ñayham kêlêc. ³¹ Am oc daêm ma kôc balêkoc ngac dan, ma sam in ndê ñaê bu Yisu. ³² In oc ti ngac tiwaê, ma lau oc sêsam in bu Anötö Naclai ti Nawasi Nadau ndê Atu. Pômdau Anötö oc kên in wêkain apanğac Dawid ndê pôn kindan. ³³ In oc nem gôlin †Jakob ndê wakuc lau Israel-nga, ma in ndê gôlin oc pacndê dom.”

³⁴ Goc Maria ndac anela dau bu, “Aö gayêc gawhin ngac dan dom, ma bocdinañ yom dau oc ñandô sa ñalêñ bocke?” ³⁵ Ma anela ô yom ma sôm, “Ñalau Dabuñ oc têt am meñ, ma Anötö, Naclai ti Nawasi Nadau ndê ñaclai oc nem am ahuc. Tu dinañ-nga balêkoc dabuñ nan am oc kôc, nan lau oc sêsam in bu Anötö ndê Atu. ³⁶ Ma am ngô! Elisabet, awê andô nan yêc am apami si ton, nan daê ma oc kôc balêkoc dan. Sêsôm bu in awê gapoc, magoc kwahic in daê tôm ayô 6 su. ³⁷ Bu gêt dan yêc dom, nan Anötö gitôm dom bu kôm ñandô sa.” ³⁸ Ma Maria ô yom ma sôm, “Pômdau ndê awê akindan aö. Bocdinañ, yom nan am sôm, nan ñandô sa pi aö.” Maria sôm yom dinañ su, goc anela hu in sin.

Maria gic Elisabet kêsî

39 Têṅ tēm dinaṅ Maria kêmasaṅ dau, ma kêsêlêṅ ṅagahô têṅ malac daṅ yêc gameṅ ṅabaö Judia-ṅga gi. 40 In ḥoc asê ma têṅ Sekaria ndê andu gi, ma ta Elisabet ndê ṅaê. 41 Têṅ tēm Elisabet ṅô Maria ndê yom, naṅ balêkoc naṅ yêc in ṅalôm kwê soc ti ṅaṅga, ma ṅalau Dabuṅ gêm Elisabet ahuc. 42 Ma in sôm yom awha atu, “Anötö toc am sa ḥoc gêlêc lauwhê sambob su, ma oc toc balêkoc naṅ am oc kôc, naṅ sa bocdinaṅ. 43 Aö awê bocke, dec am, aneṅ Pômdau dinda mweṅ bu lic aö? 44 Têṅ ndoc aö gaṅgô am mbwêc aö, naṅ balêkoc naṅ yêc aö ṅatac, naṅ kwê soc ti atac ṅayham. 45 Am kêṅ whiṅ bu Pômdau ndê yom p i am oc ṅandô sa, ma tu dinaṅ-ṅga am tap in ndê mwasin sa!”

Maria po Anötö ndê waê sa

46-47 Ma Maria sôm:

“Aö wapo Pômdau ndê waê sa ti aneṅ ṅalôm sambuc, ma aö atac ṅayham kêlêc tu Anötö naṅ gêm aö si-ṅga. 48 ṅahu bu in kêlhiṅ in ndê awê akiṅ ṅambwa, aö dec siṅ dom. Têṅ kwahic dec ma ndi, lau hoṅ oc sêsam aö bu awê naṅ Anötö kêmwasiṅ. 49 In ṅaṅga ṅadau naṅ kôm gêṅ atu têṅ aö, ma in ndê ṅaê dabuṅ.

50 Tôm tēm sambob, in tawalô lau hoṅ naṅ sêtoc in ma sêtoc in sa. 51 In amba ṅaṅga kôm gêṅ atu, ma lau naṅ yom sêtoc dau sa-ṅga gêm ṅac si ṅalôm ahuc, naṅ in soc ṅac su sêlhö têtṅtêṅ. 52 In kêmasuc kiṅ nom-ṅga su yêc ṅac si pôṅ kiṅ-ṅga, magoc lau naṅ sêṅgwiniṅ dau, naṅ in toc ṅac sa.

⁵³ Inj kêmwasinj lau ñalôm sawa ña gën ñayham-ñayham, magoc inj kêkinj lau ti lélôm sêsa amba sawa si. ⁵⁴⁻⁵⁵ Inj gêm inj ndê lau akinj Israel-nga sa, ma tòm yom nanj inj gic bata têtj abanj Abraham, ma têtj inj ndê wakuc honj nanj sênkuc inj, nanj inj tawalô ñac.”

⁵⁶ Maria kêpinj Anötö ma sôm yom dinanj su, goc mbo whinj Elisabet gitôm ayô tö, ma tinambu inj kölhö mbu têtj ndê malac gi.

Elisabet kôc Jon

⁵⁷ Elisabet ndê ndoc menj sa dec inj kôc balêkoc ñgac danj. ⁵⁸ Ma inj ndê dawai ti lau menpanj inj-nga sêngô bu Pômdau tawalô inj ñalênj dinanj, ma ñac honj atac ñayham sêwhinj inj. ⁵⁹ Têtj balêkoc dau ndê bêc ti-8-nga, ñac honj sêmenj bu sêsê balê ndê ñamlic ñatô su sênkuc lau Israel-nga si ðpwac, ma ñac tac whinj bu sêkênj damba Sekaria ndê ñaê pi inj. ⁶⁰ Tigenj inj dinda sôm, “Mba! Dasam inj ndê ñaê bu Jon.” ⁶¹ Ma sêsôm têtj inj, “Yêc am nem dawam, ñgac ñaê Jon danj mbo dom.” ⁶² Ma ñac sic amba têtj damba bu sênjalê ñaê bocke inj tac whinj. ⁶³ Inj kôm ña amba bu sêkênj tapele danj têtj inj, dec sêkênj ma inj to, “Inj ndê ñaê Jon,” goc lau honj sêhêdaê. ⁶⁴ Ma ñagahô inj êmbala tigolonj, ma inj sôm yom asê ma kêpinj Anötö.

⁶⁵ Gênj dau kôm ñac lau honj sêsö, ma lau nanj sêmbo Judia ñagamenj lôc-nga, nanj sem yom-galôm ñapanj pi gënj honj dinanj. ⁶⁶ Lau honj sêngô ñawaê, ma ñac gauc gêm yom dau ñapanj yêc ñac si ñalôm. Ma ñac sêlic bu Pômdau ndê

naclai tōc dau asê yêc balê dau, dec sêndac dandi, “Inj oc ti ñamalac kainj bocke?”

Sekaria hoc yom asê gitôm propet

⁶⁷ Têñ tēm dinañ Nalau Dabuñ gêm Jon ndê damba Sekaria ahuc, ma inj hoc yom asê gitôm propet dañ ma sôm,

⁶⁸ “Tampiñ Pômdau, yac lau Israel-nga neñ Anötö, bu inj meñ bu nem inj ndê lau si. ⁶⁹ Inj po ngac ti ñaclai dañ sa yêc inj ndê ngac akinj Dawid ndê lau wakuc, nañ gitôm bu nem yac si. ⁷⁰ Anötö ndê propet dabuñ sêhoc yom asê pi gêñ dau muñ su, ma kwahic dec Anötö kôm yom dau ñandô sa. ⁷¹ Inj kêmasañ lêtñ dinañ, bu nem yac si yêc yac neñ ñacyo ti lau nañ sêtec yac amba. ⁷² Inj tawalô yac, tôm inj gic bata têtñ abañi, ma gauc gêm inj ndê pwac dabuñ, ⁷³ nañ inj kêmatinj tidônñ whinj abañ Abraham. ⁷⁴ Inj oc nem yac si yêc yac neñ ñacyo amba, tu bu yac danem akinj inj ti atac pa su, ⁷⁵ ma tu bu tañsêlêtñ dasa lêtñ gitêtñ ti dabuñ yêc inj añgô-nga tôm bêc hoñ. ⁷⁶ Ma Jon, aneñ balê, lau oc sêsam am bu ‘Anötö, Naclai ti Nawasi Nadau ndê propet,’ bu am oc muñ Pômdau ma êmasañ lau si ñalôm tu sêkôc inj sa-nga. ⁷⁷ Ma am oc whê Anötö ndê lau si gauc sa pi lêtñ nañ inj oc suc ñac si sac kwi tu bu nem ñac si-nga. ⁷⁸ Yac neñ Anötö ndê lêtñ tawalô yac-nga, nañ oc tôm ac nañ pi ma kalhac umbonj, ⁷⁹ ma pô lau nañ sêndöc gameñ ñasec, ma lau nañ sêmpinj bu sêmbac ndu. Inj oc wê yac dasa señ bu datap yom malô sa.”

⁸⁰ Tinjambu balê dau tiatu, ma kêñ ndê ñalôm sambuc tu nem akiñ Anötö-nga. Ma in mbo gameñ sawa e tòm bêc nañ in gic hu ndê gwelen, dec gêm mêtê kalhac lau Israel aᅅgô-nga.

2

Maria kôc Yisu

¹ Têñ têm dinañ †Sisa Ogasta gic atu yom bu sêsê lau hoñ nañ sêmbo Rom si gôliñ ñapu, nañ sa tu bu sênemlhi takis-nga. ² (Têñ ndoc dinañ Kirinos gêm gôliñ gameñ Siria-nga, ma gêñ dinañ ti têm ñamata-nga nañ sêsê lau sa yêc in ndê gôliñ ñapu.) ³ Bocdinañ lau hoñ sêtêñ si malachu si, bu sêto si ñaê sip bapia sêsê ñac sa-nga.

⁴ Josep in Dawid ndê wakuc dañ, ma bocdinañ in hu malac Nasaret yêc gameñ Galili-nga siñ, ma sip têt Dawid ndê malac yêc gameñ Judia-nga gi, malac nañ sêsam bu Betlehem. ⁵ Josep lu Maria sêwhiñ dau si bu sêkêñ si ñaê, bu sêhoc inlu si yom asê su bu oc sênem dau. Ma Maria daê mbo. ⁶ Têñ ndoc inlu sêmbo Betlehem, nañ Maria ndê bêc bu kôc balêkoc-nga hóc asê. ⁷ Josep lu Maria sêyêc bôc si mala, bu ñasawa mbasi yêc andu ñaclen-nga. Ma yêc dê, Maria kôc in ndê balêkoc ñac ñamata-nga. Ma in kôm in si ña po, ma kêñ in yêc bôc si apa sênen gêñ-nga.

Añela sêhoc Yisu ñawaê asê

⁸ Têñ ôbwêc dinañ lau ñatô sêyob si domba sêmbo malac dau ñamakê. ⁹ Ma Anötö ndê añela dañ hoc dau asê têt ñac. Pômdau ndê

ņawê pô ñac, ma sêtoc dau ñandô. ¹⁰ Goc aņela dau sôm têt ñac bu, “Atöc daôm dom! Aö bu wakêt ñawaê ñayham daņ têt mac, naņ oc kôm mac atac ñayham atu. Ma ñawaê dindec gic waê lau hoņ. ¹¹ Mac nem ñgac nem mac si-ņga hóc asê têt béc dau dindec. In dinda kóc in yêc Betlehem, malac naņ sêsam bu Dawid ndê malac. In †Mesaya dau naņ Anötö gic bata bu êņkiņ meņ, ma mac nem Pômdau dau. ¹² Atêt Betlehem andi, ma mac oc aņyalê balêkoc dau pi gêt bocdec bu. Sêkôm in si ña po, ma sêkêt in yêc béc si apa sêneņ gêt-ņga.” ¹³ Ma ñagahô aņela undambê-ņga daêsam sêhoc dau asê sêwhiņ aņela dinaņ, ma sem wê sêmpiņ Anötö bocdec bu, ¹⁴ “Anötö ndê waê sa yêc lôlôc. Ma yom malô yêc nom, têt lau naņ Anötö gêlic ñac ñayham.”

Lau sêyob domba-ņga sêtêt Betlehem si

¹⁵ Aņela sem wê dinaņ su, goc sêmbu sêpi undambê si. Ma lau sêyob domba-ņga sêsôm têt dandi, “Ayôc! Datêt Betlehem dandi, ma dalic gêt atu naņ Pômdau ndê aņela sêhoc asê têt yac.” ¹⁶ Goc sêņsahic dau sêtêt Betlehem si, ma sêtap Maria lu Josep sa, ma sêlic balêkoc dau yêc béc si apa sêneņ gêt-ņga. ¹⁷ Sêlic in su goc sêsa si, ma sic miņ yom naņ aņela hoc asê têt ñac pi balêkoc dau. ¹⁸ Ma lau hoņ naņ sêņgô ñac si yom, naņ sêhêdaê ñandô. ¹⁹ Magoc Maria gauc gêm yom hoņ ñapaņ yêc ndê ñalôm. ²⁰ Ma lau sêyob domba-ņga sêlhô sêmbu sêtêt gamen sêyob domba-ņga si. Sêmpiņ Anötö ma sêtoc in

ndê waê sa tu gêñ hoñ nañ sêñgô ti sêlic, nañ gitôm añela sôm asê têtñ ñac.

Sêtôc Yisu yêc lôm dabuñ

²¹ Têtñ bêc 8 giñga su, sêsê balê ndê ñamlic ñatô su, kêkuc lau Israel-ña si pwac. Ma sêsam inñ ndê ñ aê Yisu, tôm añela sam inñ têtñ ndoc inñ kêtñ puc Maria bu inñ oc daê.

²² Muñ-ña, Moses to yomsu dañ pi lauwhê Israel-ña nañ sêkôc balêkoc, nañ yêc bocdec bu. Sêhôn e bêc 40 pacndê, goc ñac oc ñawasi sa tiyham yêc Anötö añgô-ña. Bocdinañ têtñ Maria ndê bêc 40 pacndê su, goc inñlu Josep sêkôc Yisu sêtêtñ lôm dabuñ yêc malac Jerusalem si, bu sêtôc inñ yêc Pômdau añgô-ña. ²³ Sêkôm bocdinañ kêkuc Pômdau ndê yomsu nañ Moses to bocdec bu, “Asam balêkoc ñac mbêc hoñ bu dabuñ yêc Pômdau añgô-ña.” ²⁴ Ma têtñ têtñ dinañ inñlu sêkêtñ da bu Maria ñawasi sa tiyham. Sêkêtñ da tôm Pômdau ndê yomsu, balusi lu me mbac saun lu.

²⁵ Têtñ têtñ dinañ ñac dañ ñaê Simeon mbo Jerusalem. Inñ ñac gitêtñ ti dabuñ, ma inñ hôn ndoc bu Anötö êñkiñ inñ ndê Mesaya bu nem lau Israel-ña si. Ñalau Dabuñ whiñ inñ tôm bêc hoñ, ²⁶ ma têtñ ndoc dañ, kêtñ gauc têtñ inñ bu inñ oc mbo tali e lic Mesaya nañ Pômdau gic bata. ²⁷ Ma Ñalau Dabuñ wê Simeon têtñ lôm dabuñ gi, têtñ bêc nañ Yisu dinda lu damba sêkôc inñ sêmenñ bu sêkêtñ da sêñkuc Moses ndê yomsu. ²⁸ Inñ pê Yisu sa, goc kêpiñ Anötö ma sôm, ²⁹⁻³⁰ “O Pômdau atu, yom nañ am gic bata su, nañ kwahic dec ñandô sa. Aô tanônñ galic am nem †Ñgac Nem

Lau Si-nga su, ma bocdinaŋ dec oc tòm bu am nem ngac akiŋ aö dec wambac ndu ti atac malô.

³¹ Am kêmasaŋ lêtŋ dindec yêc lau hoŋ aŋgô-nga.

³² Am nem ŋawê oc pô lau hoŋ, bu tîc am asê têtŋ lau gameŋ apa-nga, ma bu po am nem lau Israel-nga si waê sa.”

³³ Simeon sôm yom dinaŋ pi Yisu, dec kôm Yisu dinda lu damba sêhêdaê. ³⁴ Goc Simeon gêm mbec ŋac, ma sôm têtŋ Yisu dinda Maria, “Anötö kêyaliŋ balê dindec sa, ma tu iŋ-nga lau Israel-nga daêsam oc sêpeŋ, magoc daêsam naŋ sêkêŋ whiŋ iŋ, naŋ oc sêtap Anötö ndê mwasiŋ sa. Iŋ meŋ bu tîc Anötö ndê lêtŋ asê têtŋ lau, magoc daêsam oc sêpu iŋ ti ndê yom, ³⁵ ma ŋalêtŋ dinaŋ gauc naŋ yêc lau daêsam si ŋalôm, naŋ oc meŋ sa tiawê. Ma tu gêtŋ naŋ oc hîc asê iŋ-nga, am daôm oc hîc ŋandê atu tòm bienŋ kuŋ am ŋatê.”

³⁶ Propet awhê daŋ mbo lôm dabuŋ ŋabatêmndö. Iŋ ndê ŋaê

Ana, ma iŋ damba iŋ Panuel, naŋ yêc Aser ndê toŋ.* Ana iŋ ti awhê andô su. Muŋ-nga iŋ gêm ngac su ma iŋlu nakweŋ sêmbo sêwhiŋ dau gitôm yala 7, ³⁷ goc nakweŋ mbac ndu ma Ana ti awhê sawa ma mbo e iŋ ndê yala ti 84. Tôm acsalô ti ôbwêc hoŋ iŋ gêm akiŋ Anötö mbo lôm dabuŋ ŋabatêmndö, ma têm daêsam iŋ hu gêtŋ daneŋ-nga siŋ tu nem dabuŋ dau ti teŋ mbec ŋaŋga-nga. ³⁸ Têtŋ têm naŋ Simeon ndê yom pi Yisu pacndê, naŋ Ana têtŋ ŋac gi, ma gêm danŋe Anötö. Ma iŋ gic hu sôm yom pi balêkoc têtŋ

---

* **2:36** Aser - Jakob ndê atui 12 si daŋ. Lau Israel sêwhê dau kîc ti toŋ 12 sêŋkuc apai 12 dinaŋ (alic Gen 35:26).

lau hoŋ naŋ sêhôn ndoc naŋ Anötö oc nem lau Jerusalem ti Israel-ŋga si.

³⁹ Josep lu Maria sêkôm gêŋ hoŋ tôm Pômdau ndê yomsu sôm, goc sêmbu sêtêŋ ŋac si malac Nasaret yêc gameŋ Galili-ŋga si. ⁴⁰ Ma Yisu tiatu ma ti balê ti licwalô. Ma gauc ŋayham ma Anötö ndê mwasiŋ gêm iŋ ahuc.

Yisu mbo lôm dabuŋ

⁴¹ Tôm yala hoŋ Maria lu Josep sêpi Jerusalem si, bu sêlic om atu †Pasowa-ŋga. ⁴² Têŋ Yisu ndê yala ti 12, naŋ ŋac hoŋ sêpi si, tôm iŋlu si gêbôm. ⁴³ Ma têŋ ndoc Mwasiŋ Pasowa-ŋga pacndê, goc Maria lu Josep sêhu Jerusalem siŋ bu sêmbu sêtêŋ iŋlu si malac sêndi. Yisu gacgeŋ mbo Jerusalem, magoc iŋlu sêŋyalê dom, ⁴⁴ bu sêŋsêlêŋ sêmbo seŋ sêwhiŋ lau toŋ atu, dec sem gauc bu iŋ oc mbo lau toŋ atu dinaŋ ŋalôm. Sêhu Jerusalem siŋ sêsa si gitôm bêc daŋ, goc sêŋsalê iŋ yêc ŋac si lau. ⁴⁵ Sêtap iŋ sa dom, dec bêc tilu-ŋga iŋlu sêmbu sêtêŋ Je rusalem si, bu sêŋsalê iŋ. ⁴⁶ Sêhóc asê Jerusalem, ma ŋagalansê sêtap iŋ sa yêc lôm dabuŋ. Iŋ ndöc whiŋ lau naŋ sêndôhôn mêtê, ma iŋ kêŋ daŋga ŋac si yom. Ma iŋ ndac ŋac pi gêŋ daêsam. ⁴⁷ Lau hoŋ naŋ sêŋgô iŋ, naŋ sêhêdaê tu iŋ ndê gauc-ŋga, ma tu yom hoŋ naŋ iŋ ô têŋ kêdôhônŋwaga-ŋga.

⁴⁸ Têŋ ndoc Maria lu Josep sêlic iŋ, naŋ sêhêdaê. Ma Maria ndac iŋ, “Aneŋ balê, tu sake-ŋga am kôm gêŋ dindec têŋ alu damam? Alu aŋsalê am ti ŋalôm ŋawapac.” ⁴⁹ Ma Yisu ndac iŋlu, “Tu sake-ŋga amlu aŋsalê aö? Damaŋ ndê

andu dindec, ma aö gac waê bu wambo dec.”
⁵⁰ Tigenj ñac sênjalê inj ndê yom ñahu dom.

⁵¹ Goc Yisu whinj injlu, ma sêmbu sêtêj malac Nasaret si, ma inj daŋga wambu têtj injlu ñapep. Ma inj dinda gauc gêm yom hoj dinaŋ ñapaŋ yêc ndê ñalôm. ⁵² Ma Yisu tiatu ma ti ñgac tiguauc, ma Anötö ma ñamalac hoj sêlic inj ñayham.

3

*Jon, Ngac Kêku Lau-ŋga kêmasaŋ Yisu ndê senj
 (Mat 3:1-12; Mak 1:2-8)*

¹ Tinjambu Taibirias ti lau Rom-ŋga si kinj atu,* ma têtj inj ndê yala ti-15-ŋga, naŋ inj ndê la u bata bocdec sem gôlinj lau Rom-ŋga si gameŋ ñatô. Pontias Pailot gêm gôlinj gameŋ Judia-ŋga, †Herod Antipas gêm gôlinj Galili, Herod ndê dôwa Pilip gêm gôlinj Ituria ma Trakonitas, ma Lisantias gêm gôlinj Abelin. ² Ma Anas lu Kayapas sêti l au Israel-ŋga si †dabuŋsiga ñamata-ŋga. Têtj ndoc dinaŋ Anötö kêkinj inj ndê yom têtj Jon, Sekaria ndê atuŋgac naŋ mbo gameŋ sawa. ³ Bocdinaŋ Jon gic hu inj ndê gwelenj. Inj golomgolom malac hoj naŋ yêc Bu Jordan ñamakê, ma gêm mêtê bu lau sêlinj saŋgu tu bu sêtôc asê bu sêkac si ñalôm kwi ma sêhu mêtê sac sinj, dec Anötö oc suc ñac si sac kwi.

⁴ Propet Aisaya hoc yom asê pi Jon muŋ su, tôm inj to yêc ndê buku bocdec bu:

---

* **3:1** Kinj atu naŋ gêm gôlinj gameŋ Rom-ŋga hoj naŋ sêsam bu †Sisa.

Namalac dan ta yom yêc gameŋ sawa bocdec bu, ‘Amasaŋ Pômdau ndê seŋ. Amasaŋ nem ŋalôm bu akôc iŋ sa.

⁵ Busuŋ hoŋ oc sêti gameŋ apa-pa, ma lôc ti ŋabaö hoŋ oc sêti gameŋ gapoŋ. Seŋ mbwê hoŋ oc sêtisolop, ma seŋ hoc-hoc oc sêti seŋ ŋayham.

⁶ Ma lau nom-ŋga hoŋ oc sêlic Anötö ndê lêŋ nem lau si-ŋga.’ *[Ais 40:3-5]*

⁷ Ma tu dinaŋ-ŋga Jon sôm têŋ lau daêsam naŋ sêsa si bu iŋ êŋku ŋac, “Mac mboc ŋatui mac! Tu sake-ŋga mac alhö amenŋ? Mac akôc gauc pi Anötö ndê atac ŋandê naŋ lau propet sêkêŋ puc yac bu oc meŋ sa, dec gauc gêm bu amenŋ ma aliŋ busaŋgu ŋambwa, a? ⁸ Anŋô! Akôm mêtê ŋayham naŋ tôc asê bu mac am daôm kwi yomandô. Asôm têŋ daôm dom, bu ‘Abraham apai yac, ma tu dinaŋ-ŋga Anötö oc kôc yac sa.’ Aö wasôm têŋ mac bu Anötö gitôm bu nem hoc hoŋ dindec kwi sêti Abraham atui sêô mac. ⁹ A hoŋ naŋ sem ŋandô ŋayham dom, naŋ kwahic dec Anötö kêŋ ki ŋamata têŋ ŋawakac, ma iŋ oc lêŋ su ma tuc pi ya ndi.”

¹⁰ Lau toŋ atu dinaŋ sêŋgô Jon ndê yom ma sêndac iŋ, “Bocdinaŋ yac oc akôm sake?” ¹¹ Ma iŋ ô yom ma sôm, “Tamwalô lau ŋatô. Mac nem asa ndê ŋakwê ŋandô-ŋga lu bu sêyêc, naŋ kêŋ dan têŋ lau naŋ si ŋakwê mbasi. Ma asa ndê gêŋ daneŋ-ŋga yêc, naŋ nem lau naŋ sêpônnda dau, naŋ sa bocdinaŋ.”

¹² Lau sêkôc takis-ŋga ŋatô sêsa si bu Jon êŋku ŋac, ma sêndac, “Kêdôhônŋwaga, yac oc akôm

sake?” ¹³ Goc Jon sôm têtj ñac, “Akôc takis ñapep, ma ahôc gêlêc dôhôn ñañ lau Rom-ñga sêkêñ, ñañ dom!”

¹⁴ Ma lau siñ-ñga ñatô sêndac iñ, “Ma yac, oc akôm sake?” Ma iñ sôm, “Añgôliñ yom tasan pi lau, me akôm gêtj ti ñaclai bu añgaho ñac si mone me gêtj dom. Akôc ñaôli gwelen-ñga ñañ lau Rom-ñga sêkêñ têtj mac, ma tamgatu awa ñatô dom.”

¹⁵ Têtj têtj dinan lau Israel-ñga sêkêñ bata bu Anötö oc êñkin iñ ndê Mesaya, ma lau hon ñañ sêngô Jon, ñañ sêhê gauc bu mboe iñ Mesaya dau. ¹⁶ Magoc Jon sôm têtj lau hon, “Ñgac dan oc meñ hóc asê. Iñ ndê ñaclai hóc gêlêc aô neñ su. Aô ñgac ñambwa, gitôm dom bu wati iñ ndê ñgac akin ñañ kêgapwêc iñ ndê atapa ñawalô. Aô dec kaku mac ña bu ñambwa, tigen iñ oc êñku mac ña Ñalau Dabuñ ti ya. ¹⁷ Iñ meñ bu êñsahê lau, gitôm ñgac ñañ whê wit ñandô ti ñapa kôc, dec oc ndic ñandô sa sôc andu gêtj ñandô-ñga, ma tuc ñapa sip ya ñañ sa ñapan ndi.” ¹⁸ Ñalêñ dinan Jon hoc ñawaê ñayham asê têtj lau, ma gêm la ñac ña yom ñanğa daêsam.

¹⁹ Tinambu Jon puc Kin Herod ndê giso asê, bu Herod gêm iñ asi ndê awhê Herodias, ma kôm mêtê sac daêsam whiñ. ²⁰ Dec Herod gêm dau si, ma kôm giso dan tiyham bocdec bu, iñ kêtj Jon ndöc gapocwalô.

Jon kêku Yisu

(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11; Jon 1:32-34)

²¹ Têtj têtj ñañ Herod kêtj Jon ndöc gapocwalô su dom, ñañ Yisu sa têtj Jon gi, ma Jon kêku iñ

whiŋ. Tiŋambu Yisu kalhac ma teŋ mbec mbo, ma undambê kac sa, ²² ma Nalau Dabuŋ gêm balusi aŋgô, ma sip meŋ sac Yisu ŋahô. Ma awha daŋ sa akêŋ undambê, naŋ sôm, “Aô neŋ Atuŋgac atac whiŋ-ŋga am. Aô gatisambuc am ŋandô.”

Yisu ndê apai si ŋadênaŋ
(*Mat 1:1-17*)

²³ Yisu gic hu ndê gwelenj têŋ iŋ ndê yala gitôm 30. Ma iŋ ndê apai bocdindec. Lau sêsam Yisu bu Josep atu. Ma Josep iŋ Eli atu, ²⁴ naŋ Matat atu, naŋ Liwai atu, naŋ Melki atu, naŋ Yanai atu, naŋ Josep atu, ²⁵ naŋ Matatias atu, naŋ Amos atu, naŋ Nahum atu, naŋ Esli atu, naŋ Nagai atu, ²⁶ naŋ Mat atu, naŋ Matatias atu, naŋ Semin atu, naŋ Yosek atu, naŋ Yoda atu, ²⁷ naŋ Yoanan atu, naŋ Resa atu, naŋ Serubabel atu, naŋ Siltiel atu, naŋ Neri atu, ²⁸ naŋ Melki atu, naŋ Adi atu, naŋ Kosam atu, naŋ Elmadam atu, naŋ Er atu, ²⁹ naŋ Josua atu, naŋ Eliesa atu, naŋ Yorim atu, naŋ Matat atu, naŋ Liwai atu, ³⁰ naŋ Simeon atu, naŋ Juda atu, naŋ Josep atu, naŋ Yonam atu, naŋ Eliakim atu, naŋ Melea atu, ³¹ naŋ Mena atu, naŋ Matata atu, naŋ Natan atu, naŋ Dawid atu, ³² naŋ Jessi atu, naŋ Obed atu, naŋ Boas atu, naŋ Salmon atu, naŋ Nason atu, ³³ naŋ Aminadab atu, naŋ Ram atu, naŋ Hesron atu, naŋ Peres atu, naŋ Juda atu, ³⁴ naŋ Jakob atu, naŋ Aisak atu, naŋ Abraham atu, naŋ Tera atu, naŋ Naho atu, ³⁵ naŋ Serug atu, naŋ Reu atu, naŋ Peleg atu, naŋ Eber atu, naŋ Sela atu, ³⁶ naŋ Kenan atu, naŋ Apakad atu, naŋ Sem atu, naŋ Noa atu, naŋ Lamek atu,

³⁷ naŋ Metusela atu, naŋ Inok atu, naŋ Yared atu, naŋ Mahalalel atu, naŋ Kenan atu, ³⁸ naŋ Inos atu, naŋ Set atu, naŋ Adam atu, naŋ Anötö atu.

4

Sadaŋ kêtôm Yisu

(Mat 4:1-11; Mak 1:12-13)

¹ Nalau Dabuŋ gêm Yisu ahuc ma iŋ hu Bu Jordan siŋ. Ma Nalau wê iŋ bambaliŋ mbo gameŋ sawa ² gitôm bêc 40. Yêc dindê Sadaŋ kêsahê bu êntôm iŋ. Tôm bêc hoŋ dinaŋ Yisu gêŋ gêŋ daŋ dom, ma tiŋambu gêŋ yô iŋ ŋandô.

³ Ma Sadaŋ sôm têt iŋ, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinaŋ sôm têt hoc dindêc bu nem dau kwi ti bolom.” ⁴ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Mba! Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘*Gêŋ danen-ŋga ŋambwa kêŋ lau sêndöc tali dom.*’ ”

⁵ Goc Sadaŋ kôc iŋ sa pi lôc baliŋ daŋ gi, ma ŋagahô iŋ tôc têt iŋ gameŋ hoŋ naŋ kiŋ nom-ŋga sem gôliŋ. ⁶⁻⁷ Ma iŋ sôm, “Gêŋ hoŋ dindêc yêc aneŋ gôliŋ ŋapu. Ma gitôm bu wakêŋ têt asa naŋ aô atac whiŋ naŋ. Am bu pôn hamduc têt aô, dec wakêŋ ŋaclai ti ŋawasi hoŋ dindêc têt am.” ⁸ Ma Yisu ô iŋ ndê yom ma sôm, “Mba! Sêto yom yêc bocdec bu, ‘*Pôn hamduc têt Pômdau am nem Anötö, ma nem akiŋ iŋ tigeŋ.*’ ”

⁹ Goc Sadaŋ wê iŋ pi malac Jerusalem gi, ma kêŋ iŋ kalhac lôm dabuŋ ŋapoc lôlôc, ma sôm têt iŋ, “Am Anötö ndê Atu, a? Dec pwê sip akêŋ dec ndi. ¹⁰ Am oc tisac dom, bu sêto yom yêc bocdec bu, ‘*Pômdau oc êŋkiŋ ndê aŋela bu sêyob am.* ¹¹ *Nac oc sêpê am sa lôlôc bu am tiŋ gahim*

pi hoc daŋ dom.’ ” ¹² Magoc Yisu ô yom bocdec bu, “Sêto yom yêc bu, ‘Êmsahê Pômdau am nem Anötö dom.’ ”

¹³ Njalêŋ dinaŋ Sadaŋ kêсахê lêŋ daêsam tu êntôm Yisu-ŋga. Ma tiŋambu iŋ hu iŋ siŋ ma kölhö gi, bu hôŋ têm daŋ tiyham.

Yisu gic hu ndê gwelen yêc Galili

¹⁴ Njalau Dabuŋ ndê ŋaclai gêm Yisu ahuc, ma iŋ mbu têŋ gameŋ Galili-ŋga gi. Ma ŋawaê pi iŋ sa têŋ gameŋ ŋamakê-ŋga hoŋ gi. ¹⁵ Iŋ kêdôhôn lau yêc ŋac si lôm wê-ŋga, ma lau hoŋ sêmpiŋ iŋ.

Yisu ndê lau sêsoc iŋ yêc ndê malac Nasaret

¹⁶ Tiŋambu Yisu hôc asê iŋ ndê malachu Nasaret. Yêc dinaŋ iŋ kêkuc ndê gêbôm, ma têŋ bêc †Sabat-ŋga iŋ sôc lôm wê-ŋga gi. Iŋ tisa kalhac bu sam Anötö ndê mêtê, ¹⁷ ma sêkêŋ propet Aisaya ndê bapia tilhuŋ têŋ iŋ. Yisu kac bapia dau sa, ma kêsalê yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

¹⁸ Pômdau kêŋ ndê Njalau gêm aô ahuc, dec kêyaliŋ aô sa bu wasôm ŋawaê ŋayham asê têŋ lau ŋalôm sawa. Iŋ kêkiŋ aô bu wasôm asê têŋ lau bu Anötö kêmasaŋ lêŋ bu êŋgapwêc ŋac su yêc gapocwalô, ma bu kôm lau tapec si tandô po asê, bu wanem lau naŋ si ŋacyo sêŋgwiniŋ ŋac, naŋ sa, ¹⁹ ma bu wanem mêtê bu kwahic dec Pômdau kêyaliŋ têm wakuc sa bu êmwasiŋ lau. [*Ais 61:1-2*]

²⁰ Yisu sam yom dau su, goc kêlhuŋ bapia dau sa tiyham, kêŋ mbu têŋ dabuŋwaga, ma ndöc

sic. Lau hoŋ naŋ sêndöc lôm, naŋ tahê in, ²¹ dec in gic hu ndê yom ma sôm, “Yom naŋ mac aŋgô, naŋ ñandô sa têtj acsalô dindéc.”

²² Lau hoŋ sem yomgalôm pi in ti sêlic in ñayham, ma sêhêdaê tu in ndê yom ñayham-ŋga. Ma sêsôm têtj dandi, “In Josep ndê atungac. Bocke ma in sôm yom kainj dinaŋ?”

²³ Ma Yisu sôm têtj ñac, “Aö kayalê mac nem gauc. Mboe mac oc asôm yom gölinj dindéc têtj aö, ‘Dokta, nem daôm sa.’ Gêŋ naŋ aö gakôm yêc malac Kapenaom, naŋ mac aŋgô ñawaê su, dec mac atac whiŋ bu aö wakôm tiyham yêc dec, a?” ²⁴ Ma in sôm, “Yomandô! Yêc propet daŋ ndê malac, in ndê lau oc sêkôc in sa dom. ²⁵ Têtj propet Elaija ndê têtj, naŋ lauwhê sawa Israel-ŋga daêsam sêmbo. Têtj ndoc dinaŋ u gic dom e tôm yala tö ma ayô 6, ma têtjôm atu gêm gameŋ ahuc. ²⁶ Tigeŋ Anötö kêkinj Elaija têtj awhê sawa Israel-ŋga daŋ dom, magoc kêkinj in bu nem awhê sawa daŋ sa yêc Sarepet, malac naŋ yêc Saidon ñagameŋ. ²⁷ Ma têtj propet Elaisa ndê têtj, naŋ lau ti gêmbac ñleprasi daêsam sêmbo lau Israel-ŋga ñalôm. Tigeŋ Elaisa kôm Israel si daŋ ñayham sa dom. In gêm ñgac Siria-ŋga Naman tawasê sa.”

²⁸ Yisu ndê yom dinaŋ kôm lau naŋ sêndöc lôm wê-ŋga, atac ñandê atu. ²⁹ Sêtisa ma sêsoc in ma sêkôc in sa sêtêtj salic sac naŋ yêc malac dau ñamakê, bu sêsuc in sip ndi. ³⁰ Tigeŋ in kêsêlêŋ gic ñac kôc, ma kölhö gi.

Yisu kêtôhôn lau ma soc ñalau sac yêc malac

Kapenaom

(Mak 1:21-28)

³¹ Tinambu in mbu tɛn malac Kapenaom nan yɛc gameŋ Galili-nga gi. Tɛn bɛc Sabat-nga in kɛdɔhɔn lau. ³² Nac sɛhɛdaɛ tu in ndɛ yom-nga, bu in kɛdɔhɔn lau ti ɲaclai atu. ³³ Ma ɲgac dan nan ɲalau sac mbo in ɲalɔm, nan ndɔc lɔm wɛ-nga dinaŋ. In mbwɛc awaha atu, ³⁴ “Ei! Yisu Nasaret-nga. Aɔ kayalɛ am, am ɲgac dabuŋ nan Anɔtɔ kɛkiŋ. Am bu kɔm sake tɛn yac? Am mwen bu seŋ yac su, a?” ³⁵ Magoc Yisu hec yom ɲalau sac dau ma sɔm, “Am mamaŋ ma hu in siŋ!” Goc ɲalau sac kɔm ɲgac dau peŋ sip nom gi yɛc lau hoŋ aŋgɔ-nga, ma sa yɛc in, magoc kɔm in tisac dom.

³⁶ L au hoŋ sɛhɛdaɛ tu gɛn dinaŋ-nga, ma sɛsɔm tɛn dau, “Yom bocke nan in kɛdɔhɔn? In gic atu yom ɲaŋga ma ti ɲaclai tɛn ɲalau sac, ma soc ɲac su!” ³⁷ Ma tinambu lau sic miŋ pi Yisu e in ndɛ waɛ gɛm gameŋ hoŋ dinaŋ ahuc.

Yisu gɛm lau gɛmbac daɛsam sa

(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)

³⁸ Yisu tisa ma hu lɔm wɛ-nga dau siŋ, ma tɛn Saimon ndɛ andu gi. Saimon ndɛ lawawɛ gɛmbac lic ɲandɛ atu, dec sɛndac Yisu bu nem in sa. ³⁹ Goc Yisu tɛn in gi, ma gic atu bu gɛmbac dau hu in siŋ. Ma ɲagahɔ awɛ dau tisa ma gɛm akiŋ ɲac.

⁴⁰ Tɛn telha dinaŋ ac gi sip su, goc lau sɛkɔc lau ti gɛmbac hoŋ sa akɛŋ ɲac si andu, ma sɛtɛn Yisu si. In kɛŋ amba sac ɲac hoŋ, ma kɔm ɲac ɲayham sa. ⁴¹ Ma in soc ɲalau sac daɛsam su,

ma sêhu lau siŋ ti sêmbwêc, “Am Anötö ndê Atu.” Magoc iŋ hec yom ŋac, ma kêŋ yao bu ŋac sêsôm iŋ asê dom, ŋahu bu ŋac sêŋyalê bu iŋ Mesaya dau.

*Yisu hu malac Kapenaom siŋ
(Mak 1:35-39)*

⁴² Têŋ bêbêc ganduc Yisu hu malac dau siŋ, ma sa gi bu mbo tawasê. Ma lau malac-ŋga sêsa si bu sêŋsalê iŋ, ma têŋ ndoc sêtap iŋ s a, naŋ sêten iŋ bu hu ŋac siŋ dom. ⁴³ Magoc iŋ sôm têŋ ŋac, “Mba! Aô gac waê bu wasôm ŋawaê ŋayham pi †Anötö ndê gôliŋ asê yêc malac ŋatô whiŋ. Anötö kêkiŋ aô tu gwelenŋ dinaŋ-ŋga.” ⁴⁴ Ma iŋ golom-golom malac naŋ sêyêc gameŋ Judia-ŋga, ma gêm mêtê tôm ŋac si lôm wê-ŋga hoŋ.

5

*Yisu kêgalêm ŋgacsêŋomi ŋamata-ŋga
(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20; Jon 1:35-42)*

¹ Têŋ bêc daŋ Yisu kalhac Bugictonŋ Genesaret* ŋamakê. Ma lau daêsam sêkac sa ma sêŋgihi iŋ ahuc tu bu sêŋgô Anötö ndê yom naŋ iŋ hoc asê. ² Yisu gêlic lau sêkôc i-ŋga ŋatô sêŋgwasiŋ si wasaŋ sêmbo baö, ma ŋac si waŋ lu sêpoc suŋ sa têŋ baö. ³ Dec iŋ pi waŋ daŋ gi, ma ndac waŋ ŋadau, ŋgac naŋ sêsam bu Saimon, bu hêc waŋ dau sa awê ŋagec. Goc iŋ ndöc sic ndöc waŋ, ma kêdôhônŋ lau naŋ sêlhac baö.

⁴ Têŋ têm Yisu gic bata iŋ ndê yom, naŋ sôm têŋ Saimon, “Hêc waŋ sa bugictonŋ ŋagaponŋ ndi, ma

* **5:1** Genesaret - Bugictonŋ Galili-ŋga ndê ŋaê daŋ.

kêñ nem wasañ sip bu kôc i.” ⁵ Ma Saimon sôm, “O ñgac atu, yac am gwelenj atu ôbwêc balinj, magoc akôc i danj dom. Magoc tu am sôm-ñga, dec aö wakêñ wasañ sip ndi.” ⁶ Goc Saimon ti ndê lau sêhêc wañ sêsa si, ma sêkêñ wasañ sip gi. Ma sêkôc i daêsam andô e wasañ meñhu, kêpiñ bu wasañ kic. ⁷ Bocdinañ ñac sic gayo ñac si silip ñatô nañ sêmbo wañ tilu-ñga bu sêmên ma sênem ñac sa. Goc ñac sic dulu i sip wañ lu-lu e meñhu, ma kêpiñ bu wañ lu-lu sêpac.

⁸ Têñ ndoc Saimon Pita gêlic i daêsam dinañ, nañ inj pônj haduc yêc Yisu gahi-ñga ma sôm têñ inj, “Pômday, hu aö siñ, bu aö ñgac sac!” ⁹ Inj sôm yom dinañ, ñahu bu inj ti lau honj nañ sêmbo sêwhiñ inj, nañ sêhêdaê tu sêhê i daêsam dinañ-ñga. ¹⁰ Ma Jems lu Jon, Sebedi ndê atunçac lu nañ sêmbo wañ tilu-ñga, nañ sêhêdaê bocdinañ. Magoc Yisu sôm têñ Saimon, “Töc daôm dom. Am ñgac kôc i-ñga, magoc kwahic dec ma ndi, am oc kôm gwelenj bu kôc ñamalac sêmên sêñkuc aö.” ¹¹ Ma tiñambu sêsôc baö si goc sêhu gêñ honj siñ, ma sêñkuc Yisu.

*Yisu kôm ñgac ti gêmbac leprasi ñayham sa
(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)*

¹² Yisu mbo malac atu danj, ma ñgac danj nañ gêmbac leprasi gêm inj ndê ñamlic sambuc ahuc, nañ têñ inj gi. Têñ ndoc inj gêlic Yisu, nañ inj hu dau ançô andô têñ nom, ma tenj inj, “Pômday, am bu tac whiñ, dec gitôm bu am oc kôm aö ñamlic ñawasi sa.” ¹³ Goc Yisu kêmatôc amba ma kêmasec inj ma sôm, “Aö atac whiñ, dec wasôm têñ am bu ñamlic ñawasi sa.” Ma ñagahô enj

gêmbac leprasi hu in siñ. ¹⁴ Goc Yisu kên yao ma sôm, “Ndic miñ tên ñamalac dan dom, tigen tên dabunsiğa ndi, ma tõe daôm tên in bu lic bu am nem ñamlic ñawasi sa su. Ma kên da tu am ñamlic ñawasi sa-nga tøm yomsu nañ Moses kên tên yac. Ma ñalên dinañ lau hon oc sênjalê bu am ñamlic ñayham sa.”

¹⁵ Yisu bu kên yao ngac dau, magoc ñawaê pi gên nañ Yisu kôm, nañ gêm gameñ sambuc ahuc. Bocdinañ lau daêsam sêtên in si ñapañ, bu sênğo in ndê yom, ma bu in kôm ñac si gêmbac ñayham sa. ¹⁶ Tigen têm ñatô in hu lau hon siñ, ma sa gameñ sawa gi bu ten mbec.

*Yisu gêm ngac bôlin dan sa
(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)*

¹⁷ Tên bęc dan Yisu kêdôhôn lau mbo andu dan. Ma lau †Palêsai ti kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô nañ sêmen akên malac Galili-nga ti Ju dia-nga hon, ma akên Jerusalem, nañ sêndöc sêsun sa tên in. Ma Pômdu ndê ñaclai gêm Yisu ahuc bu kôm lau gêmbac ñayham sa.

¹⁸ Tên têm dinañ lau ñatô sêmen sêmbalañ ngac bôlin dan yęc sac, ma bu sêsoc andu dau sêndi, tu bu sêkên in yęc Yisu anğo-nga. ¹⁹ Magoc lau daêsam sênğihi Yisu ahuc e ñasawa mba. Bocdinañ ñac sêpi andu ñapoc lólöc si, ma sêkac poc sa. Goc sênwhañ sac ti ngac bôlin dau sip lau daêsam ñalhu, solop tên Yisu anğo-nga gi. ²⁰ Yisu gêlic gên dinañ dec kêyalê bu ñac sêkên whin in, ma sôm tên ngac bôlin, “O ngac daôm, kwahic dec aö wasuc am nem sac kwi.”

²¹ Goc lau Palêsai ti lau naŋ sêndôhôn yomsu sic hu sem yom-galôm têtj dau bocdec bu, “Ngac dindec in asa? In ndê yom sac sambuc! Anötö tigenj gitôm bu suc sac kwi!” ²² Yisu kêyalê ñac si gauc dinaŋ ma ndac ñac, “Tu sake-nga mac gauc gêm yom bocdinaŋ?” ²³ Mac akêtj whinj ðom bu aneŋ ñaclai yêc bu wasôm têtj ñgac dau bu, ‘Aö wasuc am nem sac kwi.’ Bocdinaŋ aö wasôm têtj in, ‘Tisa ma êmsêlêŋ.’ ²⁴ Ma têtj ndoc mac alic aneŋ yom dau ñandô sa, naŋ anyalê bu Anötö kêŋ ñaclai têtj †Ñamalac ndê Atu bu suc ñamalac si sac kwi yêc nom whinj.”

Goc Yisu sôm têtj ñgac bôlinj dau, “Tisa, kôc nem mbô sa, ma lhö têtj nem andu ndi.” ²⁵ Ma ñagahô ñgac dau kalhac ñac si aŋgô-nga, kôc in ndê mbô sa, ma mbu têtj ndê andu gi ti kêpinj Anötö. ²⁶ Ma lau hoŋ sêhêdaê ñandô. Sêmpinj Anötö ma sêsôm, “Acsalô lec yac dalic gêtj kainj danj solop!”

*Yisu kêgalêm Liwai bu êŋkuc in
(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)*

²⁷ Tiŋambu Yisu sa awê gi ma gêlic ñgac kôc takis-nga danj naŋ ndê ñaê Liwai, ndöc ndê mala kôc takis-nga. Ma Yisu sôm têtj in, “Êmkuc aö!” ²⁸ Goc Liwai tisa, hu gêtj hoŋ sinj yêc, ma kêkuc Yisu.

²⁹ Tiŋambu Liwai ndê mwasiŋ atu danj tu Yisu-nga yêc in ndê andu. Ma lau sêkôc takis-nga daêsam, ma lau ñatô sêndöc tebo ma seŋ gêtj sêwhinj inlu Yisu. ³⁰ Ma lau Palêsai ti lau †Skraib ñatô naŋ sêmbo Palêsai si toŋ, naŋ sêlic gêtj dau dec sêtucdinj ma sêsôm têtj Yisu ndê

ngacsênomi, “Tu sake-nga mac an ti anôm gêñ awhiñ lau sêkôc takis-nga ti lau sac ñatô?” ³¹ Ma Yisu dau ô ñac si yom ma s ôm, “Lau nañ sêlic dau bu gêm bac mba, nañ oc sêñsalê dokta dom, magoc lau ti gêm bac oc sêñsalê dokta. ³² Aö gamen bu wañgalêm lau nañ sêlic dau bu lau gitên, nañ sa dom, aö gamen bu wañgalêm lau sac sa bu sênem dau kwi.”

Yao gêñ danen-nga-nga

(Mat 9:14-15; Mak 2:18-20)

³³ Ma lau Palêsai ti lau Skraib dinañ sêsôm têt in, “Ndoc daêsam Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndê sêñomi sêhu gêñ danen-nga siñ ma sêten mbec, ma Palêsai si sêñomi sêkôm bocdinañ. Magoc tôm béc hoñ am nem ngacsêñomi sênôm ti señ gêñ sêmbo.” ³⁴ Goc Yisu sôm, “Ngac nem awê-nga dañ bu êñgalêm lau sa sêmbo sêwhiñ in bu sênen mwasin nem awê-nga, dec oc tôm dom bu dasôm têt ñac bu sêhu gêñ danen-nga siñ têt ndoc ngac dau mbo whiñ ñac. ³⁵ Nalên tigen aö gambo gawhiñ anen ngacsêñomi, ma tu dinañ-nga dec sêhu gêñ danen-nga siñ dom. Tigen ndoc oc men, nañ ñacyo oc sêkôc aö su yêc ñac, ma têt ndoc dinañ ñac oc ñalôm ñawapac, ma sêñkuc lêt dahu gêñ danen-nga siñ-nga.”

Yisu ndê yom gitôm gêñ wakuc

(Mat 9:16-17; Mak 2:21-22)

³⁶ Ma in sôm yom gôlin dañ têt ñac bocdec bu, “Po akwa dañ bu kic, dec yac dakêc po wakuc bu dasi pi po akwa dinañ dom. Bu dakôm, oc tanyain po wakuc, ma po wakuc oc tôm po akwa dom. ³⁷ Ma têt ndoc lau sêmasañ wain wakuc,

naŋ sêkêc sip bôc ŋamlic wain-ŋga akwa dom. Mba. Nac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hôc ŋamlic akwa kôc ma wê ñiŋga. Ma bôc ŋamlic oc tisac bocdinaŋ. ³⁸ Mba. Wain wakuc dakêc sip bôc ŋamlic wakuc. ³⁹ Ma lau naŋ sênôm wain akwa su, naŋ sêtec bu sênôm wain wakuc, bu sêsôm, 'Wain akwa, iŋ ŋayham.' "

6

Yisu iŋ Pômdau bêc Sabat-ŋga (Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Têŋ bêc Sabat-ŋga daŋ, Yisu kêsêlêŋ mbo lôcwha naŋ gic ôm wit-ŋga daŋ kic, ma iŋ ndê ŋgacsêŋomi sêkôc wit ŋandô ma sêŋsê ŋapa goc seŋ ŋandô. ² Ma Palêsai ŋatô sêlic gêŋ dau ma sêndac, "Tu sake-ŋga mac akôm gwelenŋ naŋ yac neŋ yomsu gic yao bu dakôm têŋ bêc Sabat-ŋga dom?" ³ Ma Yisu ô yom ma sôm, "Gauc nem yom naŋ sêto yêc pi gêŋ naŋ Kiŋ Dawid kôm. Mac asam su, me? Têŋ ndoc daŋ gêŋ yô iŋ ma lau naŋ sêwhiŋ iŋ, ⁴ dec iŋ sôc Anötö ndê andu gi, ma gêŋ bolom dabuŋ naŋ lau sêkêŋ ti da, naŋ Moses kêŋ yao bu dabuŋsiga tawasê sêneŋ. Ma iŋ kêŋ têŋ lau naŋ sêmbo sêwhiŋ iŋ ma ŋac seŋ. Magoc lau daŋ sêŋgôliŋ yom pi Dawid me sêsôm bu iŋ kêgili yomsu lec dom."

⁵ Ma iŋ sôm têŋ ŋac, "Ŋamalac ndê Atu iŋ gêŋ hoŋ ŋadau, ma iŋ Pômdau bêc Sabat-ŋga whiŋ."

*Yisu kôm ŋac amba balê ŋayham sa têŋ bêc Sabat-ŋga
(Mat 12:9-24; Mak 3:1-6)*

⁶ Têñ béc Sabat-nga dañ inj sôc lôm wê-nga dañ gi, ma kêdôhôn lau. Ma ngac dañ nañ ndê amba andô-nga tibalê nañ ndôc. ⁷ Lau Palêsai ti lau nañ sêndôhôn yomsu nañ sêñsalê yom bu sêngôlin pi Yisu. Tu dinañ-nga dec ñac tatin inj ñapep bu mboe inj oc kôm ngac dau ñayham sa têñ béc Sabat-nga, dec ñac oc sêsôm bu inj kêgîlî yomsu Sabat-nga. ⁸ Yisu kêyalê ñac si gauc, ma sôm têñ ngac amba balê, “Tisa, ma lhac lau honj anjô-nga.” Ma inj tisa kalhac. ⁹ Goc Yisu sôm têñ ñac, “Aô bu wandac mac bu gêñ bocke oc êngîlî yomsu Sabat-nga? Dakôm ñayham têñ lau, me dakôm sac têñ lau? Danem ñamalac sa, me datec ñac sêmbac ndu?” ¹⁰ Inj tahê ñac honj, ma sôm têñ ngac dau, “Êmatôc amam.” Goc ngac dau kêmatôc amba, ma amba dau ñayham sa tiyham.

¹¹ Magoc gêñ dau kôm lau Palêsai ti lau Skraib atac ñandê atu, ma ñac sem yomgalôm têñ dau pi Yisu, ma pi gêñ bocke bu sêkôm têñ inj-nga.

*Yisu kêyalin aposel 12 sa
(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)*

¹² Têñ béc dañ Yisu pi lôc dañ gi bu tenj mbec, ma tôm ôbwêc balin inj tenj mbec mbo. ¹³ Têñ galañsê bêbêc inj kêgalêm lau nañ sêñkuc inj sêmenj, ma kêyalin ñac si lau 12 sa, ma sam ñac bu lau †Aposel. ¹⁴ Lau Aposel dau si ñaê bocdec: Saimon, nañ Yisu sam bu ‘Pita,’ lu asi Andru, ma Jems, Jon, Pilip, Batolomeas, ¹⁵ Matyu, Tomas, Jems (nañ Alpayas ndê atu), Saimon (nañ sêsam bu ‘Ngac †Selot’), ¹⁶ Judas (nañ ñadamba inj ngac

dan ɲaê Jems), ma Judas Iskeriot nan ɲɲambu oc hoc Yisu asê.

*Yisu kêdôhôn lau ma kôm gêmbac ɲayham sa
(Mak 3:7-12)*

¹⁷ Yisu ti ndê ɲgacsêɲomi sêsip akêɲ lôc sêmen, ma Yisu kalhac gameɲ gapoɲ. Ma †sêɲomi daêsam nan sêɲkuc Yisu, nan sêkac sa su sêmbô dinaɲ. Ma lau toɲ atu akêɲ malac Jerusalem ti malac gameɲ Judia-ɲga hoɲ, ma lau akêɲ gameɲ gwêc-ɲga nan yêc kêpiɲ malac Taya ma Saidon, nan sêmen bu sêɲgô in ndê yom, ma bu in kôm ɲac si gêmbac ɲayham sa. ¹⁸ Lau nan ɲalau sac sêmbô ɲac si ɲalôm, nan Yisu kôm ɲac ɲayham sa. ¹⁹ Ma lau hoɲ sêhóc sôsôwec bu sêmasac in, ɲahu bu ɲaclai sa yêc Yisu, ma kôm lau gêmbac hoɲ ɲayham sa.

*Yisu ndê yom ɲatô
(Mat 5:1-12)*

²⁰ Yisu tahê in ndê ɲgacsêɲomi ma sôm,
“Anötö ndê mwasin gic waê mac lau ɲalôm sawa, bu in gêlic ɲayham bu kôc mac sa andöc in ndê gôlin ɲapu.

²¹ Anötö ndê mwasin gic waê mac lau nan kwahic dec gêɲ yô mac, bu in oc kêɲ gêɲ hóc mac dôɲ-ɲga.

Anötö ndê mwasin gic waê mac lau nan kwahic dec andöc ti tamsulu, bu in oc nem malô mac e ambwac.

²² Anötö ndê mwasin gic waê mac lau nan sêtec mac ma sêtiɲ mac, ma sêpu mac ti sêkôm nem waêm tisac tu mac aɲkuc ɲamalac ndê Atu-ɲga. ²³ Ahêgo daôm dom

têṅ ndoc lau sêkôm bocdinaṅ, tigenṅ atê wê ti atac ṅayham, bu Anötö oc kên ṅagêyô ṅayham têṅ mac yêc undambê. Ma gauc nem bu lau naṅ sêtec mac, naṅ si apai sêkôm ṅalêṅ tigenṅ dinaṅ têṅ Anötö ndê lau propet ṅamata-ṅga.

²⁴ Oyaê mac lau naṅ apo daôm sa ṅa awa ti wapa daêsam. Mac atap nem mwasiṅ ṅayham sa têṅ têm kwahic dec-ṅga, magoc gêṅ dau oc tôm dom bu nem mac sa têṅ têm ṅambu-ṅga.

²⁵ Oyaê mac lau naṅ aṅ gêṅ ṅawahô kwahic dec. Tiṅambu gêṅ oc yô mac.

Oyaê mac lau naṅ ambwac kwahic dec. Tiṅambu mac oc ataṅ daṅgibo atu ma andöc ti tamsulu.

²⁶ Oyaê mac lau naṅ lau hoṅ sêmpinṅ mac. Atac ṅayham tu gêṅ dinaṅ-ṅga dom, bu ṅalêṅ tigenṅ lau Israel-ṅga si apai sêmpinṅ lau propet tasanṅ.”

*Atac whinṅ mac nem ṅacyo
(Mat 5:43-48)*

²⁷ Ma Yisu sôm têṅ lau dinaṅ, “Aṅgô aneṅ yom. Atac whinṅ mac nem ṅacyo, ma akôm ṅayham têṅ lau naṅ sêtec mac. ²⁸ Anem mbec lau naṅ sêpucbo mac, ma ateneṅ mbec pi lau naṅ sêkôm sac têṅ mac. ²⁹ Ngac daṅ bu tap am sip alim andô daṅga, naṅ kên daṅga bu inṅ ndic whinṅ. Ngac daṅ bu kôc nem ṅakwê baliṅ su yêc am, naṅ êmgaminṅ nem ṅakwê ṅandô-ṅga dom magoc kên têṅ inṅ whinṅ. ³⁰ Ngac daṅ bu ndac gêṅ daṅ, naṅ kên têṅ inṅ. Ma ṅgac daṅ bu kôc am nem

gêñ dañ, nañ ndac bu in kên mbu meñ dom.

³¹ Mêtê ñayham-ñayham nañ mac atac whiñ bu lau sêkôm têt mac, nañ mac daôm akôm têt ñac.

³² “Lau hoñ atac whiñ lau nañ atac whiñ ñac ô. Bocdinañ mac bu atac whiñ nem silip tawasê ma atac tec nem ñacyo, dec mac nem mêtê hôc gêlêc lau sac si mêtê su dom. ³³ Ma lau hoñ sêkôm ñayham têt lau nañ sêkôm ñayham têt ñac ô, ma mac bu akôm bocdinañ, dec mac nem mêtê hôc gêlêc lau sac si mêtê su dom. ³⁴ Ma mac bu akên tôp têt mac nem silip, nañ in gêñ atu dom. Mac añyalê su bu tiñambu ñac oc sêndic tôp dau. Lau sac sêkên tôp têt si silip, ma takwê bu ñac sêndic tôp hoñ mbu meñ.

³⁵ “Bocdinañ ayob daôm bu añkuc lau sac si mêtê dom. Atac whiñ nem ñacyo, ma akôm ñayham têt ñac. Akên gêñ têt ñac, ma ahêgo daôm dom pi ndoc bocke ñac oc sêkên gêñ dau mbu meñ-ñga. Tu dinañ-ñga Anötö, Ñaclai ti Ñawasi Ñadau oc kên ñaôli ñayham atu têt mac, ma sam mac bu in ndê atui awhê ma ñgac. Bu Anötö dau kêmwasin lau sac ma lau nañ sem danje in dom, nañ sêwhiñ. ³⁶ Bocdinañ tamwalô lau hoñ, tøm Damam undambê-ñga tawalô lau.”

Yom datoc asidôwai sa-ñga
(Mat 7:1-5)

³⁷ Ma Yisu sôm, “Anem dôhôn lau si lêt ti sakin tu bu alic lau ñatô sac ñambwa, me tu bu apu ñac-ñga dom. Mac bu akôm, dec Anötö oc lic mac sac ma pu mac tu mac nem lêt ti sakin-ñga boc-dinañ. Asuc lau si sac kwi, ma Anötö oc suc mac nem kwi boc-dinañ. ³⁸ Têt ndoc mac

bu anem lau ñatô sa, nañ akêñ gêñ têtñ ñac ti nem ñalôm sambuc, ma boc-dinañ Anötö oc kêtñ gêtñ hôt gêlêc su têtñ mac e menhu ma êñsalê mac ahuc. Bu Anötö oc êmwasiñ mac, gitôm mac amwasiñ lau.”

³⁹ Ma Yisu sôm yom gôlin ñañ bocdec, “Ñgac tapec gitôm bu wê tapec ñañ dom. Mba! Inlu lu-lu oc sêpeñ sêsip sê sêndi. ⁴⁰ Ma kwapuc ñañ oc hôt gêlêc gwalam akwa ñañ kêdôhôn in, ñañ dom. Magoc kwapuc hoñ ñañ sêndôhôn gêtñ hoñ e tidôn ñac, ñañ oc sêtôm ñac si kêdôhônwaga.

⁴¹ “Tu sake-ñga am hêgo daôm tu gêtñ golop sañ ñañ yêc nem asidôwa tandô, tigen gêtñ golop atu ñañ yêc am daôm tanôm, ñañ am gêlic apu? ⁴² Ma bocke am oc sôm têtñ nem asidôwa, ‘Aneñ asidôwa, aô bu wakôt gêtñ golop ñañ yêc am tanôm, ñañ sa,’ magoc gêtñ golop atu ñañ pôc am daôm tanôm ahuc, ñañ am gêlic dom? Am ñgac tim yom lau-ñga! Gêtñ ñamata-ñga kôt gêtñ golop sa yêc daôm tanôm e tanôm ñawa sa, goc tiñambu kôt gêtñ golop sañ ñañ yêc nem asidôwa tandô, ñañ sa.”

*Lau si mêtê whê ñac sa bu ñayham me sac
(Mat 7:16-19; 12:33-35)*

⁴³ Ma Yisu sôm, “A ñayham ñañ oc nem ñandô sac dom, ma a sac oc nem ñandô ñayham dom. ⁴⁴ Dalic ñandô ñañ a tidau-tidau sem, ma bocdinañ yac tañyalê bu a ñayham me sac. Gitôm dom bu dahiñ ñandô ñayham yêc a sac. ⁴⁵ Ma ñalêñ tigen, yom ñañ lau sêsôm, ñañ tôc gêtñ bocke ñañ hôt ñac si ñalôm ahuc, ñañ asê. Mêtê ti gauc ñayham yêc lau ñayham si ñalôm,

ma bocdinaŋ sêkôm mêtê ŋayham. Ma mêtê ti gauc sac yêc lau sac si ŋalôm, dec sêkôm sac.”

*Yom gôliŋ pi ŋgac sêkwê andu-ŋga lu
(Mat 7:24-27)*

⁴⁶ “Tu sake-ŋga mac asam aö bu, ‘Pômdau, Pômdau,’ tigeŋ mac daŋam wambu aneŋ yom dom? ⁴⁷ Ŋamalac naŋ têŋ aö meŋ ma ŋgô aneŋ yom, ma daŋga wambu yom dau, naŋ aö bu wawhê iŋ sa têŋ mac. ⁴⁸ Iŋ gitôm ŋgac kwê andu-ŋga naŋ kwê sê baliŋ sip nom ŋaŋga, ma kêŋ hoc kêgapiŋ alhö dôŋ têŋ ndoc iŋ kêsuhuŋ sip sé baliŋ dinaŋ. Têŋ ndoc uhô-ŋga, bu hêc meŋ hóc pi andu dau, magoc andu dau kalhac ŋaŋga, bu iŋ kwê ŋapep. ⁴⁹ Magoc ŋamalac naŋ ŋgô aneŋ yom ma daŋga wambu dom, naŋ gitôm ŋgac naŋ kwê andu, magoc kêŋ alhö sip nom ŋalôm gi dom. Têŋ ndoc uhô-ŋga, bu hêc ma hóc pi ndê andu e ŋagahô eŋ andu dau ku sa ma tisac sambuc.”

7

*Ŋgac bata siŋ-ŋga daŋ kêŋ whiŋ ŋaŋga
(Mat 8:5-13)*

¹ Yisu gic bata yom naŋ iŋ kêdôhônŋ têŋ lau ton atu dinaŋ, goc sôc malac Kapenaom gi. ² Ma ŋgac bata Rom-ŋga naŋ gêm gôliŋ lau siŋ-ŋga 100, naŋ mbo malac dau. Iŋ ndê ŋgac akiŋ daŋ naŋ iŋ tac whiŋ kêlêc, naŋ gêmbac e kêpiŋ bu mbac ndu. ³ Ma iŋ ŋgô Yisu ŋawaê, dec kêkiŋ lau bata Israel-ŋga ŋatô sêtêŋ iŋ si, bu sêndac iŋ bu meŋ ma kôm iŋ ndê ŋgac akiŋ ŋayham sa. ⁴⁻⁵ Ŋac sêhóc asê têŋ Yisu, ma sêsôm têŋ iŋ bu,

“Ngac bata siŋ-nga dinan in ngac ŋayham, ma in tac whin yac lau Israel-nga. In gêm yac sa tu akwê yac mba lôm wê-nga. Boc-dinan yac aten am bu nem in sa.”

⁶ Goc Yisu whin ŋac gi. In meŋ suŋ sa têt andu, ma ngac bata siŋ-nga dau kêkin ndê silip ŋatô bu sêsôm têt in, “Pômdau, ngac bata siŋ-nga dau sôm bu in tec bu kêt ŋawapac têt am. In sôm bu am ngac tiwaê nan hôc gêlêc in su, dec in maya bu am têt in ndê andu ndi. ⁷ Tu dinan-nga in dau têt am meŋ dom. Tigen in sôm bu in kêyalé su bu am ngac ti ŋaclai atu, ma bocdinan dec am gitôm bu sôm ŋa awham ŋambwa, dec in ndê ngac akin oc ŋayham sa. ⁸ Bu in dau danŋa wambu lau nan si ŋaclai hôc gêlêc in ndê, ma in ndê lau siŋ-nga danŋa wambu in. In bu sôm têt dan, ‘Am ndi,’ dec in oc ndi. Ma in bu sôm têt dan, ‘Mwen!’ dec in oc meŋ. Ma in bu sôm têt ndê ngac akin bu kôm gêt dan, dec in oc kôm.”

⁹ Yisu ngô ngac bata siŋ-nga ndê yom dinan e hêdaê. In kac dau kwi ma sôm têt lau toŋ atu nan sêŋkuc in, “Aô wasôm têt mac bu yêc lau Israel-nga hon aô gatap ŋac si dan nan kêt whin ŋanŋa gitôm ngac Rom-nga dinan, nan sa dom.”

¹⁰ Ma tiŋambu ngac bata siŋ-nga ndê lau sêmbu sêtêt in ndê andu si, ma sêtap sa bu ngac akin dau ŋayham sa su.

Yisu un ngac dan nan mbac ndu su, nan sa

¹¹ Bêc ŋatô giŋga su, ma Yisu têt malac Nein gi, ma in ndê ngac-sêŋomi ti lau daêsam sêwhin in si. ¹² Têt têt in meŋ kêpin malac dau ŋagatam, in gêlic lau ŋatô sêsa sêmen,

sêmbalan ngac batê dan bu sênsuhun in. Ngac batê dinan dinda in awhê sawa nan ndê balêkoc natô mbasi. Ma lau malac-nga daêsam sêwhin dinda sêsa sêmen. ¹³ Pômdau gêlic dinda, ma tawalô in nandô, goc sôm, “Am tan dom.” ¹⁴ Goc in têt ngac gi, ma kêmasac sasac nan ngac batê yêc. Ma lau nan sêhóc sasac, nan sêlhac ten. Ma in sôm, “Aneñ balê, aö wasôm têt am bu tisa!” ¹⁵ Ma ngac dau tisa ndöc, ma gic hu sôm yom. Goc Yisu kêñ in mbu têt dinda gi. ¹⁶ Gêñ dinan kôm lau hon sêtöc dau atu, ma ngac sic hu sêmpin Anötö. Natô sêsôm, “Propet atu dan hóc asê yac.” Ma natô sêsôm, “Anötö kêlhin in ndê lau yac sin dom, in gêm yac sa.” ¹⁷ Ma tiñambu ñawaê pi gêñ nan Yisu kôm, nan gêm gamen Judia-nga ma gamen ñamakê-nga hon ahuc.

*Yisu sôm yom pi Jon, Ngac Kêku Lau-nga
(Mat 11:2-18)*

¹⁸ Têt ndoc dinan Jon, Ngac Kêku Lau-nga ndöc gapocwalô, ma in ndê sêñomi sic miñ têt in pi gêñ hon nan Yisu kôm. Goc Jon kêyalin in ndê sêñomi lu sa, ¹⁹ ma kêkin inlu sêtêt Yisu si, bu sêndac in, “Anötö gic bata têt yac bu oc êñkin Mesaya. Am daôm dinan, me yac oc akên batan ngac dan tiyham?”

²⁰⁻²¹ Têt ndoc ngac lu dinan sêhóc asê Yisu, in gêm gwelen mbo, ma kôm lau daêsam ñayham sa, lau gêmbac ma lau ti ñalau sac. Ma in kôm lau tapec daêsam si tandô po asê. Ma inlu sêsôm têt in, “Jon, Ngac Kêku Lau-nga kêkin alu atêt am amên, bu andac am bu am Mesaya dau, me yac oc akên batan ngac dan tiyham?” ²² Goc

Yisu ô injlu si yom ma sôm, “Amlu ambu andi ma asôm yom têtj Jon pi mêtê nanj amlu anjô aö gahoc asê, ma pi gêtj nanj amlu alic aö gakôm. Lau tapeç sêlic gamej tiyham, lau bôlinj sênsêlêj tiyham, lau ti gêmbac leprasi si ñamlic ñawasi sa, lau danjasuñ bic sêngô yom tiyham, lau batê sêtisa, ma lau ñalôm sawa sêngô ñawaê ñayham. ²³ Anjô! Lau nanj atac lu-lu tu aö-ñga dom, nanj oc sêtap Anötö ndê mwasinj sa.”

²⁴ Ngac lu nanj Jon kêkinj, nanj sêhu Yisu sinj ma sêmbu si, goc Yisu sôm yom pi Jon têtj lau toñ atu, ma ndac ñac bocdec bu, “Têtj ndoc mac asa atêtj Jon yêc gamej sawa a, nanj mac gauc gêm bu atap ñamalac kainj bocke sa? Mac bu alic ñgac gauc babalê, gitôm gakoc nanj mbu kêwic, a? ²⁵ Mac asa a bu alic ñgac nanj sôc ñakwê ñayham, a? Mba! Lau nanj sêsôc ñakwê ñayham ma senj gêtj ñayham, nanj sêmbo gamej ñayham gitôm kinj si andu. ²⁶ B ocdinañ dec aö bu wandac mac, bu mac asa a bu alic sake? Bu alic propet danj? Yomandô! Inj propet danj, ma inj hóc gêlêc propet hoñ su. ²⁷ Propet akwa danj to yom nanj Anötö sôm têtj Mesaya bocdec bu, ‘Aö wanjinj anej ñgac ahen-ñga muñ am, bu êmasañ am nem senj.’ Y om pi ñgac ahen-ñga dau hêganônj Jon solop. ²⁸ Ñamalac nanj dinda nom-ñga sêkôc ñac, nanj si danj hóc gêlêc Jon su dom. Tigenj aö wasôm têtj mac, bu lau hoñ nanj sêsôc Anötö ndê gölinj ñapu su, lau tiwaê, ma lau waêmba bocdinañ, nanj hoñ sêhóc gêlêc Jon su yêc Anötö anjô-ñga.”

²⁹ Lau daêsam nanj sêngô Yisu ndê yom dinañ,

ma lau sêkôc takis-nga sêwhiņ, naņ sêtôc asê bu sêlic Anötö ndê lêņ bu lêņ solop eņ. Nahu bu muņ-nga, têņ ndoc Jon gêm mêtê ma kêku lau mbo, naņ sêkôc iņ ndê yom sa ma sêliņ sanġu. ³⁰ Tigeņ lau Palêsai ti gwalam akwa yomsu-nga sêkôc Jon ti iņ ndê yom sa dom, ma sêliņ iņ ndê sanġu dom, dec tôc asê bu sêtec Anötö ndê lêņ naņ Jon tôc têņ ņac.

³¹ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Lau têm dindec-nga ņac lau kainġ bocke? Aö wanem dôhôn pi gêņ sake tu bu wawhê ņac si lêņ sa-ņa? ³² Țac sêtôm balêkoc naņ sêkôc whê sêmbo malac lôm, naņ sêtucdiņ ņac si silip ņatô ma sêsôm, ‘Têņ ndoc naņ yac ac oņ bu datê wê, naņ mac atec. Ma têņ ndoc yac am wê dangibo-ņa, naņ mac atec bu ataņ awhiņ.’ ³³ Ma mac lau têm dindec-nga bocdinaņ. Jon, Țgac Kêku Lau-nga meņ ma gêņ gêņ ņayham dom, ma nôm wain dom, ma mac asôm bu ņalau sac daņ mbo iņ ndê ņalôm. ³⁴ Ma Țamalac ndê Atu meņ hóc asê, ma gêņ gêņ ņayham ti nôm wain, ma mac asôm bu iņ ņgac gêņ gêņ ti nôm wain ņawahô-ņa, ma iņ hê silip têņ lau sac ti lau sêkôc takis-ņ ga. Bocdinaņ, mac lau têm dindec-nga atôm balêkoc naņ sêkôm tô aņiņ ņapaņ. ³⁵ Tigeņ Anötö ndê gauc hóc gêlêc gêņ hoņ, ma iņ ndê lau sêņyalê bu iņ ndê lêņ iņ lêņ solop.”

*Awhê daņ kêc bu ņamalu pi Yisu gahi
(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9; Jon 12:1-8)*

³⁶ Palêsai daņ ņae Saimon kêgalêm Yisu bu neņ gêņ whiņ iņ, dec Yisu sôc iņ ndê andu gi, ma ndöc tebo bu neņ gêņ. ³⁷ Yêc malac dinaņ,

awhê sac dan mbo. Inj ngô nawaê bu Yisu ndöc Palêsai ndê andu dinan, dec kôc bu namalu nayham sip kac dan, ma têtj andu dau gi. ³⁸ Inj pôn haduc yêc Yisu gahi-nga ma tan, ma inj ndê tasulu sip Yisu gahidômbwê. Goc inj puñ Yisu gahi na kêclaun, ngutô inj gahi, ma mbac gêñ malu dau pi inj gahi. ³⁹ Saimon gêlic gêñ dau, ma gauc gêm yêc dau, “Ngac dindéc inj bu propet dan, dec inj oc ênyalê bu awhê nan kêmasec inj, nan awhê sac dan.” ⁴⁰ Yisu kêyalê yom nan Saimon gauc gêm, goc sôm, “Saimon, aö bu wasôm yom dan têtj am.” Ma Saimon ô yom ma sôm, “Kêdôhônwaga, sôm.”

⁴¹ Goc Yisu sôm yom gôlin dan bocdec bu, “Ngac lu sêkôc tôp yêc ngac ti lêlôm. Ngac dan ndê tôp gitôm †denarii 500 ma dan ndê tôp gitôm denarii 50. ⁴² Inlu si mone sêndic tôp-nga mbasi, dec inj hu injlu si tôp nayom sin. Am gauc gêm bocke? Inlu si asa oc atac whinj ngac dau hôc gêlêc?” ⁴³ Ma Saimon sôm, “Ngac nan kôc tôp atu, nan.” Ma Yisu sôm, “Am sôm solop.” ⁴⁴ Goc inj kac dau kwi, tahê awhê dinan, ma sôm têtj Saimon, “Aö gasôc am nem andu gameñ, magoc am kêtj bu têtj aö bu wanğwasinj gahinj-nga tôm lau Israel-nga si gêbôm dom. Tigenj lic awhê dec. Inj ndê tasulu kôm aö gahinj namaim sa, ma inj puñ aö gahinj na kêclaun. ⁴⁵ Am ngutô aö dom, tigenj awhê dec ngutô aö gahinj napan. ⁴⁶ Am kêc olib nakwi pi aö ngagôlôn dom, tigenj inj kêc bu namalu pi aö gahinj. ⁴⁷ Bocdinan aö wasôm têtj am bu awhê dindéc kêyalê bu Anötö suc inj ndê sac daêsam kwi, ma bocdinan inj atac whinj

aö ñandô. Tigenj lau nañ gauc gêm bu ñac si sac atu dom, nañ oc atac whinj in nañ bu suc ñac si sac kwi, nañ ñandô dom.”

⁴⁸ Ma Yisu sôm têtj awhê dau, “Aö gasuc am nem sac kwi su.” ⁴⁹ Ma ñaclenj ñatô nañ sêndöc sêwhinj, nañ sêsôm têtj dandi, “Ñgac dindéc in ñgac kainj bocke, dec in suc sac kwi?” ⁵⁰ Tigenj Yisu sôm têtj awhê dau, “Am nem kêtj whinj gêm am si. Lhò ti atac malô ndi.”

8

Lauwhê daêsam sêñkuc Yisu

¹ Tinjambu Yisu golom malac atu-tu ti saun-saun, ma gêm mêtê ma hoc ñawaê ñayham asê pi Anötô ndê gôlinj. Ma ñngacsêñomi 12 ² ti lauwê daêsam sêñsêlêñ sêwhinj in. Lauwhê dinanj ñatô Yisu soc ñalau sac su yêc ñac, ma ñatô in kôm ñac si gêmbac ñayham sa. Ñac si danj in Maria Magadala, nañ Yisu soc ñalau sac 7 su yêc in. ³ Ma awhê danj in Joana, nañ ndê akweñ Kusa yob Herod ndê andu. Maria lu Joana, ma Susana, ma lauwê daêsam sêñkuc Yisu ma sêkêñ si awa ti wapa tu sênem in ti ndê ñngacsêñomi sa-nga.

Yom gôlinj pi ñgac kêbalip wit ñawhê (Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)

⁴ Têtj têtj danj lau toñ atu sêtêtj Yisu sêmenj, ma lau akêtj malac hoñ yêc gameñ Galili-nga sêmbo sêwhinj. Ma Yisu sôm yom gôlinj danj bocdec bu, ⁵ “Ñgac danj sa gi bu êmbalip wit ñawhê yêc ndê ôm, ma têtj ndoc in kêbalip gêtj dau, nañ ñatô sêpenj sêsip señ, dec lau sêkwê dôn ma mbac

lôlôc-nga sêsip sêmenj ma senj su. ⁶ Ma ñawhê ñatô sêpenj sêsip gamej hoc-hoc, ma têtj têtj sêpo sêpi sêmenj, nañ sem bôlinj, bu nom dau tibasô. ⁷ Ñawhê ñatô sêpenj sêsip kwanj ti ñakwa ñalôm, ma têtj ndoc sêpo sêpi sêmenj, nañ kwanj pi whinj e yanj gêtj dau ndu. ⁸ Ma ñawhê ñatô sêpenj sêsip nom ñayham, ma sêpo sêpi sêmenj e sem ñandô gitôm 100.” Yisu gic bata yom gôlinj dau, goc sôm, “Asa bu dangasunj yêc, nañ ñgô anej yom!”

*Yisu whê yom gôlinj wit ñawhê-nga ñahu sa
(Mat 13:10-23; Mak 4:10-20)*

⁹ Tinambu Yisu ndê ñgacsêñomi sêndac inj bu whê yom gôlinj dinanj ñahu sa. ¹⁰ Ma inj sôm, “Anötö ndê gôlinj ñalêñ ñahu sip ñalôm gi. Inj kêyalinj mac sa bu anyalê ñahu dau, magoc aô wasôm yom têtj lau ñatô ña yom gôlinj ñambwa. Tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm, ‘*Ñac sêlic gêtj nañ aô gakôm, nañ ñapanj, magoc ñac si gauc sa dom. Ma ñac sêñgô anej yom ñapanj, tigenj ñac sêñyalê ñahu dom.*’ ”

¹¹ Goc Yisu sôm, “Yom gôlinj dau ñahu bocdec. Yom pi wit ñawhê nañ hêganônj Anötö ndê yom. ¹² Wit ñawhê nañ sêpenj sêsip senj, nañ hêganônj lau nañ sêñgô Anötö ndê yom, magoc Sadañ meñ ma kêgaho yom dau su yêc ñac si ñalôm, tu bu ñac sêkêñ whinj dom, ma sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa dom. ¹³ Ma yom pi wit ñawhê nañ sêpenj sêsip gamej hoc-hoc, nañ hêganônj lau nañ sêñgô Anötö ndê yom ma sêkôc sa ti atac ñayham, tigenj gitôm gêtj ñawhê nañ ñawakac mba, dec lau dinanj sêkêñ whinj

ņasawa saun, magoc lêtôm meŋ ku ņasac dulu.
¹⁴ Ma yom pi wit ņasawhê nan sêpen sêsip kwan ti ņasakwa ņasôm, nan hêganôn lau nan sêngô Anötö ndê yom, magoc ņasapac ma mone ti gêŋ ņasayham-ņasayham nom-ņasa gêm ņasac si ņasôm ahuc, ma ņasac si ņasandô mbasi. ¹⁵ Tigen wit ņasawhê nan sêpen sêsip nom ņasayham, nan hêganôn lau ti ņasôm ņasawasi, nan sêngô Anötö ndê yom ma sêkôc sa tidôn yêc si ņasôm, ma sêlhac ņasa ņasan ma sem ņasandô daêsam.”

Dasiŋ lam ņasawê kwi dom

(Mak 4:21-25)

¹⁶ Ma Yisu sôm yom dan bocdec bu, “Yac datun lam asê tu bu dasiŋ kwi sip lôn ņasôm, me dakêŋ sôc sasac ņasu dom. Mba! Tanŋiŋ êngalêŋ ņasahu, bu lau nan sêsôc sêmen, nan sêlic ņasawê.

¹⁷ Ma ņasalêŋ tigen, yom nan yêc siŋ dau, ma yom nan ņasahu sip ņasôm gi, nan oc meŋ sa tiawê.

¹⁸ “Bocdinaŋ akôc gauc ņasap pi Anötö ndê yom nan mac anğô. Asa nan kôc Anötö ndê yom sa sip ndê ņasôm e tidôn, nan Anötö oc kêŋ ņasagauc daêsam têŋ iŋ. Magoc asa nan gauc gêm bu iŋ kôc Anötö ndê yom sa su, tigen iŋ kôc sa tidôn dom, nan Anötö oc kôc yom dau su yêc iŋ.”

Yisu dinda ti asii

(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ Yisu ndôc andu dan, ma iŋ dinda ti asii sêmen bu sêlic iŋ. Magoc lau daêsam sêmbo sêwhiŋ iŋ, ma gitôm dom bu sêtigasuc iŋ. ²⁰ Ma ņasamalac dan sôm têŋ Yisu, “Am dinam ti asimi sêmbo awê, ma ņasac bu sêlic am.” ²¹ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Lau nan sêngô Anötö ndê yom

ma danġa wambu napep, naŋ sêti aö dinaŋi ti asiŋi.”

*Yisu kôm bu namponej timalô
(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)*

²² Têŋ bêc danġ Yisu sôm têŋ inj ndê ngacsêŋomi, “Dapi bugictonġ nadanġa dandi,” goc inj pi waŋ danġ whiŋ nġac, ma sêsa si. ²³ Sêlac waŋ sêmbo, ma Yisu yêc bêc yêc. Ma mbu puc atu dec gêli bu sa ma namponej gic sip waŋ e kêpiŋ bu waŋ pac. ²⁴ Dec sêtêŋ Yisu si, sêuŋ inj sa ma sêsôm, “Nadau, nadau, yac oc dandinanġ!” Ma Yisu tisa ma sôm yom nanaġa têŋ mbu ti bu namponej, dec namponej dau timalô, ma gameŋ nanaŋ sa. ²⁵ Ma Yisu sôm têŋ nġac, “Tu sake-nġa mac akêŋ whiŋ gwalec?” Ma nġac sêtöc dau ti sêhêdaê, ma sêsôm têŋ dandi, “Ei! Inj ngac dec asa? Inj gitôm bu kêŋ yatu gêŋ honġ, ma mbu ti bu namponej sêwhiŋ, ma sêsöc inj ndê yom napu!”

*Yisu kôm nġac ti nġalau sac nġayham sa
(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)*

²⁶ Sêlac e sêhök asê lau Gerasa-nġa si gameŋ naŋ yêc Bugictonġ Galili-nġa nadanġa mbu têŋ gameŋ ac pi-nġa. ²⁷ Yisu sip baö gi, ma nġac danġ akêŋ malac atu naŋ yêc gameŋ dinaŋ, naŋ têŋ inj meŋ. Inj ngac naŋ nġalau sac sêmbo inj ndê nġalôm. Nasa wa baliŋ su nġac dau sök nġakwê dom, ma ndök andu dom, magoc mbo ôm sêhônġa. ²⁸⁻²⁹ Ndoc daêsam nġalau sac sêkök inj dönġ, ma lau sêŋsahê bu sêsô inj amba ti gahi dönġ nġa sen nanaġa ma sêyob inj. Magoc têm honġ inj hê sen kic, ma nġalau sac sêwê inj sa gameŋ sawa gi. Têŋ

ndoc in gêlic Yisu men, nan in mbwêc ma hu dau sip nom yêc in anğô-nga. Ma Yisu gic atu nalau sac bu sêhu ngac dau sin, goc nalau dan ta yom ti nanga, “Yisu, Anötö Naclai ti Nawasi Nadau ndê Atu, am bu kôm sake têt aö? Aö watej am bu kôm aö nayom dom!”³⁰ Goc Yisu ndac nalau sac, “Am nem nêê asa?” Nalau sac daêsam sêmbo ngac dau nalôm, ma tu dinañ-nga nac si dan ô Yisu ndê yom ma sôm, “Aneñ nêê ‘Toñ Atu.’ ”³¹ Ma nalau sac h on dinañ sêten Yisu tidim daêsam, bu êñkin nac sêsip suñ baliñ sac nan sêsam bu Abis,* nan sêndi dom.

³² Têt têt dinañ bôc toñ atu señ gêt sêmbo lôc napu yêc gameñ dinañ, ma nalau dau sêten Yisu bu êñkin nac sêsôc bôc dinañ si nalôm, ma Yisu gôlôc.³³ Goc nalau sac sêhu ngac dinañ sin ma sêsôc bôc si nalôm si. Ma bôc hon sênti sêsip salic sac ma sêsip bugictoñ nalôm si, ma bu kô nac sêmbac ndu.³⁴ Têt ndoc lau sêyob bôc-nga sêlic gêt dau, nan sêlhö si, ma sic miñ pi gêt dau têt lau nan sêmbo malac atu ti gameñ namakê-nga.³⁵ Ma lau hon sêsa si bu sêlic gêt nan Yisu kôm. Têt têt sêhêc asê in, nan sêlic ngac nan in soc nalau sac su yêc in, nan ndöc Yisu gahi-nga. Sêlic bu in ndê gauc nawa sa, ma in sôc ñakwê sa tiyham, dec sêtöc dandi.³⁶ Lau nan sêlic gêt dau, nan sic miñ têt nac pi nalêt nan Yisu kôm ngac ti nalau sac nayham sa.³⁷ Ma lau Gerasa-nga hon sêndac Yisu bu hu nac sin, bu nac sêtöc dau atu. Goc Yisu pi wan ma bu lhö ndi.³⁸ Ma ngac nan nalau sac sêhu in sin,

* **8:31** Suñ baliñ sac (Abis) - alic Rev 9:1.

naŋ teŋ Yisu ŋaŋga bu whiŋ iŋ ndi, magoc Yisu kêkiŋ iŋ sa gi ma sôm, ³⁹ “Am mbu têtŋ am nem andu ndi, ma ndic miŋ gêtŋ hoŋ naŋ Anötö kôm têtŋ am.” Goc ŋgac dau kölhö gi, ma gic miŋ têtŋ lau hoŋ naŋ sêmbo malac atu dinaŋ, pi gêtŋ atu naŋ Yisu kôm têtŋ iŋ.

*Yisu kôm awhê lu ŋayham sa
(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)*

⁴⁰ Lau daêsam sêhônŋ Yisu sêmbo gameŋ Galili-ŋga, ma têtŋ têtŋ iŋ mbu akêtŋ bugictonŋ ŋadaŋga meŋ, naŋ sêkôc iŋ sa ti atac ŋayham. ⁴¹ Ma ŋgac bata daŋ, naŋ yob lôm wê-ŋga yêc gameŋ dinaŋ, naŋ meŋ hôt asê Yisu. Iŋ ndê ŋaê Jairas, ma iŋ hu dau sip nom yêc Yisu aŋgô-ŋga, ma teŋ iŋ ŋaŋga bu têtŋ iŋ ndê andu ndi, ma nem iŋ ndê atuwê sa. ⁴² Bu iŋ ndê atuwê tigenŋ, naŋ ndê yala gitôm 12, naŋ gêmbac atu e kêpiŋ bu mbac ndu. Bocdinaŋ Yisu whiŋ iŋ gi.

Iŋ kêsêlêŋ mbo seŋ, ma lau toŋ atu sêtŋgihi iŋ ahuc. ⁴³ Lau toŋ dinaŋ si daŋ iŋ awhê naŋ gêm dac ŋapaŋ tôm yala 12 su, magoc ŋamalac daŋ gitôm bu nem iŋ sa dom. ⁴⁴ A whê dau meŋ kêsêlêŋ mbo Yisu ŋambu-ŋga, ma kêmasêc iŋ ndê ŋakwê sip ŋadali. Ma ŋagahô iŋ ndê dac sa tiyham dom. ⁴⁵ Têtŋ dinaŋ Yisu ndac, “Asa kêmasêc aô?” Lau daŋ sêsôm dau asê dom, ma Pita sôm, “Aneŋ ŋadau, lau toŋ dindêc sêwhiŋ yac sêkôm am si.” ⁴⁶ Magoc Yisu sôm, “Ŋamalac daŋ kêmasêc aô, bu aô kayalê bu aneŋ ŋaclai ŋatô sa gi.” ⁴⁷ Awhê dinaŋ kêyalê bu iŋ gitôm dom bu siŋ dau, dec tigasuc Yisu. Iŋ kêtitec, ma hu dau sip nom gi. Ma yêc lau hoŋ aŋgô-ŋga,

in whê sa bu in kêmassec Yisu tu bu ngayham sa-nga, ma bu têt ndoc in kêmassec in, nan ngayahô in ngayham sa. ⁴⁸ Ma Yisu sôm têt in, “O ane ngay bawhê, am nem kê ngay whin aô dec kôm am ngayham sa. Am lhô ti atac malô ndi.”

⁴⁹ Yisu sôm yom dina ngay mbo, ma ngay dan men akêt Jairas ndê andu, ma sôm têt Jairas, “Am atôm wê mbac ndu su, dec kê ngay ngaywac têt Kêdôhôn waga dau dom.” ⁵⁰ Yisu ngay yom dina ngay, magoc in sôm têt Jairas, “Tôc daôm dom. Kê ngay whin, ma in oc ngayham sa.”

⁵¹⁻⁵³ Têt ndoc sêhóc asê Jairas ndê andu, nan sêlic lau daêsam sêhu dangibo asê ma sêt ngay sêmbo. Goc Yisu sôm, “Mac atan dom! In mbac ndu dom, in yêc bêc yêc.” Magoc ngay sêm bwac in, bu sên yalê bu bawhê dau mbac ndu su. Tigen Yisu kalhac lau hon ahuc sêmbo awê, ma kôc Pita, Jems ma Jon, ma bawhê dau damba lu dinda, sêwhin in ma sêsóc andu si. ⁵⁴ Ma in kêm bawhê dau sip amba ma sôm, “Ane ngay bawhê, tisa!” ⁵⁵ Goc bawhê dau tali sa tiyham, ma ngayahô in tisa kalhac. Ma Yisu sôm bu sêkêt gê ngay dane ngay-nga têt in. ⁵⁶ In damba lu dinda sêhêdaê, magoc Yisu gic yao bu sêndic min pi gê ngay nan in kôm, nan dom.

9

*Yisu kêkin ngaycsênomi 12 sêsa si
(Mat 10:7-11; Mak 6:7-11)*

¹ Yisu kêgalêm ngaycsênomi 12 sa sêpitigen, ma kê ngay naclai ti licwalô têt ngay gitôm bu sêsóc ngaylau sac su, ma sêkôm lau gêmbac ngayham sa.

² Ma in̄ kêkin̄ ḡac bu sêsa sêndi ma sênem mêtê pi Anötö ndê gôlin̄, ma bu sênem lau gêmbac sa. ³ In̄ sôm têt̄ ḡac, “An̄sêlêḡ amam sawa andi, akôc têt̄ dom, ma akôc talhi, me bolom, me mone, me ḡakwê aô daôm-ḡga dom. ⁴ Têt̄ têt̄ mac asôc malac daḡ ma lau sêkôc mac sa asôc ḡac si andu, naḡ ambo whin̄ ḡac e mac ahu malac dau sin̄. ⁵ Ma lau malac daḡ-ḡga bu sêkôc mac sa dom, naḡ aton̄ kop su yêc gahim têt̄ ndoc mac ahu ḡac sin̄, bu atôt̄ ḡac si giso asê.” ⁶ ḡgacsêḡomi sêḡgô yom dinaḡ, goc sêsa si. ḡac sêḡsêlêḡ sêlom-sêlom malac ma sêhoc ḡawaê ḡayham asê, ma sêkôm lau ḡayham sa yêc gameḡ hoḡ.

*Herod ndac bata Yisu
(Mat 14:1-2; Mak 6:14-16)*

⁷ Têt̄ ndoc dinaḡ gôlin̄waga Galili-ḡga Herod ḡgô yom pi gêḡ hoḡ naḡ Yisu kôm. Ma in̄ gauc gêm yom daêsam, bu lau ḡatô sêsôm bu Yisu in̄ Jon, ḡgac Kêku Lau-ḡga naḡ tisa akêḡ lau batê-ḡga. ⁸ Ma lau ḡatô sêsôm bu in̄ propet akwa Elaija naḡ meḡ hoc dau asê, ma ḡatô sêsôm bu in̄ propet ḡamata-ḡga si daḡ, naḡ tisa akêḡ lau batê-ḡga. ⁹ Tigeḡ Herod sôm, “Aô gac atu, dec sêt̄im Jon ndê kachu kic su. Asa dec lau sic min̄ pi in̄?” Ma in̄ tac whin̄ bu lic Yisu.

*Yisu gôlôm lau 5,000
(Mat 14:13-21; Mak 6:32-44; Jon 6:1-15)*

¹⁰ Têt̄ têt̄ aposel 12 sêmbu sêmeḡ, naḡ sic min̄ têt̄ Yisu pi gêḡ hoḡ naḡ sêkôm. Ma tiḡambu in̄ kôt̄ ḡac sa sêwhin̄ in̄, ma ḡac tawasê sêt̄êḡ malac Betsaida si. ¹¹ Magoc lau daêsam sêḡgô ḡawaê

ma sêten Yisu si. Ma in kôc nac sa, ma sôm y om têt nac pi Anötö ndê gôlin, ma kôm nac si lau gêmbac nayham sa.

¹² Sêmbo e kêpin bu ac ndi sip, goc ngacsênomi 12 sêten in si ma sêsôm, “Gamen dindéc yac dambo, nan gamej sawa. Bocdinaj êmkinj lau toj dindéc sêlhö sêten malac ti gamej namakê-nga sêndi, bu sênsalê gêt sênen-nga ma gamej sêyêc bêc-nga.” ¹³ Magoc Yisu sôm, “Mac akêt gêt têt nac sênen.” Ma nac sêo yom ma sêsôm, “Yac mba gêt danej-nga daêsam dom. Bolom limdanj ma i lu sêndöc. Bocke? Yac andi anemlhi gêt bu lau honj sênen, a?”

¹⁴ Nac sêsôm yom dinaj nahu bu lau toj dinaj si laungac nanamba gitôm 5,000. Magoc Yisu sôm têt in ndê ngac-sênomi, “Akêt lau sêndöc sic titon-titon tôm 50.” ¹⁵ Goc nac sêkôm gitôm in sôm, ma lau honj sêndöc sic. ¹⁶ Ma Yisu kôc bolom limdanj ma i lu sa, tatak undambê, ma gêm danje, goc pô kôc-kôc, ma kêt têt ngacsênomi bu sêndic sam têt lau. ¹⁷ Lau honj sej gêt e hóc nac dön, ma tinambu ngacsênomi sic gêt nadêlê sa sip gatop 12 e menjhu.

Pita sôm Yisu nahu asê

(Mat 16:13-20; Mak 8:27-30)

¹⁸ Têt ndoc danj Yisu ti in ndê ngacsênomi sêmbo tawasê, ma in tenj mbec mbo. Pacndê, goc in ndac nac, “Lau sêsôm bu aö asa?” ¹⁹ Ma sêsôm, “Lau natô sêsôm bu am Jon, Ngac Kêku Lau-nga, ma natô sêsôm bu am Elaija, ma natô sêsôm bu am propet namata-nga si danj, nan tisa akêt lau batê-nga.” ²⁰ Goc Yisu ndac nac,

“Ma mac daôm, mac asôm bu aö asa?” Ma Pita sôm, “Am Mesaya, nañ Anötö gic bata bu êñkiñ meñ.” ²¹ Yisu ñgô yom dau ma gic yao ñac bu sêsôm asê têt lau dan dom e tiñambu. ²² Inj sôm, “Ñamalac ndê Atu gic waê bu hóc ñawapac daêsam. Lau bata ti †dabuñsiga atu-tu ma lau nañ sêndôhông yomsu oc sêtec inj ma lau oc sêndic inj ndu. Magoc têt bêt titö-ñga Anötö oc un inj sa tiyham.”

*Lau nañ sêñkuc Yisu oc sêhóc ñawapac
(Mat 16:24-28; Mak 8:34-9:1)*

²³ Ma inj sôm têt ñac hoñ, “Asa nañ tac whiñ bu êñkuc aö nañ êñgwiniñ dau, ma tøm bêt hoñ hóc ndê a gicso dau sa, ma êñkuc aö. ²⁴ Bu asa nañ tac whiñ bu sap gêt nom-ñga dõt ñapañ tu mbo tali-ñga, nañ oc ñinga. Magoc asa nañ bu hu gêt nom-ñga siñ tu êñkuc aö-ñga, nañ oc ñinga dom. ²⁵ Ñamalac dan bu po gêt nom-ñga hoñ sa, magoc inj dau gatu bu ñinga, dec gêt nom-ñga hoñ dinañ oc tøm dom bu nem inj sa. ²⁶ Asa nañ bu maya tu aö ti aneñ yom-ñga, nañ Ñamalac ndê Atu oc maya tu inj-ñga, têt ndoc inj mbu meñ ti inj dau ndê ñawasi, ma Damba ndê ñawasi ma añela dabuñ si ñawasi whiñ. ²⁷ M a aö wasôm bu yomandô, lau ñatô kwahic dec sêmbo, nañ oc gacgeñ sêmbo tali e sêlic Anötö ndê gôliñ meñ sa tiawê.”

*Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê ñawasi
(Mat 17:1-13; Mak 9:2-10)*

²⁸ Yisu sôm yom dinañ su, ma bêt ñatô gitôm 8 meñ gi su. Ma Yisu bu teñ mbec, dec kóc Pita, Jon ma Jems sêwhiñ inj ma sêpi lôc dan si. ²⁹ Ma

têñ têm Yisu ten mbec mbo, nan in ndê anğô andô kain dan sa, ma in ndê ñakwê ñawasi sêp sambuc. ³⁰⁻³¹ Ma ngac lu sêhóc asê ti ñawasi atu, nan Moses lu Elaija, ma inlu sem yomgalôm sêwhin Yisu. Sêsôm yom pi gêñ nan oc hóc asê Yisu yêc malac Jerusalem têñ ndoc meñ sa bu in hu nom dindéc sin.

³² Têñ ndoc dinan, Pita ma ngac lu nan sêwhin in, nan kwapac ma bêc yô ñac, tigen ñac tali sa ma sêlic Yisu ndê ñawasi ti ngac lu nan sêlhac sêwhin in. ³³ Têñ têm Moses lu Elaija bu sêhu Yisu sin, nan Pita sôm têñ in, “Ñadau, ñayham kêlêc bu yac dambo dec. Yac oc akwê bac tó, am nem dan, Moses ndê dan, ma Elaija ndê bac dan.” In sôm yom dinan, magoc in ndê gauc sa dom. ³⁴ In sôm yom dinan mbo, ma dao dan meñ ma kôm ñac ahuc e ngacsêñomi tó dinan sêtóc dau atu. ³⁵ Ma awha dan sa yêc dao ñalôm, nan sôm, “Aô neñ atungac dau dindéc, nan aô kayalin sa. Anğô in ndê yom man!” ³⁶ Sêngô su goc sêlic Yisu tawasê mbo. Tinambu ñac sem yom dau ahuc yêc dau-nga, ma têñ ndoc dinan sêsôm yom asê pi gêñ nan sêlic, nan dom.

*Yisu soc ñalau sac su yêc balê dan
(Mat 17:14-21; Mak 9:14-29)*

³⁷ Têñ galañsê ñac sêsip akêñ lôc dau sêmeñ, ma lau toñ atu sêkac sa sêtên Yisu si. ³⁸ Ñac si dan ta yom bocdec bu, “Kêdôhônwaga, aô gakóc aneñ atungac tigen dindéc meñ, ma wateñ am bu nem in sa. ³⁹ Ñalau sac dan mbo in ñalôm, ma têm daêsam kôc in dôn, m a kêmwanan in ñanga e in mbwêc atu, ma whapwic sa. Ñalau

sac dau bu kôm in tisac, ma tec bu hu in sin.
⁴⁰ Aö gateŋ am nem ngac-sêŋomi bu sêsoc ŋalau dau su, magoc ŋac sêtôm dom.” ⁴¹ Goc Yisu sôm, “O mac lau sac. Mac nem akêŋ whiŋ mbasi! Aö gambo gawhiŋ mac ŋasawa hic baliŋ su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gêŋ daŋ? Aö oc wambo wawhiŋ mac tu wanem mac sa ŋapaŋ-ŋga dom!” Ma Yisu sôm têt balê dau ŋadamba, “Kôc nem balê sa mweŋ.”

⁴² Têt têt balê dau kêsêlêŋ meŋ, naŋ ŋalau sac kôc in dôŋ ma kêmwanaŋ in. Tigeŋ Yisu hec yom ŋalau sac, ma kôm balê dau ŋayham sa, ma kêŋ in mbu têt in damba gi. ⁴³ Ŋalêŋ dinaŋ Yisu tôc Anötö ndê ŋaclai ti ŋawasi atu asê, dec kôm lau hoŋ sêhêdaê.

Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu ma tisa tiyham

(Mat 17:22-23; Mak 9:30-32)

Lau hoŋ sêlhac ti sêhêdaê tu gêŋ hoŋ naŋ Yisu kôm-ŋga, ma in sôm têt in ndê ngacsêŋomi, ⁴⁴ “Aŋgô aneŋ yom dindec ŋapep! Tiŋambu oc sêkêŋ Ŋamalac ndê Atu sip lau ŋatô amba.” ⁴⁵ Magoc ŋac sêŋyalê yom dau ŋahu dom. Yom dau ŋahu yêc sin dau têt ŋac, ma sêtôc bu sêndac Yisu bu whê sa têt ŋac.

Asa ti ngac ŋamata-ŋga

(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

⁴⁶ Tiŋambu Yisu ndê ngac-sêŋomi sêseŋ dau pi ŋac si asa in ngac ŋamata-ŋga. ⁴⁷ Yisu kêyalê ŋac si gauc, goc kôc balê sauŋ daŋ ma kêŋ in kalhac kêpiŋ in, ⁴⁸ ma sôm têt ŋac, “Asa naŋ kôc balê sauŋ daŋ tôm in dindec sa tu aneŋ ŋaê-ŋga,

naŋ kôc aô sa, ma asa naŋ kôc aô sa, naŋ kôc iŋ naŋ kêkiŋ aô gameŋ, naŋ sa. Mac nem asa naŋ kêgwiniŋ dau ma ti mac nem ngac akiŋ, naŋ ti ngac ŋamata-ŋga yêc Anötô aŋgô-ŋga.”

Lau naŋ sêkôm gwelen tu Yisu-ŋga, naŋ sêwhê dau kôc dom
(Mak 9:38-41)

⁴⁹ Ma Jon sôm, “Nadau, yac alic ngac daŋ kôm gwelen ma soc ŋalau sac su yêc lau ŋa am nem ŋaê. Iŋ kêkuc am whiŋ yac dom, ma boc-dinaŋ yac ac yao iŋ bu kôm gwelen dau dom.” ⁵⁰ Tigeŋ Yisu sôm, “A lhac iŋ ahuc dom, bu asa naŋ kêŋ kisa mac dom, naŋ mac nem daŋ.”

Lau gameŋ Samaria-ŋga sêkôc Yisu sa dom

⁵¹ Ndoc meŋ kêpiŋ bu Yisu mbu pi undambê ndi, dec iŋ kêmasaŋ dau bu pi malac Jerusalem ndi. ⁵² Iŋ kêkiŋ lau aheŋ-ŋga sêmuŋ iŋ, sêsôc lau †Samaria-ŋga si malac daŋ si, bu sêmasaŋ gameŋ tu iŋ mbo-ŋga. ⁵³ Magoc lau Samaria-ŋga sêŋyalê bu iŋ kêsêlêŋ hêganôŋ malac Jerusalem, ma tu dinaŋ-ŋga dec sêkôc iŋ sa dom. ⁵⁴ Jems lu Jon sêlic gêŋ dau, goc sêndac Yisu, “Pômdau, am bu sôm, dec yac oc aŋgalêm ya sip akêŋ undambê meŋ, ma seŋ ŋac su.” ⁵⁵ Tigeŋ Yisu kac dau kwi, ma sôm iŋlu. ⁵⁶ Ma ŋac hoŋ sêlom malac daŋ si.

Lêŋ taŋkuc Yisu-ŋga
(Mat 8:18-22)

⁵⁷ Yisu ti ndê ngacsêŋomi sêŋsêlêŋ sêmbo seŋ ma ngac daŋ sôm têŋ Yisu, “Aô bu waŋkuc am, wawhiŋ am watêŋ gameŋ bocke naŋ am oc ndi.”

⁵⁸ Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Giam pôm si hocsun yêc, ma mbac lôlôc-nga si ñaic yêc, tigen ñamalac ndê Atu ndê mala yêc bêc-nga mba.”

⁵⁹ Ma in sôm têt ñgac dan, “Mwen êmkuc aö!” Magoc ñgac dau sôm, “Pômdau, gêt ñamata-nga aö wandi wambo wawhin anen lau e anshun damañ su nañ, ma tinambu wambu wamen wan̄kuc am.” ⁶⁰ Ma Yisu sôm têt in, “Mba! Am êmkuc aö nañ gêt ñamata-nga. Tec lau batê sêñshun lau batê. Tigen am ndi, ma hoc yom asê têt lau pi Anötö ndê gôlin.”

⁶¹ Ma ñgac dan tiyham sôm, “Pômdau, aö bu wan̄kuc am, tigen gêt ñamata-nga wambu watêt anen andu, ma wakam anen lau.” ⁶² Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Asa nañ gic hu gwelen dan, tigen kac dau kwi ma hêgo gêt nañ in hu sin su, nañ gitôm dom bu nem gwelen mbo Anötö ndê gôlin ñapu.”

10

Yisu kêkin sêñomi 72 sêsa si

¹ Tinambu Pômdau kêyalin sêñomi 72 tiyham sa, bu êñkin ñac lu-lu sêsa sêndi sêmun in, sêtêt gameñ ti malac hoñ nañ in atac whin bu ndic kêsi. ² Ma in sôm têt ñac, “Gêt ñandô daêsam yêc ôm, magoc lau sêndic gêt ñandô sa-nga daêsam dom. Bocdinañ aten mbec têt ôm ñadau bu êñkin lau gwelen-nga sêsôc in ndê ôm sêndi, ma sêndic gêt ñandô sa. ³ Kwahic dec aö bu wan̄kin mac asa andi! Magoc ayob daôm ñapep, bu aö kakin mac bu asa andi atôm domba ñatu, nañ sêtêt giam pôm si gameñ sêndi. ⁴ Akôc talhi,

me dalu, me atapa dom, ma anjêlêŋ ŋagahô andi. Ahê mwalêc lau yêc seŋ dom. ⁵ Têŋ ndoc mac bu asôc andu dan, naŋ asôm bu, ‘Yom malô têtŋ lau andu dindêc-ŋga.’ ⁶ Andu ŋadau bu ŋgac yom malô-ŋga dom, dec mac nem mbec yom malô-ŋga oc gacgeŋ yêc mac-ŋga. Ma andu ŋadau bu ŋgac yom malô-ŋga, dec iŋ oc kôc mbec yom malô-ŋga dinaŋ sa. ⁷ Ambo andu dinaŋ, ma alom-alom andu dom. Aneŋ ti anôm gêtŋ bocke naŋ sêkêŋ têtŋ mac, naŋ ti mac nem ŋaôli gwelêŋ-ŋga. Mêtê solop bu lau g welêŋ-ŋga sêkôc ŋaôli gwelêŋ-ŋga.

⁸ “Têtŋ têtŋ mac asôc malac dan, ma lau sêkôc mac sa, naŋ aneŋ gêtŋ daneŋ-ŋga naŋ sêkêŋ têtŋ mac. ⁹ Akôm ŋac si lau gêm bac ŋayham sa, ma asôm têtŋ ŋac, ‘Anötö ndê gôliŋ meŋ kêpiŋ.’ ¹⁰ Tigeŋ mac bu asôc malac dan, ma sêkôc mac sa dom, naŋ goc al hac malac lôm ma asôm, ¹¹ ‘Yac atoŋ kop mac nem malac-ŋga su yêc yac mba gahiŋ. Yac akêŋ kop dindêc mbu têtŋ mac bu atôc nem mêtê sac asê. Tigeŋ aŋyalê bu Anötö ndê gôliŋ meŋ kêpiŋ.’ ¹² Yomandô aô wasôm têtŋ mac bu têtŋ bêc Anötö êmatôc lau-ŋga, naŋ lau malac dinaŋ-ŋga oc sêtap ŋagêyô sac andô sa, hóc gêlêc ŋagêyô naŋ Anötö oc kêŋ têtŋ lau sac malac Sodom-ŋga.”

*Yisu sôm yom pi lau naŋ sem dau kwi dom
(Mat 11:20-24)*

¹³ Yisu gic têtŋ yom ma sôm, “Oyaê mac lau malac Korasin ma Betsaida-ŋga. Mac oc atap Anötö ndê atac ŋandê sa. †Lau apa naŋ sêndôc malac Taya ma Saidon, bu sêlic gêtŋ dalô naŋ aô

gakôm yêc mac anôm-nga, dec oc tôm sênem dau kwi wandêc su, ma sêndöc ti sêtaŋ si sac. ¹⁴ Tigeŋ mac akôm dom, dec wasôm têŋ mac bu têŋ ndoc Anötö êmatôc lau-nga, naŋ iŋ oc kêŋ ñagêyô sac sambuc têŋ mac, hôc gêlêc ñagêyô naŋ iŋ oc kêŋ têŋ lau Taya ti Saidon-nga, naŋ su.

¹⁵ “Ma mac lau Kapenaom-nga, mac gauc gêm bu mboe Anötö oc kôc mac sa andöc undambê, a? Mba! Iŋ oc êmasuc mac su asip lambwam andi!”

¹⁶ Ma Yisu sôm têŋ sêŋomi 72 bu, “Asa naŋ kôc mac nem yom sa, naŋ gitôm iŋ kôc aneŋ yom sa. Ma asa naŋ tec mac, naŋ gitôm iŋ tec aö bocdinaŋ. Ma asa naŋ tec aö, naŋ tec Damaŋ naŋ kêkiŋ aö gameŋ.” Yisu sôm yom dinaŋ su, goc kêkiŋ sêŋomi 72 sêsa si.

Sêŋomi 72 sêmbu sêmeŋ

¹⁷ Tiŋambu sêŋomi 72 dinaŋ sêmbu sêmeŋ ti atac ñayham, ma sêsôm, “Pômdau, têŋ ndoc yac asôm am nem ñaê asê, naŋ gêŋ hoŋ sêsôc yac mba yom ñapu, ma ñalau sac sêwhiŋ.” ¹⁸ Ma Yisu sôm, “Aö kayalê bu gêŋ naŋ mac akôm, naŋ ku Sadaŋ ndê ñaclai dulu, e tôm iŋ peŋ akêŋ undambê ñagahô ñambwa, tôm sickac hep tigeŋ. ¹⁹ Aö gakêŋ ñaclai têŋ mac su, tôm bu akwê mboc ti gapiŋgap dôŋ, ma bu ahôc gêlêc mac nem ñacyo Sadaŋ ndê ñaclai hoŋ su. Gêŋ daŋ oc kôm mac atisac dom. ²⁰ Kwahic dec mac atac ñayham bu ñalau sac sêsôc mac nem yom ñapu. Tigeŋ atac ñayham atu, bu Anötö to mac nem ñaê sa yêc undambê.”

²¹ Têñ ndoc dinañ Nalau Dabuñ gêm Yisu ahuc, ma inñ tac ñayham atu, ma sôm, “O Damañ, undambê ti nom ñadau. Aõ wampiñ am bu am tôc nem yom ña-ñandô asê têtñ lau nañ sêngwiniñ dau, ma siñ kwi têtñ lau nañ gauc gêm bu ñac lau tigauc ma sêñyalê gêtñ hoñ. Aêc, Damañ, am kôm bocdinañ kêkuc am daôm nem atac whiñ.

²² “Damañ kêtñ gêtñ hoñ sip aõ amañ. Lau dañ sêñyalê Atu dom, Damba tawasê kêyalê inñ. Ma lau dañ sêñyalê Damba dom, tigeñ inñ ndê Atu kêyalê inñ, ma lau nañ Atu dau atac whiñ bu tôc inñ asê têtñ ñac, nañ sêñyalê Damba.”

²³ Ma inñ kac dau kwi ma sôm têtñ inñ ndê ñgacsêñomi tawasê, “Atac ñayham tu mac alic gêtñ hoñ dindéc-nga. ²⁴ Aõ wasôm têtñ mac bu propet ti kiñ daêsam atac whiñ bu sêlic gêtñ nañ mac alic su, magoc sêlic dom. Ma ñac atac whiñ bu sêngô yom nañ mac añgô su, magoc sêngô dom.”

*Yom gôliñ pi lau menpañ yac-nga
(Mat 22:34-40; Mak 12:28-31)*

²⁵ Têñ ndoc dañ gwalam akwa yomsu-nga dañ tisa bu êñsahê Yisu. Ma inñ ndac Yisu bocdec bu, “Kêdôhônwaga, aõ wakôm sake, dec Anötö oc kôc aõ sa wambo tanli ñapañ yêc undambê?”

²⁶ Ma Yisu sôm, “Am kêyalê yomsu hoñ nañ Anötö kêtñ têtñ Moses. Ma yomsu dau sôm bu am kôm sake?” ²⁷ Goc ñgac dau sôm, “Yomsu dañ sôm bu, ‘Atac whiñ Pômdau, am nem Anötö, ti am nem ñalôm sambuc, ti gatôm sambuc, ti licwalô sambuc ma ti am nem gauc sambuc.’

Ma yomsu danj tiyham sôm bu, *'Atac whiŋ lau meŋpaŋ am, tôm am tac whiŋ am daôm.'* ” ²⁸ Ma Yisu sôm, “Am sôm solop. Kôm bocdinaŋ, dec am oc ndöc tamli napaŋ.”

²⁹ Magoc ngac dau gauc gêm bu töt asê bu inŋ ngac gitên, dec ndac Yisu, “Ma lau asa sêti aneŋ lau meŋpaŋ aö-nga?” ³⁰ Yisu ô inŋ ndê yom ŋa yom gôlin danj bocdec bu, “Ngac Israel-nga danj kêsêlên mbo seŋ akên Jerusalem ma bu sip tên malac Jeriko ndi, ma lau kaŋ sêkôc inŋ dôŋ. Nac sêkôc inŋ ndê ŋakwê su, sic inŋ tisac e kêpin bu mbac ndu, goc sêhu inŋ siŋ yêc ma sêlhö si. ³¹ Tiŋambu dabuŋsiga Israel-nga danj kêsêlên mbo seŋ tigen dinaŋ meŋ, ma tên ndoc inŋ gêlic ngac dau, naŋ kêlêc inŋ ma kölhö gi. ³² Malô goc ngac Israel-nga danj akên †Liwai ndê ton meŋ hôt asê, gêlic ngac dau, ma kêlêc inŋ ma kêsêlên gi. ³³ Tiŋambu ngac Samaria-nga danj kêsêlên mbo seŋ dinaŋ, meŋ hôt asê, goc gêlic ngac dau ma tawalô inŋ. ³⁴ Inŋ tên inŋ gi, kêgwasiŋ inŋ ndê gamboc ŋa olib ŋakwi ti wain, goc kêpaŋ. Ma inŋ kên inŋ ndöc inŋ ndê donki ŋahô, kôt inŋ sa gi sôt andu ŋacleŋ-nga danj, ma yob inŋ. ³⁵ Galaŋsê bêbêc inŋ kên mone denarii lu tên andu ŋadau, ma sôm, ‘Nem yaom ngac dindec. Ma mone dindec bu nditôm dom, goc wakên mone ŋatô tiyham tên ndoc aö wambu wameŋ.’ ”

³⁶ Ma Yisu ndac, “Am gauc gêm bocke? Lau tö dinaŋ si asa inŋ ngac naŋ sip lau kaŋ si amba, naŋ ndê ngac meŋpaŋ inŋ-nga?” ³⁷ Goc ngac yomsu-nga sôm, “Ngac dê, naŋ tawalô inŋ.” Ma Yisu sôm, “Am ndi ma kôm bocdinaŋ. Tamwalô lau

hoŋ ma nem ŋac sa.”

Mata lu Maria

³⁸ Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêŋsêlêŋ si e sêhôt asê malac daŋ. Ma awhê daŋ, naŋ ndê ŋaê Mata, kêgalêm Yisu bu neŋ gêŋ yêc iŋ ndê andu. ³⁹ Têŋ ndoc Yisu sôt gi ndöc, naŋ Mata ndê asiwê Maria ndöc sic kêpiŋ Pômdau gahi-ŋga, bu ŋgô iŋ ndê yom. ⁴⁰ Tigeŋ Mata kôm gwelenj atu tu ndê gêŋ-ŋga. Iŋ têtŋ Yisu meŋ ma ndac, “Pômdau, aô taŋwasêŋ gakôm gwelenj gambo! Aô asiŋwê lec gêm aô sa dom, ma am gêlic ŋayham, me? Sôm bu iŋ nem aô sa.” ⁴¹ Magoc Yisu ô iŋ ndê yom ma sôm, “Mata, Mata, am hêgo daôm tu gêŋ daêsam-ŋga. ⁴² Magoc lau hoŋ sêpônda gêŋ atu tigeŋ. Maria tac whiŋ gêŋ ŋayham dau, ma lau daŋ oc sêtôm dom bu sêkôt su yêc iŋ.”

11

Yom pi lêŋ dateŋ mbec-ŋga

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Têŋ bêc daŋ Yisu teŋ teŋ mbec mbo gameŋ daŋ. Iŋ teŋ mbec pacndê, ma iŋ ndê ŋgac-sêŋom daŋ sôm têtŋ iŋ, “Pômdau, tôm Jon kédôhôn iŋ ndê sêŋomi, dec êmdôhôn yac bu atêŋ mbec.” ² Ma Yisu sôm, “Têŋ ndoc mac bu atêŋ mbec, naŋ atêŋ bocdec bu:

Damaŋ, am nem ŋaê lau sênem dabuŋ maŋ.
Mweŋ ti lau hoŋ si Pômdau.

³ Tôm bêc hoŋ kêŋ yac mba gö têtŋ yac.

⁴ Suc yac mba sac kwi, bu lau hoŋ naŋ sêkôm sac têtŋ yac, naŋ asuc si sac ŋatôp kwi bocdinaŋ.

Ma yob yac bu lêtôm tap yac sa dom.”

⁵⁻⁶ Ma in̄ gic tēku yom ma sôm, “Akôc gauc pi mac daôm nem lēn̄ nan̄ atēn̄ gēn̄ tēn̄ nem dawami. Mboe am nem n̄aclēn̄ seŋ baliŋ-ŋga daŋ meŋ hōc asê tēn̄ ôbwêc, ma am pōnda gēn̄ danēn̄-ŋga bu kēn̄ tēn̄ in̄. Ma tēn̄ timaniŋhu am bu tēn̄ am nem dawam daŋ ndi, ma sôm tēn̄ in̄, ‘Oê dawan̄, kēn̄ gö n̄atô tēn̄ aō bu wakēn̄ tēn̄ aō neŋ silip nan̄ kwahic dec meŋ hōc asê.’ ⁷ Am gauc gēm bocke? Am dawam dinaŋ oc ô nem yom yêc andu n̄alôm ma sôm, ‘Kēn̄ n̄awapac tēn̄ aō dom! Aō gac gatam ahuc su, ma aneŋ balêkoc sêyêc bêc su. Gitôm dom bu watisa ma wakēn̄ gēn̄ daŋ tēn̄ am!’ In̄ oc sôm bocdinaŋ, a? ⁸ Aō wasôm tēn̄ am, bu am nem dawam oc tisa ma kēn̄ gēn̄ tēn̄ am, magoc in̄ oc kēn̄ tu am dawam in̄-ŋga dom. In̄ oc kēn̄ gēn̄ tēn̄ am tôm am ndac, n̄ahu bu am pōnda daôm ma mayam pac tu ndac in̄-ŋga.

⁹ “Bocdinaŋ aō wasôm tēn̄ mac. Ateŋ gēn̄ tēn̄ Anötö, dec oc akôc n̄andô, an̄salê in̄ ti ndê lēn̄, ma oc atap sa, ma amati gatam, dec oc lēc su tēn̄ mac. ¹⁰ Bu Anötö kēn̄ gēn̄ tēn̄ lau hoŋ nan̄ sêndac in̄, ma lau hoŋ nan̄ sêŋsalê in̄ ti ndê lēn̄, nan̄ oc sêtap sa, ma n̄ac nan̄ sêmati gatam, nan̄ oc lēc su tēn̄ n̄ac.

¹¹ “Damba daŋ, bu atun̄gac teŋ i, dec oc kēn̄ mboc wēm daŋ tēn̄ in̄ dom. ¹² Ma atun̄gac bu ndac mbac n̄ agulu, goc damba oc kēn̄ gapiŋgap tēn̄ in̄ dom. ¹³ Mac lau sac, tigeŋ atoc nem balêkoc sa n̄a gēn̄ n̄ayham-n̄ayham. Magoc

Damam nanj mbo undambê inj gitênj enj, ma oc kênj Njalau Dabunj têtj lau nanj sêtanj inj.”

Yisu ndê ñaclai ñahu

(Mat 12:22-32; Mak 3:23-27)

¹⁴ Têtj ndoc danj Yisu soc ñalau sac awha mba danj su yêc ñgac danj. Têtj têtj ñalau sac hu ñgac awha mba dau sinj, nanj ñgac dau gic hu sôm yom asê, ma lau toj atu nanj sêlic, nanj sêhêdaê.

¹⁵⁻¹⁶ Lau ñatô bu sêñsahê Yisu, dec sêndac inj bu kôm gêtj dalô danj bu tôc asê bu inj kôc ñaclai yêc Anötö ndê. Ma lau ñatô sêsôm, “Ñalau sac si ñadau †Belsebal kênj ñaclai têtj Yisu, ma bocdinañ inj soc ñalau sac su.” ¹⁷ Yisu kêyalê ñac si gauc, ma sôm, “Lau gamenj danj bu sêwhê dau kôc, dec ñac si ñacyo oc sêseñ ñac su. Ma gôlôwac danj bu sêwhê dau kôc, dec ñac oc sêlhac ñanja dom, ma ñac si ñacyo oc sêku ñac dulu. ¹⁸ Ma Sadañ boc-dinañ. Inj bu kênj kisa inj ndê ñalau sac, dec inj ndê gôlinj oc niñga. Bocke dec mac asôm bu aö gasoc ñalau sac su ña Belsebal ndê ñaclai. ¹⁹ Mac asôm bu aö gakôc ñaclai yêc Belsebal, dec gasoc ñalau sac su. Ma bocke? Mac nem sêñomi nanj sem gwelenj sêsoc ñalau sac-ñga sêwhinj, nanj mac anjgôlinj yom dau pi ñac whinj, a? Ñac oc sêlic mac nem yom bu so ma sêmatôc mac! ²⁰ Aö gasoc ñalau sac ña Anötö ndê ñaclai, bocdinañ anjalê bu Anötö ndê ñaclai bu nem gôlinj gêtj honj, nanj hêc asê mac su.

²¹ “Sadañ inj gitôm ñgac ti licwalô atu nanj kôc inj ndê wapa sinj-ñga, ma yob inj ndê andu. Oc tôm dom bu lau sêñgaho ñgac kainj dinañ ndê

gêñ danj. ²² Tigenj ñgac ti licwalô atu nanj hóc gêlêc inj ndê bu ndic sinj têtj inj ma ku inj dulu, dec inj oc kôc inj ndê wapa sinj-ñga su, ma whê inj ndê wapa honj kôc.

²³ “Asa nanj kalhac whinj aö dom, nanj ti anenj ñacyo. Ma asa nanj gic lau sa sêtêtj aö sêmenj dom, nanj soc ñac su yêc aö.”

*Nalau sac sêñsalê mala nanj yêc ñambwa
(Mat 12:43-45)*

²⁴ “Têtj ndoc ñalau sac danj sa yêc ñamalac danj, nanj gitôm inj kêgihi mbo gameñ sawa ma kêsalê mala êñwhañ dau-ñga. Tigenj têtj ndoc inj tap sa dom, nanj inj oc sôm têtj dau, ‘Aö wambu wandi wasôc andu nanj aö gahu sinj su.’

²⁵ Ma inj oc mbu ndi, ma tap sa bu ñamalac dau ndê ñalôm yêc ñambwa, gitôm andu sawa nanj sêmasañ ñawasi sa. ²⁶ Dec inj oc sa ndi, kôc ñalau sac 7 nanj sac sambuc sêhóc gêlêc inj su, nanj sêmenj, ma ñac honj oc sêsôc andu dinañ sêndi ma sêmbo dinañ. Bocdinañ ñawapac nanj tap ñamalac dau sa, nanj hóc gêlêc ñawapac ñamata-ñga-ñga su.”

²⁷ Yisu sôm yom dinañ, ma awhê danj yêc lau toñ atu ñalôm ta yom ma sôm, “Am dinam nanj kôc am ma kêñ su am, nanj tap Anötö ndê mwasinj sa su.” ²⁸ Ma Yisu sôm, “Lau nanj sêñgô Anötö ndê yom ma sêkôc sa ti danja wambu, nanj oc sêtap Anötö ndê mwasinj sa hóc gêlêc su.”

*Lau sêndac Yisu bu kôm gêtj dalô
(Mat 12:38-42)*

²⁹ Lau daêsam nanj sêmbo sêwhinj Yisu, nanj si toñ kêsôwec ñapanj. Ma inj sôm, “Lau têm

dindec-nga ñac lau sac. Sêndac gêñ dalô, magoc Anötö oc tôc gêñ dalô tigenj têtj ñac, tôc gêñ dalô nanj inj kôm pi Jona. ³⁰ Anötö kêkinj Jona têtj lau Ninewa gitôm gêñ dalô ðanj, ma ñalêñ tigenj gêñ nanj oc hôc asê Ñamalac ndê Atu, nanj oc ti lau têtj dindec-nga si gêñ dalô.

³¹ “Muñ-nga, Kwin Siba-nga* kêsêlêñ senj baliñ, bu ñgô Kinj Solomon ndê yom ti gauc atu-tu. Ma kwahic dec ñgac nanj hôc gêlêc Solomon su mbo dec, tigenj lau têtj dindec-nga sêpu inj ndê yom. Tu ðinanj-nga, kwin dau oc tisa akêñ lau batê têtj ndoc Anötö oc êmatôc lau, ma inj oc hoc lau têtj dindec-nga si sac asê. ³² Ma ñalêñ tigenj, têtj bêc ñambu-nga lau Ninewa oc sêtisa sêwhinj lau têtj kwahic dec-nga, ma ñac oc sêhoc lau dindec si sac asê. Ñahu bu lau Ninewa sêñgô Jona ndê yom ma sem si ñalôm kwi. Ma kwahic dec, ñgac nanj hôc gêlêc Jona su mbo dec, tigenj lau kwahic dec-nga sem dau kwi dom.”

*Ñamalac si tandô gitôm ya ñawê
(Mat 6:22-23)*

³³ “Yac datunj lam asê tu bu dasinj kwi me tanjatôc ña suc ahuc dom. Mba! Dakêñ êñgalêñ lhu, bu lau nanj sêsôc sêmenj nanj sêlic ñawê.

³⁴ “Am nem tanôm gitôm ya ñawê nanj tôc senj têtj am. Bocðinanj am nem tanôm bu wê am sa lêtj ñayham, dec am oc gacgenj mbo ñawê ñalôm. Magoc tanôm bu wê am sa lêtj sac-nga, dec am gacgenj mbo ñasec ñalôm. ³⁵ Tu ðinanj-nga dec yob ðaôm ñapep bu ñawê nanj yêc nem ñalôm,

---

* **11:31** Kwahic dec ðasam gamenj Siba-nga bu ‘Arabia.’ Minj pi Kwin Siba-nga sêto yêc 1 Kinj 10:1-13.

nañ mbac e ñasec sa dom. ³⁶ Ma am bu sap lêñ ñawê-nga dôñ ñapan, ma ndic ahê lêñ ñasec-nga, dec ñawê oc nem am nem ñalôm sambuc ahuc, tòm lam dañ pô am.”

Yisu pu lau Palêsai ti lau yomsu-nga

³⁷ Yisu gic bata yom dinañ su, goc Palêsai dañ kêgalêm in bu neñ gêñ whin in. Yisu sôc ñgac dau ndê andu gi ma ndöc sic ndöc tebo. ³⁸ Ma Palêsai dau hêdaê bu Yisu gêñ gêñ magoc kêgwasin amba muñ su dom. ³⁹ Goc Pômdau sôm têt in, “Mac lau Palêsai atôm laclhu ti pele nañ sêngwasin ñadômbwê-nga ñawasi sa, magoc ñalôm ñadômbwi yêc dôñ yêc. Bu mêtê tamgatu gêñ ma mêtê sac hóc mac nem ñalôm ahuc. ⁴⁰ Mac lau gauc mbasi-nga. Anötö nañ kêmasañ ñamalac ñamlic ti gêñ awê-nga nañ kêmasañ ñalôm-nga whin. ⁴¹ Tamwalô lau ñalôm sawa, ma akêñ nem ñalôm sambuc tu anem ñac sa-nga, ma bocdinañ dec mac nem ñamlic ti ñalôm whin oc ñawasi sa yêc Anötö añgô-nga.

⁴² “Oyaê. Mac lau Palêsai awhê nem gêñ ôm-nga saun-saun hon kôc ti ton amanlu, ma akêñ ton tigen ti da têt Anötö. Mac akôm gêñ saun dinañ, tigen mac ahu gêñ atu sin. Mac amatôc lau si yom ñapep dom, ma atac whin Anötö su dom. Gêñ saun nañ mac akôm, in ñayham, magoc akôm yêc gêñ atu-tu whin bocdinañ. ⁴³ Oyaê. Mac lau Palêsai atac whin bu andöc lau tiwaê si pôn yêc lôm wê-nga, ma atac whin bu lau sêtoc mac sa atôm lau tiwaê yêc malac lôm. ⁴⁴ Oyaê. Tu mêtê sac nañ hóc mac nem

ɲalôm ahuc, dec mac atôm nom naɲ sêɲsuhun ɲgac batê daɲ yêc ɲalôm, ma lau sêɲyalê dom ma sêɲsêlêɲ sêmbo ɲahô.”

⁴⁵ Gwalam akwa yomsu-ɲga daɲ ɲgô Yisu ndê yom dinaɲ ma sôm, “Kêdôhônɲwaga, am sôm yom dinaɲ pi lau Palêsai, ma am pu yac lau yomsu-ɲga whiɲ.” ⁴⁶ Ma Yisu sôm, “Oyaê. Mac lau yomsu-ɲga akêɲ yomsu daêsam têɲ lau naɲ kêɲ wapac ɲac ɲandô, tigeɲ mac daôm akôm gêɲ daɲ bu anem ɲac sa tu sêhóc ɲawapac dinaɲ-ɲga dom.

⁴⁷ “Oyaê. Mac amasaɲ sêhô bu atoc propet akwa-kwa sa, magoc mac daôm apami sic propet dau ndu. ⁴⁸ Bocdinaɲ mac atôc asê bu mac alic gêɲ naɲ apami sêkôm, naɲ bu ɲayham. ⁴⁹ Anötö kêyalê gêɲ hoɲ, dec hoc yom asê gwanan pi mac apami bocdec bu, ‘*Aö wanɲin lau propet ma lau aposel sêtêɲ ɲac sêndi, magoc ɲac oc sêndic propet ɲatô ndu, ma sêkôm mêtê sac têɲ ɲatô.*’

⁵⁰ Bocdinaɲ mac lau têm dindec-ɲga oc awêkain ɲagêyô awhiɲ apami, tu propet hoɲ si dac naɲ sêkêc siɲ-ɲga, têɲ têm ɲamata-ɲga andô e meɲ.

⁵¹ Aêc, Abel iɲ ɲgac ɲamata-ɲga, ma Sekaria iɲ ɲgac ɲambu-ɲga, propet naɲ ɲac sic ndu yêc lôm dabun, ma alta naɲ kalhac lôm dabun ɲasactô, naɲ ɲalhu. Aêc, aö wasôm têɲ mac, lau têm kwahic dec-ɲga oc sêtap matôc sa pi lau hoɲ dinaɲ si dac.

⁵² “Oyaê. Lau daêsam takwê mac gwalam akwa yomsu-ɲga bu awhê Anötö ti ndê lêɲ sa têɲ ɲac, magoc mac am ɲac sa ɲapep dom. Mac atôm lau naɲ sêyob ki gatam-ɲga, ma sêtec bu

sêkac sa têtj lau naŋ bu sêsôc sêndi. Mac daôm anjyalê Anötö ti asôc inj ŋapu dom, ma mac alhac lau naŋ bu sêñyalê inj ti sêsôc inj ŋapu, naŋ ahuc.”

⁵³ Yisu gic bata yom dinaŋ ma hu andu dau siŋ. Ma lau Palêsai ti lau naŋ sêndôhôn yomsu, naŋ sic hu sêkêŋ kisa inj ŋandô. Ŋac sêndac inj pi gêŋ daêsam, ⁵⁴ sêñsahê bu sêtim inj bu sôm yom giso, dec oc tôm bu sêmatôc inj.

12

Yisu ndê yom ŋatô (Mat 10:26-33)

¹ Têtj têtj dinaŋ lau daêsam andô, tausen ma t ausen, sêkôm mwasac bu sêtigasuc Yisu e sêŋgapiŋ dau sa. Ma Yisu sôm yom têtj inj ndê ŋgacsêŋomi bocdec bu, “Ayob daôm ŋapep bu lau Palêsai si mêtê sac lom mac dom. Ŋac sêsôm yom ŋayham magoc ŋac dau sêkôm ŋandô sa dom. Mêtê dau gitôm yist naŋ tôm bu nem bolom ahuc ŋagahô eŋ.

² Gêŋ hoŋ naŋ lau sem ahuc, ma gêŋ hoŋ naŋ yêc siŋ dau, naŋ oc meŋ sa tiawê. ³ Yom bocke naŋ mac asôm têtj daôm têtj ôbwêc, naŋ lau oc sêŋgô têtj acsalô. Ma yom naŋ mac asôm malô têtj daôm yêc andu ŋalôm, naŋ oc sêsôm asê yêc malac lôm. ⁴ Aneŋ lau mac aŋgô. Atôc lau naŋ bu sêndic mac ndu-ŋga dom, bu tiŋambu ŋac sêtôm dom bu sêkôm gêŋ daŋ tiyham têtj mac. ⁵ Tigeŋ aô wasôm têtj mac bu atôc Anötö, ma asôc inj ŋapu. Bu têtj ndoc mac ambac ndu su, inj

ndê ñaclai yêc bu tuc mac asip lambwam andi. Aêc, aö wasôm têtj mac, atöc inj!

⁶ “Akôc gauc pi mbac kecsoc nañ lau sêlic bu gêtj ñambwa. Tigenj Anötö oc êñlhij ñac si dañ sij dom. ⁷ Ma Anötö tac whij mac hôc gêtjêc mbac sauj-sauj daêsam su. Yomandô! Anötö kêyalê mac e pi sa, gitôm inj sê mac nem kêclaun hoñ sa timala. Bocdinañ atöc daôm dom.

⁸ “Aö wasôm têtj mac bu asa nañ sôm asê yêc lau añgô-ñga bu inj kêñ whij aö, nañ Ñamalac ndê Atu oc sôm ñamalac dau ndê ñaê asê yêc Anötö ndê añela añgô-ñga. ⁹ Tigenj asa nañ sêc inj ndê kêñ whij aö-ñga ahuc yêc lau añgô-ñga, nañ Ñamalac ndê Atu oc sêc inj ahuc yêc Anötö ndê añela añgô-ñga bocdinañ. ¹⁰ Asa nañ bu sôm yom sac pi Ñamalac ndê Atu, tigenj tinambu kac ndê ñalôm kwi, nañ Anötö oc suc inj ndê sac kwi. Tigenj asa nañ sôm yom sac sambuc pi Ñalau Dabuj, nañ Anötö oc suc inj ndê sac kwi dom.

¹¹ “Tinambu lau oc sêkôc mac dôn tu mac akên whij aö-ñga. Ñac oc sêwê mac atên lau bata Israel-ñga andi, bu sêmatôc mac yêc ñac si lôm wê-ñga. Ma ñac oc sêkên mac alhac gôlinwaga ma lau ti ñaclai añgô-ñga bocdinañ. Têtj ndoc dinañ, ahêgo daôm tu yom asôm ma aô têtj ñac-ñga dom. ¹² Bu Ñalau Dabuj oc êndôhôn mac ma kêñ yom têtj mac tu asôm-ñga têtj ndoc dinañ.”

Yom gôlinj pi ñgac ti lêlôm

¹³ Ñgac dañ yêc lau toñ atu dinañ ñalôm ndac Yisu bocdec bu, “Kêdôhônwaga, sôm têtj

aö dôwan bu whê daman ndê wapa lênsêm kôc ma kêñ ñatô têt aö.” ¹⁴ Magoc Yisu sôm, “Am ngô su nan. Anötö kêyalin aö sa ti am nem ngac êmatôc yom-nga me ngac whê wapa kôc-nga dom.” ¹⁵ Goc in sôm têt lau hon, “Ayob daôm ñapep bu tamgatu wapa nom-nga dom. Bu ñamalac si ñahu sêmbo tali-nga sip awa ti wapa daêsam nan sic sa-nga, nan dom.”

¹⁶ Ma in sôm yom gôlin dan têt ñac bocdec bu, “Ngac ti lêlôm dan mbo, ma gêt nan in sô yêc ndê nom gêm ñandô daêsam andô. ¹⁷ Dec in gauc gêm têt dau, ‘Aö wakôm sake? Anen andu wakêt gêt ñandô sôc-nga oc nditôm dom.’ ¹⁸ Bocdinañ dec in sôm, ‘Aö wakôm gêt bocdec. Aö wasen andu akwa-kwa hon su, ma wakwê andu wakuc ñatô nan atu andô. Ma yêc dinañ, aö wandic anen gêt ñandô ti wapa hon sa. ¹⁹ Ma aö wasôm têt dauñ, ‘Aö gac gêt ñayham daêsam sa, gitôm bu oc wambo yala daêsam. Aö wanwhañ dauñ, ma wanen ti wanôm gêt ma watisambuc.’” ²⁰ Magoc Anötö sôm têt in, ‘Am ngac gauc mbasi-nga! Ôbwêc dec am oc mbwac ndu. Ma wapa nan am gic sa tu daôm-nga, nan oc ti asa ndê?’” ²¹ Goc Yisu sôm, “Lau hon nan sic wapa daêsam sa tu dau-nga, magoc sêmbo sêtôm lau ñalôm sawa tu sênjalê Anötö ti ndê mêtê dom-nga, nan lau gauc mbasi-nga bocdinañ.”

Dahêgo dauñ dom
(Mat 6:25-34)

²² Ma Yisu sôm têt in ndê ngacsênomi, “Bocdinañ dec aö wasôm têt mac, ahêgo daôm tu

gêñ aneñ-nga, me tu ñakwê asôc-nga dom. ²³ Bu Anötö kên mac ambo tamli, ma gêñ dinañ in gêñ atu. Gêñ daneñ-nga in gêñ atu dom. Ma Anötö kên mac nem ñamlic ñagêñ hoñ. Dinañ in gêñ atu, ma ñakwê asôc-nga in gêñ atu dom.

²⁴ “Akôc gauc pi mbac ko. Ñac sêsô gêñ dom, ma sic gêñ ñandô sa dom. Ñac si andu gêñ ñandô-nga mbasi, tigen Anötö gôlôm ñac. Ma Anötö tac whin mac ñamalac hóc gêlêc mbac hoñ su. ²⁵ Ma mac nem asa, bu hêgo dau dec oc tôm bu ndic têku ndê têm mbo tali-nga? ²⁶ Mac atôm dom bu akôm gêñ saun andô dinañ, bocdinañ tu sake-nga mac ahêgo daôm pi gêñ ñatô?

²⁷ “Ma akôc gauc pi ñaola ñayham nañ sêpo sêlhac kwan ñalôm. Sêkôm gwelen dom, ma sêmasañ ñakwê dom, tigen aô wasôm têt mac, bu Kin Solomon in sôc ñakwê ñayham andô, magoc in ndê gôlôn ti ñawasi hóc gêlêc ñaola dinañ dañ su dom. ²⁸ O mac lau nañ akên whin gwalec, anğô! Kwan ti ñaola nom-nga sêlhac bêc daêsam dom, ma lau oc sêkên ya neñ su, magoc Anötö kên gêñ dau ti ñadalô ñayham ma yob ñapep. Ma bocdinañ, añyalê bu yom ñandô, Anötö oc yob mac ma kên ñakwê têt mac whin. ²⁹ Ahêgo daôm pi gêñ aneñ ti anôm-nga dom, ma ambo ti ñalôm ñawapac dom. ³⁰ Lau sambuc nañ sênyalê Anötö dom, nañ sêhêgo dau pi gêñ kain dinañ ñapañ, magoc Damam undambê-nga kêyalê su bu mac apônđa gêñ dau. ³¹ Ahêgo daôm tu gêñ dinañ-nga dom, magoc akôm ñaŋga bu atap malam sa yêc Anötö ndê gôlin ñapu. Ma

in̄ oc yob mac tu gêñ nom-nga-nga whin̄. ³² O aneñ lau, atöc daôm dom. Bu mac nem Damam undambê-nga tac whin̄ bu ti mac nem Kin̄ ma kôc mac sa andöc in̄ ndê gôlin̄ ñapu.”

Tañsalê awa ñandô undambê-nga
(Mat 6:19-21)

³³⁻³⁴ “Aö wasôm têtñ mac, bu gameñ bocke nañ mac nem awa yêc, nañ mac oc ahê gauc pi ma atac whin̄ ñapan̄. Bocdinañ akêtñ nem wapa nom-nga têtñ lau sênemlhi, ma akêtñ nem awa tu anem lau ñalôm sawa sa-nga. Ma apo gêtñ undambê-nga sa ti nem awa ñandô, nañ oc yêc ñayham ñapan̄. Lau kañ oc sêtôm dom bu sênem kañ, ma gêtñ dañ oc kôm tisac dom.”

Tamasañ dauñ tu Pômdau mbu meñ-nga
(Mat 24:42-51)

³⁵⁻³⁶ “Amasañ daôm ñapep. Ambo atôm lau akin̄ nañ sêsôc ñakwê gwelen-nga sa, ma sêtun̄ si lam asê ma sêhôn̄ si ñadau bu mbu meñ akêtñ mwasiñ nem awê-nga. Têtñ ndoc ñac si ñadau mbu meñ ma êmati gatam, nañ ñac oc sêkac gatam sa têtñ in̄ ñagahô. ³⁷ Ñadau bu mbu meñ ma tap lau akin̄ sa, nañ sêmasañ dau gwanañ ma sêhôn̄ in̄ sêmbo, dec ñac oc sêtap mwasiñ atu sa yêc in̄. Aö wasôm yomandô, ñadau dau oc meñ, sôc ñakwê tôm lau akin̄ sêsôc, kêtñ ñac sêndöc tebo, ma nem akin̄ ñac. ³⁸ Ñadau bu meñ têtñ timaniñhu me têtñ ôbwêc lôm, ma tap ñac sa sem ali ma sêhôn̄ in̄ sêmbo, dec in̄ oc êmwasiñ ñac êñlêc. ³⁹ Tigen̄ an̄gô su nañ! Lau kañ sêkêtñ puc pi ndoc sêmeneñ-nga dom. Andu ñadau dañ, bu êñyalê ndoc nañ ñgac kañ dañ oc meñ, dec in̄ oc

yob in ndê andu napep bu ngac kan dinan sôc meŋ dom. ⁴⁰ Ma mac bocdinaŋ, amasaŋ daôm napep ma anem ali napaŋ, bu Ŋamalac ndê Atu oc mbu meŋ têtŋ ndoc naŋ mac akêtŋ batam, naŋ dom.”

⁴¹ Têtŋ dinan Pita sôm, “Pômdau, am sôm yom gôlinŋ dinan bu yac ngacsêtŋomi aŋgô, me bu lau hoŋ sêtŋgô?” ⁴² Ma Pômdau ô yom ma sôm, “Mac nem asa inŋ gitôm ngac akiŋ ŋayham ma ti gauc? Ngac akiŋ kaiŋ dinan ndê ŋadau bu lhô têtŋ gameŋ danŋ ndi, goc inŋ oc kêtŋ inŋ yob lau akiŋ ŋatô ma kêtŋ gêtŋ daneŋ-ŋga têtŋ ŋac tôm ŋandoc. ⁴³ Ma têtŋ ndoc ŋadau mbu meŋ ma tap inŋ sa kôm inŋ ndê gwelenŋ napep mbo, naŋ inŋ oc lic inŋ ŋayham ma kôm ŋayham têtŋ inŋ. ⁴⁴ Yomandô! Ŋadau oc kêtŋ inŋ yob inŋ ndê wapa hoŋ. ⁴⁵ Magoc ngac akiŋ sac oc sôm têtŋ dau, ‘Aneŋ ŋadau oc mbu meŋ ŋagahô dom.’ Goc inŋ oc ndic lau akiŋ ŋatô, ma neŋ gêtŋ ŋawahô ti nôm wain e êŋinŋ inŋ. ⁴⁶ Ŋadau oc mbu meŋ hôt asê têtŋ bêc ti acgatu naŋ ngac akiŋ dau kêtŋ bata, naŋ dom. Ma inŋ oc kêtŋ ŋagêtŋô sac sambuc têtŋ inŋ, ma soc inŋ su ndi bu mbo whinŋ lau naŋ danŋapêc ma sêkêtŋ whinŋ dom.

⁴⁷ “Ngac akiŋ naŋ kêyalê gêtŋ naŋ inŋ ndê ŋadau tac whinŋ bu inŋ kôm, tigeŋ tec bu kôm ma kêmasaŋ dau dom, naŋ oc tap ŋagêtŋô atu sa. ⁴⁸ Magoc ngac akiŋ naŋ kêyalê gêtŋ naŋ ŋadau tac whinŋ bu inŋ kôm, naŋ dom, dec kôm mêtê sac naŋ gic waê bu inŋ tap ŋagêtŋô sa, naŋ oc kôt ŋagêtŋô saunŋ. Lau hoŋ naŋ sêtap mwasiŋ sa yêc Anötô, naŋ inŋ takwê ŋac bu sêkôm gwelenŋ ŋa

mwasinɔ dinanɔ e nem nandô. Ma nɔc nanɔ sêtap mwasinɔ atu sa, nanɔ inɔ takwê nandô daêsam.”

Lau oc sêwhê dau kôc tu Yisu-nga

(Mat 10:34-36)

⁴⁹ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Aô gasip nom gameɔ bu wakêɔ ya êɔsahê lau nom-nga, ma aô atac whinɔ bu ya dau lom asê nɔgahô. ⁵⁰ Aô daunɔ oc wahôc nɔwapac ti nandê atu, nanɔ gitôm busanɔgu kainɔ danɔ tu waliɔ-nga. Ma aô wapô sim daunɔ nandô e gêɔ dau nandô sa. ⁵¹ Gauc nem bu aô gameɔ bu wahê wamba lau dom. Mba! Tu aô-nga dec lau oc sêwhê dau kôc. ⁵² Têɔ kwahic dec ma ndi, lau nanɔ sêmbo andu danɔ, nanɔ oc sêwhê dau kôc tu aô-nga. Lau amanɔdanɔ bu sêmbo, goc lu oc sêkêɔ kisa tô, ma tô oc sêkêɔ kisa lu. ⁵³ Tu aô-nga dec nɔc oc sêwhê dau kôc. Damba lu atunɔgac oc sêkêɔ kisa dau, ma dinda lu atuwê oc sêkêɔ kisa dau. Ma lawawê akwa lu lawawê wakuc oc sêkêɔ kisa dau bocdinanɔ.”

Tanyalê ndoc

⁵⁴ Ma Yisu sôm têɔ lau tonɔ atu, “Mac bu alic dao yec sambuc danɔ puc pi meɔ, dec mac asôm bu u oc ndic, ma u gic. ⁵⁵ Ma muasa bu êɔsêlêɔ, dec mac asôm bu gameɔ oc nandê sa, ma gameɔ nandê sa. ⁵⁶ Mac lau atim yom lau-nga! Mac alic gêɔ dalô nom-nga ti umbonɔ-nga ma mac atôm bu anyalê ndoc. Ma bocke dec mac alic gêɔ honɔ nanɔ aô gakôm yêc nom, magoc mac nem gauc sa pi aô neɔ nɔahu lec dom.

⁵⁷ “Oc tôm bu mac anɔsahê gêɔ honɔ tu bu anyalê lêɔ bocke inɔ lêɔ gitêɔ, magoc tu sake-nga mac akôm dom? ⁵⁸ Anɔgô! Am asa nanɔ

nem tōp bu yêc ñamalac dañ, ma inñ bu wê am têtñ ñgac êmatôc yom-ñga, nañ goc êmsahê bu êmasañ yom whinñ inñ têtñ ndoc amlu anşêlêtñ ambo señ. Ma bocdinañ ñgac dau oc kêtñ am têtñ ñgac êmatôc yom-ñga dom. Bu mba, mboe ñgac êmatôc yom-ñga o c kêtñ am têtñ ñgac yob gapocwalô-ñga, ma inñ oc kêtñ am sôc gapoc-walô ndi. ⁵⁹ Aö wasôm têtñ am bu am oc ndôc gapocwalô ñapañ e am ndic nem tōp honñ pacndê.”

13

Danem dauñ kwi bu dandinñ dom

¹ Têtñ ndoc dinañ lau ñatô sêmbo sêwhinñ Yisu, ma ñac sic miñ yom pi lau Galili-ñga ñatô. Lau dinañ sic domba ndu bu sêkêtñ ti da, ma gôliñwaga Pailot ndê lau sêmeñ ma sic ñac ndu ma sêtñgaluñ ñac si dac whinñ domba si dac. ² Yisu ñgô ñac si yom dau, goc ndac, “Mac gauc gêm bocke? Lau Galili-ñga dinañ si sac hôt gêlêc lau Galili-ñga ñatô si sac su, ma bocdinañ ñawapac dinañ hôt asê ñac, a? ³ Aö wasôm, mba! Tigenñ mac bu anem nem ñalôm kwi dom, dec mac oc andinñam. ⁴ Gauc nem andu baliñ nañ lau sêkwê yêc Siloam, nañ ku sa ma sec lau 18. M ac gauc gêm bocke? Lau 18 dinañ si sac hôt gêlêc lau Jerusalem-ñga si sac, a? ⁵ Aö wasôm têtñ mac, mba! Tigenñ mac bu anem nem ñalôm kwi dom, dec mac honñ oc andinñam.”

⁶ Goc Yisu sôm yom gôliñ dañ bocdec bu, “Yêc ñgac dañ ndê ôm wain-ñga, a kiñ dañ kalhac. Ma ñgac dau gi kêsâlê a kiñ ñandô, magoc tap sa

dom. ⁷ Dec inj sôm têtj ngac nanj yob inj ndê ôm, 'Tôm yala tö aö gamej kasalê nandô yêc a kinj dindec, ma gatap sa dom. Lêtj dulu, bu a dau pôc gamej ahuc ma gêm nandô dom.' ⁸ Tigej ngac yob ôm-nga sôm, 'Anej nãdau, hu sinj lhac yala danj tiyham. Aö wandic gwelec ma wahôc nom pi nahu. ⁹ Inj bu nem nandô têtj yala wakuc, dec oc nayham. Ma bu nem nandô dom, nanj goc am lêtj dulu.' "

Yisu kôm awhê bôlinj danj nayham sa têtj bêc Sabat-nga

¹⁰ Têtj bêc Sabat-nga danj, Yisu kêdôhông lau mbo lôm wê-nga danj. ¹¹ Ma awhê danj mbo, nanj nalau sac kôm inj ndöc bôlinj tôm yala 18. Inj kêsêlêtj kênkôj ma gitôm dom bu inj lhac solop. ¹² Yisu gêlic inj ma ta inj mej, goc sôm, "O awhê daôm, aö bu wasenj gêj nanj sô am dôj, nanj su." ¹³ Goc Yisu kêj amba sac inj, ma njagahô inj kalhac tisolop, ma kêpinj Anötö.

¹⁴ Tigej ngac bata nanj yob lôm wê-nga dinanj, inj tac nandê bu Yisu kôm awhê dinanj nayham sa têtj bêc Sabat-nga. Dec inj sôm têtj lau, "Bêc 6 yêc bu danem gwelenj. Mac bu atac whinj bu nayham sa, dec amej têtj bêc Sabat-nga dom. Amej têtj bêc 6 dinanj njadanj." ¹⁵ Magoc Pômdau ô inj ndê yom ma sôm, "Mac lau atim yom lau-nga. Mac honj akôm gwelenj têtj bêc Sabat-nga têtj ndoc mac ambwala nem donjki ti makao su, ma awê njac sêsa si bu sênôm bu. ¹⁶ Awhê dindec inj Abraham ndê apawê danj, ma Sadanj sô inj dôj tôm yala 18 su. Tu sake-nga dec tambwala inj su têtj bêc Sabat-nga dom?" ¹⁷ Yisu ndê yom

dau kôm in ndê nacyo honj maya atu. Tigenj lau daêsam atac nayaham pi gênj nayaham honj nanj in kôm.

Yom gôlinj pi gênj nawahê saunj
(*Mat 13:31-32; Mak 4:30-32*)

¹⁸ Ma Yisu ndac lau dinanj, “Anötö ndê gôlinj kêsôwec nalênj bocke? Aö wanem dôhônj pi gênj sake bu wawahê sa? ¹⁹ Anötö ndê gôlinj gitôm nawahê saunj andô danj, gitôm a soc nawahê. Ngac danj kôc sa gi ma sô yêc ndê ôm, ma tinjambu gênj dau po ti a atu, ma mbac lôlôc-nga sêmenj sêhê si njaic yêc nasaŋgac.”

Yom gôlinj pi yist
(*Mat 13:33*)

²⁰ Ma inj sôm yom gôlinj danj tiyham bocdec bu, “Aö wanem dôhônj Anötö ndê gôlinj pi gênj sake bu wawahê sa? ²¹ Aö wanem dôhônj pi yist, nanj awahê danj kênj sip plawa lônj atu danj ma kêgalunj. Ma nasaawa saunj enj yist dinanj kôm plawa honj sunj.”

Gatam undambê-nga saunj andô

²² Tinjambu Yisu kêsêlênj hêganônj Jerusalem gi. Inj golom-golom malac atu-tu ti saunj-saunj honj, ma kêdôhônj lau. ²³ Ma nâmalac danj ndac inj, “Pômdau, Anötö oc kôc lau tigenj-tigenj sa sêndöc undambê, me lau daêsam?” Ma Yisu ô yom ma sôm tênj lau, ²⁴ “Lau daêsam oc sênsahê bu sêsôc gatam sêndi, magoc nac oc sêtôm dom, bu gatam dau saunj andô. Bocdinaŋ akôm nanga bu asôc gatam dau andi. ²⁵ Andu nâdau bu tisa ma ndic gatam ahuc, dec mac oc alhac awê,

amati gatam ma asôm, ‘Pômdau, lêc gatam su têtj yac.’ Magoc iŋ oc sôm têtj mac bu, ‘Mac lau dinaŋ amenj akêŋ nde? Aö kayalê mac dom.’
²⁶ Ma mac oc asôm, ‘Yac aŋ gêtj ti anôm gêtj awhiŋ am, ma am kêdôhôŋ lau yêc yac mba malac lôm.’
²⁷ Tigenj iŋ oc sôm, ‘Mac lau dinaŋ amenj akêŋ nde? Aö kayalê mac dom. Alhö su yêc aö, mac lau akôm sac-ŋga!’
²⁸⁻²⁹ Têtj têtj nambu-ŋga, mac oc alic Abraham, Aisak ma Jakob ti p ropet akwa-kwa hoŋ sêndöc Anötö ndê gameŋ undambê-ŋga. Ma lau oc sêmeŋ akêŋ nom ŋabatiŋ hoŋ, ma sêneŋ mwasiŋ atu yêc undambê. Magoc Anötö oc êmasuc mac su andi ambo gameŋ ahôc ŋandê-ŋga, ma yêc dinaŋ mac oc ataŋ, ma mac nem lhôm êŋsiŋ pi dau.
³⁰ Anğô su naŋ! Lau ŋatô naŋ kwahic dec sêti lau nambu-ŋga, naŋ oc sêti lau ŋamata-ŋga, ma lau ŋamata-ŋga oc sêti lau nambu-ŋga.”

Yisu taŋ pi lau Jerusalem-ŋga

³¹ Têtj ndoc dinaŋ lau Palêsai ŋatô sêtêtj Yisu sêmeŋ ma sêsôm, “Hu gameŋ dindec siŋ ma lhö ndi, bu Herod tac whiŋ bu ndic am ndu.”
³² Magoc Yisu sôm têtj ŋac, “Mac andi asôm têtj Herod, giam pôm dinaŋ, ‘Acsalô lec ma laŋsê aö oc wasoc ŋalau sac su, ma wakôm lau gêmbac ŋayham sa. Ma têtj bêc titö-ŋga aö oc wandic dabiŋ aneŋ gwelenj.’
³³ Aö oc wakôm aneŋ gwelenj tôm bêc ŋatô, ma tiŋambu aö watêtj Jerusalem wandi. Mac lau Israel-ŋga ac propet daêsam ndu su yêc Jerusalem, ma bocdinaŋ dec aö gac waê bu wapi wandi wawhiŋ.

34 “O Jerusalem, Jerusalem. Mac ac Anötö ndê lau propet ndu, ma lau gitêḅ naḅ iḅ kêkiḅ têḅ mac, naḅ mac atuc ḅa hoc ndu. Ndoc daêsam aö tac whiḅ bu wandic mac lau sa asôc Anötö ndê gôliḅ ḅapu tiyham, gitôm mbac dalec dinda gic ḅatu sa sôc ḅamakê ḅapu. Tigeḅ mac atec. 35 Bocdinaḅ Anötö oc hu mac ti nem andu siḅ. Ma aö wasôm têḅ mac bu mac oc alic aö tiyham dom e mac asôm, ‘Tampiḅ Mesaya naḅ meḅ gêm Pômdau aḅgô.’ ”

14

Yisu gêm ḅgac ḅamlic suḅ daḅ sa

1 Têḅ bêc Sabat-ḅga daḅ, Yisu sôc ḅgac bata daḅ ndê andu gi bu neḅ gêḅ. ḅgac bata dau iḅ lau Palêsai si daḅ, ma ḅac si lau ḅatô tatiḅ Yisu sêmbo. 2 Yisu gêlic ḅgac gêmbac daḅ ndöc, naḅ amba ti gahi suḅ. 3 Goc iḅ ndac lau Palêsai ti gwalam akwa yomsu-ḅga bocdec bu, “Yac bu dakôm lau ḅayham sa têḅ bêc Sabat-ḅga, dec oc taḅgili yomsu Sabat-ḅga, me mba?” 4 ḅac sem dôḅ ma sêo yom daḅ dom, goc iḅ kêmasec ḅgac ti gêmbac dinaḅ, kôm iḅ ḅayham sa, ma kêḅ iḅ kölhö gi. 5 Ma iḅ ndac ḅac, “Mac nem balê daḅ me donki daḅ bu peḅ sip sê ḅalôm têḅ bêc Sabat-ḅga, dec mac oc akôm sake? Mac oc ahê iḅ sa pi meḅ, me ahu iḅ siḅ yêc?” 6 Ma ḅac sêtôm dom bu sêo iḅ ndê yom.

Datoc dauḅ sa dom

7 Yisu gêlic bu lau naḅ ḅgac bata dau kêgalêm ḅac sa bu sêneḅ gêḅ sêwhiḅ iḅ, naḅ atac whiḅ bu sêndöc pônḅ gic lau tiwaê ḅawaê. Dec iḅ

sôm yom gôliņ dan têtņ ņac bocdec bu, ⁸ “Lau bu sêkêtņ aheņ am bu neņ mwasiņ nem awhê-ņga, naņ ndi ndöc lau tiwaê si pônj dom. Mboe mwasiņ ņadau kêgalêm ņgac tiwaê dan naņ hóc gêlêc am su. ⁹ Bu bocdinaņ dec iņ oc têtņ am meņ ma sôm, ‘Kêtņ pônj ņayham dindec têtņ ņgac atu dindec.’ Ma am oc tisa ti mayam, ma ndi ndöc pônj ņambwa. ¹⁰ Boc-dinaņ lau bu sêkêtņ aheņ am bu neņ mwasiņ, naņ ndi ma ndöc pônj ņambwa. Ma mboe ņadau oc meņ ma sôm têtņ am, ‘Aneņ silip, tisa ma mweņ ndöc pônj ņayham.’ Ma bocdinaņ iņ oc po am nem waêm sa yêc ņaclenj hoņ aņgô-ņga. ¹¹ Țalêtņ tigenj, lau naņ sêtoc dau sa, naņ Anötö oc êņgwiniņ ņac. Ma lau naņ sêņgwiniņ dau, naņ Anötö oc toc ņac sa.”

Tamwasiņ lau ņalôm sawa

¹² Ma Yisu sôm têtņ ņgac bata dau, “Am bu ndê mwasiņ bu lau sêneņ sêwhiņ am, naņ kêtņ aheņ nem silip ti asidôwai, me lau ti lêlôm naņ sêndöc am nem malac, naņ dom. Am bu kôm bocdinaņ, dec tiņambu ņac oc sêkêtņ aheņ am bu neņ gêņ whiņ ņac, ma mwasiņ dau ti am nem ņagêyô. ¹³ Têtņ têtņ am ndê mwasiņ danj, naņ kêtņ aheņ lau ņalôm sawa ti lau bôliņ ma lau tapec. ¹⁴ Ma bocdinaņ am oc tap Anötö ndê mwasiņ sa. Țahu bu lau dinaņ sêtôm dom bu sêkêtņ gêņ danj ô nem mwasiņ têtņ kwahic dec. Magoc têtņ ndoc lau gitêtņ sêtisa akêtņ lau batê-ņga, naņ Anötö oc kêtņ ņagêyô ņayham têtņ am.”

*Țom gôliņ pi mwasiņ atu
(Mat 22:1-14)*

¹⁵ Lau naŋ seŋ gêŋ sêwhiŋ Yisu, naŋ si ŋgac daŋ ŋgô Yisu ndê yom dinaŋ ma sôm têtŋ iŋ, “Lau naŋ bu sêneŋ mwasiŋ atu yêc Anötö ndê gameŋ undambê-ŋga, naŋ oc atac ŋayham hôc gêlêc.” ¹⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Ŋgac daŋ kêmasaŋ mwasiŋ atu daŋ, ma kêŋ aheŋ lau daêsam. ¹⁷ Têtŋ mwasiŋ dau ŋabêc iŋ kêkiŋ ŋgac akiŋ daŋ bu sôm têtŋ lau naŋ iŋ kêgalêm ŋac sa bu, ‘Ameŋ, bu aö kamaŋ gêŋ hoŋ su.’ ¹⁸ Tigeŋ ŋac hoŋ sêtec bu sêmeŋ, dec sêmasaŋ yom têtŋ iŋ. Ŋgac daŋ sôm, ‘Aö waloc dom, bu aö gamlhi nom daŋ su, ma kwahic dec aö bu wasa wandi walic. Aö waterŋ am bu hu aö siŋ.’ ¹⁹ Ma daŋ sôm, ‘Aö waloc dom, bu aö gamlhi makao amanlu, ma kwahic dec aö bu wasa wandi ma waŋsahê ŋac tu sêkôm gwelen-ŋga. Waterŋ am bu hu aö siŋ.’ ²⁰ Ma daŋ tiyham sôm, ‘Kwahic dec aö gam awhê sa, bocdinaŋ gitôm dom bu waloc.’ ²¹ Bocdinaŋ ŋgac akiŋ dau mbu gi ma gi miŋ yom dinaŋ têtŋ iŋ ndê ŋadau. Ma yom dau kôm ŋadau tac ŋandê, dec iŋ kêkiŋ ndê ŋgac akiŋ tiyham ma sôm, ‘Ŋagahô sôc malac atu ndi, ma kôc lau ŋalôm sawa ti lau bôliŋ ma lau tapec sa sêmeŋ bu sêneŋ aö neŋ mwasiŋ.’ ²² Ma ŋgac akiŋ kôm bocdinaŋ, goc mbu meŋ ma sôm, ‘Aneŋ ŋadau, aö gakôm gitôm am sôm, ma ŋasawa yêc dôn yêc.’ ²³ Dec ŋadau sôm têtŋ iŋ, ‘Sa seŋ ma gameŋ ŋamakê-ŋga ndi, ma kac lau bu sêsôc sêmeŋ. Aö tac whiŋ bu aneŋ andu meŋhu. ²⁴ Yomandô aö wasôm têtŋ mac, bu lau naŋ aö gakêŋ aheŋ têtŋ ŋamata-ŋga, naŋ si daŋ oc neŋ aneŋ mwasiŋ dom.’ ”

Lêñ tan̄kuc Yisu-nga

²⁵ Lau daêsam sêñsêlêñ sêwhin̄ Yisu, ma in̄ kac dau kwi ma sôm têt̄ ñac, ²⁶ “Asa nan̄ têt̄ aö meñ ma bu êñkuc aö, nan̄ atac whin̄ aö hôc gêlêc gêt̄ hon̄ ndic ñawaê. In̄ bu atac whin̄ damba me dinda, me in̄ nawhê ma balêkoc, me asidôwai ti lhuwêi, me in̄ dau ndê lêñ mbo-nga hôc gêlêc in̄ ndê atac whin̄ aö, dec oc tôm dom bu in̄ ti aneñ dan̄ ma êñkuc aö. ²⁷ Asa nan̄ bu êñkuc aö, magoc tec bu hôc ndê a gicso dau, nan̄ gitôm dom bu êñkuc aö.

²⁸ “Mac nem dan̄ bu kwê andu atu dan̄, nan̄ gêt̄ ñamata-nga in̄ oc ndöc sic ma kôc gauc pi in̄ ndê mone ti gêt̄ bu oc nditôm bu kwê andu dau sa, me mba. ²⁹ In̄ bu kêt̄ alhö sip nom ndi, magoc ndic dabin̄ andu dom, dec lau nan̄ sêlic, nan̄ oc sêsu in̄ susu, ³⁰ ma sêsôm, ‘Ñgac dindê gic hu kwê andu, magoc gitôm dom bu ndic dabin̄.’

³¹ “Ma kin̄ dan̄ bu sa ndi bu ndic sin̄ têt̄ kin̄ dan̄, dec gêt̄ ñamata-nga in̄ oc ndöc sic ma kôc gauc pi in̄ ndê lau sin̄-nga 10,000, bu oc sêtôm bu sêhóc gêlêc kin̄ dinañ ndê lau sin̄-nga 20,000, me mba. ³² In̄ bu lic bu ñac sêtôm dom, dec in̄ oc êñkin̄ lau wamba-nga sêtêt̄ kin̄ dinañ têt̄ ndoc in̄ mbo ahê, bu sêsôm yom wamba-nga.

³³ “Bocdinañ akôc gauc ñapep mun̄ su, goc ameñ an̄kuc aö. Asa nan̄ tec bu hu in̄ ndê gêt̄ hon̄ sin̄ tu aö-nga, nan̄ oc nditôm dom bu ti aö neñ dan̄.

³⁴ “Gwêc so in̄ gêt̄ ñayham, tigen̄ ñamakic bu nin̄ga, oc dakôm ñamakic sa tiyham ñalêñ nde?

³⁵ Gwêc so dau tisac su, ma boc-dinañ tambalin̄

siŋ niŋga. Mac daŋamsuŋ bu yêc, naŋ aŋgô aneŋ yom.”

15

Yom gôliŋ pi domba daŋ naŋ giŋga (Mat 18:12-14)

¹ Lau sêkôc takis-ŋga ma lau ŋatô naŋ lau Palêsai sêsam ŋac bu lau sac, naŋ daêsam sêtêŋ Yisu si bu sêŋgô iŋ ndê yom. ² Ma lau Palêsai ti lau naŋ sêndôhôn yomsu, naŋ sêtucdiŋ Yisu ma sêsôm, “Ŋgac dau kôc lau sac sa, ma gêŋ gêŋ whiŋ ŋac.” ³ Dec Yisu sôm yom gôliŋ daŋ têŋ ŋac bocdec bu, ⁴ “Mac nem ŋgac daŋ bu yob domba 100, ma iŋ ndê domba daŋ bu niŋga, dec iŋ oc kôm sake? Iŋ oc hu 99 siŋ sêmbo gameŋ gapon, ma êŋsalê domba naŋ giŋga su e iŋ tap sa. ⁵ Ma têŋ ndoc iŋ tap sa, naŋ iŋ oc hu sac bakêyac ti atac ŋayham atu. ⁶ Ma iŋ oc mbu têŋ ndê andu ndi, ma êŋgalêm iŋ ndê lau meŋpaŋ iŋ-ŋga ti ndê silip, ma sôm têŋ ŋac, ‘Mac atac ŋayham awhiŋ aö, bu aö gatap aneŋ domba naŋ giŋga su, naŋ sa.’ ⁷ Aö wasôm têŋ mac, bu ŋalêŋ tigeŋ dinaŋ Anötö ti aŋela undambê-ŋga oc atac ŋayham atu tu ŋamalac sac daŋ naŋ gêm ndê ŋalôm kwi, hôc gêlêc atac ŋayham tu lau gitêŋ 99 naŋ si yom me giso tu sênem dau kwi pi-ŋga mbasi.”

Yom gôliŋ pi mone naŋ giŋga

⁸ Ma Yisu sôm, “Ma akôc gauc pi awhê daŋ, naŋ ndê mone silba amanlu sêndôc. Mone daŋ bu niŋga, dec iŋ oc tuŋ lam asê ma sê andu ŋa-basac sa, goc êŋsalê ŋapep e iŋ tap mone dau sa.

⁹ Têñ ndoc in tap sa su, nan in oc êngalêm in ndê silip ti lau menpan in-nga sêmenj sêpitigenj ma sôm, 'Mac atac ñayham awhinj aö, bu aö gatap mone nan ginjga su, nan sa.' ¹⁰ Aö wasôm têñ mac bu ñalên tigenj, Anötö ti anela undambê-nga oc atac ñayham atu, têñ ndoc ñamalac kôm sac-nga danj gêm ndê ñalôm kwi."

Yom gôlinj pi balê nanj ginjga

¹¹ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, "Ngac danj mbo ma in ndê atungac lu. ¹² Ma balê saun sôm têñ damba, 'Damanj, wapa lêngsêm nanj gic aö ñawaê, nan kênj têñ aö.' Goc damba whê ndê wapa ti gênj honj kôc tu inlu-nga, ma kênj têñ balê saunj tôm in ndac. ¹³ Ñasawa saunj ma balê saunj dau gic in ndê gênj honj sa, ma kölhö têñ gameñ baliñ danj gi. Ma yêc dindê in kôm gênj honj tôm in ndê atac whinj, ma kâyainj ndê awa ti gênj honj. ¹⁴ Têñ ndoc in ndê mone honj pacndê, nanj tóbôm atu gêm gameñ dinañ ahuc ma inj pônđa dau. ¹⁵ Goc inj têñ ngac atu danj yêc gameñ dinañ gi, ma kêsâlê gwelenj. Ma ngac dau kênj inj gôlôm inj ndê bôc. ¹⁶ Gênj yô inj ñandô, tigenj lau sêkênj gênj danj têñ inj tu neñ-nga dom, ma boc-dinañ inj gauc gêm bu neñ gênj nanj bôc señ. ¹⁷ Tinjambu inj ndê gauc sa, ma inj sôm têñ dau, 'Damanj ndê lau akinj sêpônđa gênj danen-nga dom. Tigenj gênj yô aö ndu tôm bu wambac ndu-nga. ¹⁸ Aö walhö wambu watênj damanj wandi, ma wasôm, "Damanj, aö gakôm mêtê sac têñ Anötö ma têñ am. ¹⁹ Aö ngac sac, dec gitôm dom bu am sam aö bu am atômngac tiyham. Lic aö gitôm am

nem ngac akiñ dañ.” ²⁰ Goc in tisa ma mbu tẽn damba gi.

“In kêsêlên mbo señ, ma damba gêlic in yêc ahê ma tawalô in ñandô, dec kêtî tẽn in gi, gôlô in dôñ ma ñgutô in. ²¹ Magoc atungac sôm tẽn in, ‘Damañ, aö gakôm mêtê sac tẽn Anötö ma tẽn am. Aö ngac sac, dec gitôm dom bu am sam aö bu am atômngac tiyham.’ ²² Tigen damba sôm tẽn in ndê lau akiñ, ‘Ñagahô, akôc ñakwê ñayham ti atapa bu in sôc, ma akên gôlôn amañatu-nga sôc in amba-atu. ²³ Ma akôc makao ñatu tôp ñayham dañ, ma andic ndu. Yac oc dandê mwasin atu ti atac ñayham, ²⁴ bu yac gauc gêm bu aneñ atungac dindéc mbac ndu su, magoc kwahic dec dalic bu in mbo tali. In giñga su, ma datap in sa tiyham.’ Ma ñac hoñ atac ñayham.

²⁵ “Tẽn ndoc dinañ balê dau dôwa kôm gwelen mbo ôm, ma tẽn ndoc in mbu meñ suñ sa andu, nañ in ñgô lau sêtê wê ti sêkôm atac ñayham atu. ²⁶ Goc in mbwêc ngac akiñ dañ meñ ma ndac in bu, ‘Lau lê sêkôm ñanta ti atac ñayham tu sake-nga?’ ²⁷ Ma in sôm, ‘Am asim meñ su ma in mbo ñayham, ma bocdinañ dec damam gic makao tôp ñayham dañ ndu, ma ndê mwasin atu.’ ²⁸ Yom dau kôm dôwa tac ñandê atu, ma in tec bu sôc balan ñalôm ndi. Goc damba sa gi ma kêmwanen in bu sôc ndi. ²⁹ Tigen in sôm tẽn damba, ‘Yala ñeñ su aö gam akiñ ti dajañ wambu am. Tigen am kên naniñ ñatu me gên saun dañ tẽn aö bu wandê mwasin tu aneñ silip-nga dom. ³⁰ Kwahic dec am nem atômngac

dinaŋ, naŋ kêyain am nem awa ti wapa whin lauwhê seŋ-ŋga, naŋ mbu meŋ ma am giç makao tu in-ŋga.’ ³¹ Magoc damba sôm, ‘Aneŋ balê, am mbo whin aö ŋapaŋ, ma aneŋ gêŋ hoŋ ti am nem. ³² Tigeŋ am asim dindec naŋ yac gauc gêm bu in mbac ndu su, naŋ mbo tali. In giŋga su, ma datap in sa tiyham. Bocdinaŋ in lêŋ solop bu yac atac ŋayham atu ma dandê mwasiŋ tu in-ŋga.’ ”

16

Yom gôlin pi ŋgac yob wapa-ŋga

¹ Ma Yisu sôm yom gôlin dan têt ndê ŋgacsêŋomi bocdec bu, “Ŋgac ti lêlôm dan mbo, ma lau sic miŋ têt in bu ŋgac naŋ yob in ndê gêt, naŋ kêyain in ndê wapa daêsam. ² Dec in ta ŋgac dau meŋ, ma sôm têt in, ‘Yom bocke dec gaŋgô pi am lec. Kwahic dec am sa ndi ma sê gêt hoŋ sa ma êmasaŋ bapia wapa-ŋga bu kêŋ têt aö. Bu aö oc watiŋ am su yêc gwelen yob aneŋ wapa-ŋga.’ ³ Dec ŋgac yob wapa-ŋga sôm têt dau, ‘Aö wakôm bocke? Aö neŋ ŋadau oc soc aö su yêc aneŋ gwelen. Aneŋ licwalô gitôm dom bu wakôm gwelen ôm-ŋga, ma aö mayan bu wateŋ gêt. ⁴ Aö kayalê gêt naŋ bu wakôm-ŋga, ma têt ndoc ŋadau tiŋ aö su yêc aneŋ gwelen, dec lau oc sêkôc aö sa ma sênem yaom aö yêc ŋac si andu.’ ⁵ Bocdinaŋ in mbwêc lau naŋ si têt yêc in ndê ŋadau, naŋ tigeŋ-tigeŋ sêtêt in sêmeŋ. Goc in ndac ŋgac ŋamata-ŋga bocdec bu, ‘Am nem têt bocke yêc aö neŋ ŋadau?’ ⁶ Ma ŋgac dau sôm,

‘Aneŋ tōp gitōm olib ŋakwi sip lōŋ* 100.’ Goc ŋgac yob wapa-ŋga sōm tēŋ iŋ, ‘Am nem bapia tōp-ŋga kelec. Kōc sa, ndōc sic ŋgahō, ma to bu am nem tōp gitōm olib ŋakwi sip lōŋ 50.’ ⁷ Goc iŋ sōm tēŋ ŋgac tilu-ŋga, ‘Am nem tōp bocke yêc?’ Ma ŋgac dau sōm tēŋ iŋ, ‘Aneŋ tōp gitōm bolom wit sip dalu atu-tu 100.’ Goc ŋgac yob wapa-ŋga sōm, ‘Kōc nem bapia tōp-ŋga, ma to bu am nem tōp gitōm dalu 80.’

⁸ “Goc ŋadau kêpiŋ ŋgac yob wapa-ŋga sac dinaŋ, bu iŋ kōm gēŋ ti gauc. Lau sambuc sêkōc awa nom-ŋga ma sêhê silip ŋac si lau. Ŋalēŋ dinaŋ ŋac sêkōm gēŋ ti gauc sêhōc gêlêc Anötō ndê lau. ⁹ Awa nom dindêc-ŋga hê lau daêsam si gauc tu sêkōm mêtê sac-ŋga. Magoc aō wasōm tēŋ mac bu akōc nem awa nom-ŋga ma anem lau sa, ma ŋalēŋ dinaŋ ahê silip tēŋ daôm. Tiŋambu awa dau oc niŋga, magoc ŋac oc sêkōc mac sa ti atac ŋayham tēŋ ndoc mac andōc undambê.”

¹⁰ Ma Yisu gic tēku yom ma sōm, “Asa naŋ yob gēŋ saun ŋapep, naŋ oc yob gēŋ atu ŋapep bocdinaŋ. Ma asa naŋ yob gēŋ saun ŋapep dom, naŋ oc yob gēŋ atu ŋapep dom. ¹¹ Bocdinaŋ mac bu ayob awa nom-ŋga ŋapep dom, dec Anötō oc kêŋ awa ŋandō tēŋ mac tu ayob-ŋga dom! ¹² Ma mac bu ayob lau ŋatō si gēŋ ŋapep dom, dec Anötō oc kêŋ gēŋ daŋ ti mac nem gēŋ dom!

¹³ “Ŋamalac daŋ gitōm dom bu nem akin ŋadau lu, bu iŋ oc tec daŋ, ma atac whiŋ daŋ, me oc sap daŋ dōŋ ma pu daŋ. Ma mac boc-dinaŋ,

---

* **16:6** Lōŋ dinaŋ lōŋ atu - tigeŋ-tigeŋ gitōm 35-40 lita.

gitôm dom bu atoc Anötö ma awa nom-nga lu-lu sa ti mac nem n̄adau.”

¹⁴ Yisu sôm yom dinañ, ma lau Palêsai n̄atô nañ sên̄gô, nañ sem tô in̄. N̄ahu bu n̄ac lau atac whiñ mone-nga. ¹⁵ Tigeñ Yisu sôm tēñ n̄ac, “Yêc n̄amalac añgô-nga, mac lau dinañ atoc daôm sa bu mac lau gitēñ, magoc Anötö kêyalê mac nem n̄alôm su. Gēñ nañ mac lau nom-nga atoc sa bu gēñ n̄ayham kêlêc, nañ Anötö gêlic gitôm gēñ sac sambuc.”

Yisu puc Anötö ndê yomsu dōñ

¹⁶ Ma Yisu sôm, “Anötö kêñ Moses ndê yomsu ti propet si yom bu lau sên̄kuc e Jon, N̄gac Kêku Lau-nga h̄oc asê. Tēñ Jon ndê tēm ma meñ, nañ lau sêhoc n̄awaê asê pi Anötö ndê gôliñ. Ma lau daêsam sêkôm mwasac bu sêsôc Anötö ndê gôliñ n̄apu. ¹⁷ Gitôm bu undambê ti nom oc niñga, tigeñ gitôm dom bu Moses ndê yomsu n̄alhô atêc dañ niñga. ¹⁸ N̄gac dañ bu hu nawhê siñ ma nem awê wakuc, nañ kôm mêtê mockaiñ-nga yêc Anötö añgô-nga. Ma n̄gac nañ gêm awê nañ hu ndê akweñ siñ, nañ kôm mêtê mockaiñ-nga bocdinañ.”

N̄gac ti lêlôm lu Lasarus

¹⁹ Ma Yisu sôm, “N̄gac ti lêlôm dañ mbo, nañ sôc n̄akwê n̄ayham ma po dau sa n̄a gēñ n̄ayham-n̄ayham tôm bêc hoñ. ²⁰ Ma yêc in̄ ndê andu n̄amakê, n̄gac n̄alôm sawa dañ ndöc, nañ ndê n̄aê Lasarus. Gamboc daêsam sem in̄ n̄amlic ahuc, ²¹ ma giam sêmeñ ma sêndambwê gamboc dau. In̄ gēñ yô in̄, dec in̄ takwê bu neñ gēñ n̄apopoc nañ peñ akēñ n̄gac ti lêlôm ndê

tebo, magoc mba. ²² Têḅ bêc daḅ ḅḅac ḅḅalôm sawa dinaḅ mbac ndu, ma aḅela sêkôc iḅ sa gi ndôc undambê whiḅ Abraham. Ma ḅḅac ti lêlôm mbac ndu bocdinaḅ, ma lau sêḅsuhuḅ iḅ. ²³ Iḅ sip lambwam gi ma kêsahê ḅḅandê atu, dec hôc tandô sa pi undambê, ma gêlic Abraham yêc ahê, ma Lasarus ndôc whiḅ iḅ. ²⁴ Goc iḅ ta yom têḅ iḅ ma sôm, ‘Abaḅ Abraham, tamwalô aô! Êmkiḅ Lasarus bu kêḅ amba-atu sip bu ndi, ma meḅ kêḅ pi aô êmbalaḅ. Ya dindec kôm aô ḅḅamlic ḅḅandê atu.’ ²⁵ Tigeḅ Abraham ô yom ma sôm, ‘Aneḅ balê, gauc nem ndoc am mbo tamli, naḅ am tap gêḅ ḅḅayham-ḅḅayham daêsam sa, magoc Lasarus mbo sac ḅḅapaḅ. Kwahic dec iḅ mbo ḅḅayham, ma am tap ḅḅandê atu sa. ²⁶ Ma gêḅ daḅ tiyham. Yêc hêclu ḅḅalhu, Anötô kêḅ ḅḅasawa atu daḅ, dec oc tôm dom bu lau sêtêḅ am sêloc. Ma gitôm dom bu mac nem daḅ lom têḅ yac meḅ.’ ²⁷ Goc ḅḅac dau sôm, ‘Bocdinaḅ aô wateḅ am aban, êmkiḅ Lasarus têḅ aô damaḅ ndê andu ndi, ²⁸ ma kêḅ puc aneḅ asidôwai amaḅdaḅ, bu sênem dau kwi tu bu sêmeḅ ma sêhôt ḅḅandê yêc gameḅ dindec dom.’ ²⁹ Magoc Abraham sôm, ‘Moses ma Propet si yom yêc bu kêḅ puc ḅḅac. Am nem asidôwai bu sêkêḅ daḅga ḅḅac si yom, dec oc tôm bu sênem dau kwi.’ ³⁰ Ma ḅḅac dau sôm, ‘Mba, aban Abraham! Lau batê si ḅḅac daḅ bu mbu têḅ ḅḅac ndi, dec ḅḅac oc sêkac si ḅḅalôm kwi.’ ³¹ Ma Abraham sôm, ‘ḅḅac bu sêkêḅ whiḅ yom naḅ Moses ma lau propet sêto, naḅ dom, dec ḅḅac oc sêkêḅ whiḅ ḅḅac naḅ tisa akêḅ lau batê-ḅḅa, naḅ dom.’ ”

17

Yisu ndê yom ñatô

(Mat 18:6-7; Mak 9:42-48)

¹ Yisu sôm têtj inj ndê ñgacsêñomi, “Gêñ lêtôm-ñga oc sêmeñ sêhóc asê. Tigeñ ñamalac asa nañ bu kôc gêtj lêtôm-ñga dañ meñ, nañ oc tap Anötö ndê matôc sa. Oyaê. ² Oc ñayham bu dasô hoc atu dañ pi inj kachu, ma tambalin inj sip gwêc ndi. Ma bocdinañ oc tôm dom bu inj êntôm aneñ lau saun si dañ bu kôm mêtê sac, ma tiñambu tap Anötö ndê matôc sa.

³ “Bocdinañ ayob daôm ñapep! Am nem asidôwa dañ bu kôm sac, nañ goc hec yom inj. Ma inj bu nem dau kwi, goc suc inj ndê sac kwi. ⁴ Inj bu kôm sac têtj am tidim 7 têtj acsalô tigeñ, magoc tiñambu kac ndê ñalôm kwi ma ndac am bu suc inj ndê sac kwi, nañ dec am suc inj ndê sac kwi mañ.”

⁵ Ma lau aposel sêsôm têtj Pômdau, “Nem yac sa bu akêtj whinj ñaŋga.” ⁶ Goc inj ô yom ma sôm, “Mac nem akêtj whinj bu gêtj saun andô nditôm soc ñamatu saun dañ, dec oc tôm bu mac asôm têtj a atu dindec bu, ‘Puc daôm sa, ma sa ndi lhac gwêc ñagapon,’ ma a dau oc daŋga wambu mac.”

⁷ Ma Yisu sôm, “Akôc gauc pi ñgac akiñ nañ gic nom me yob domba, ma mbu têtj ñadau ndê andu têtj telha. Inj ndê ñadau oc sôm têtj inj bu, ‘Mweñ ñagahô, ndöc sic ma neñ gêtj,’ a? ⁸ Mba, inj oc sôm, ‘Sôc ñakwê sakiñ-ñga sa, ma êmasañ gêtj bu waneñ, ma nem akiñ aö e aö waneñ ti wanôm gêtj pacndê. Goc tiñambu am daôm neñ ti nôm gêtj.’ ⁹ Ma ñadau oc nem dañge ñgac

akiŋ dau bu iŋ daŋga wambu iŋ ndê yom, a? Mba! ¹⁰ Ma mac bocdinaŋ, têŋ ndoc mac akôm gêŋ hoŋ naŋ Anötö gic atu mac, naŋ asôm, ‘Yac lau akiŋ ŋambwa. Yac akôm gêŋ naŋ gic yac ŋawaê eŋ.’ ”

Yisu kôm lau 10 ti gêmbac leprasi ŋayham sa

¹¹ Yisu kêsêlêŋ hêganôŋ malac Jerusalem gi, ma mbo seŋ naŋ yêc gameŋ Samaria ti Galili-ŋga ŋabatiŋ. ¹² Iŋ hôc asê malac daŋ, ma tap launŋac 10 ti gêmbac leprasi sa yêc malac dau ŋamakê. Naŋc sêlhac ahê, ¹³ ma sêta iŋ ŋa awha atu bocdec bu, “Ŋadau Yisu, tamwalô yac!” ¹⁴ Yisu tahê ŋac ma sôm, “Andi, ma atôc daôm têŋ lau dabunŋiga.” Ma têŋ ndoc ŋac sêlhô s i, naŋ sêlic bu ŋac si ŋamlic ŋawasi sa. ¹⁵ Naŋc si daŋ gêlic bu iŋ ŋayham sa su, dec gic hu kêpiŋ Anötö ŋa awha atu, ma kac dau kwi ma mbu têŋ Yisu gi. ¹⁶ Ngac dau iŋ ngac gameŋ Samaria-ŋga, ma iŋ hu dau sip nom yêc Yisu gahi-ŋga, ma gêm daŋge iŋ. ¹⁷ Ma Yisu sôm, “Bocke? Mac lau 10 hoŋ ŋamlic ŋayham sa, me? Bocdinaŋ dec lau 9 sêmbo nde? ¹⁸ Am ngac Israel-ŋga dom, magoc am ngac tigeŋ dec mbu mweŋ ma kêpiŋ Anötö.” ¹⁹ Ma Yisu sôm têŋ iŋ, “Tisa, ma lhô ndi. Am nem kêŋ whiŋ kôm am ŋayham sa.”

Anötö ndê gôliŋ ŋapuc

²⁰ Têŋ bêc daŋ lau Palêsai sêndac Yisu pi ndoc bocke Anötö ndê gôliŋ oc meŋ sa tiawê yêc nom. Ma Yisu sôm, “Têŋ ndoc Anötö ndê gôliŋ meŋ sa tiawê, naŋ oc tôm dom bu mac alic gêŋ daŋ tu kêŋ puc mac-ŋga. ²¹ Ma oc tôm dom bu lau

sêsôm, ‘Alic gêṅ dau kelec,’ me ‘Gêṅ dau kêlê.’ Mba! Anötö ndê gôlinṅ meṅ sa su, ma yêc mac ṅalôm.”

Yisu ndê bêc mbu meṅ-ṅga
(Mat 24:37-44)

²² Ma iṅ sôm têtṅ iṅ ndê ṅgac-sêṅomi, “Têm oc meṅ sa, naṅ mac tamkwê bu alic ṅamalac ndê Atu mbu meṅ ma mbo whiṅ mac tiyham, magoc mac oc alic iṅ dom. ²³ Lau oc sêṅsau bu iṅ mbu meṅ su, ma sêsôm iṅ mbo gameṅ bocdê, me gameṅ bocdec. Magoc aṅgô ṅac si yom dau dom, ma aṅkuc ṅac dom. ²⁴ Bu têtṅ ndoc ṅamalac ndê Atu mbu meṅ, naṅ iṅ oc hôc asê ṅagahô gitôm sickac hep tigeṅ ma umbonṅ ṅasawa sambuc ṅawê sa. ²⁵ Tigeṅ gêṅ ṅamata-ṅga iṅ oc hôc ṅandê atu ma lau têm dindec-ṅga oc sêtec iṅ.

²⁶ “Têm naṅ ṅamalac ndê Atu oc mbu meṅ, naṅ lau oc sêmbo tôm sêmbo têtṅ Noa ndê têm. ²⁷ Têtṅ ndoc dinaṅ lau seṅ gêṅ ti sênôm gêṅ, ma laungac ti lauwhê sem dau e Noa sôc waṅ gi. Goc bu atu suṅ ma seṅ ṅac hoṅ su siṅga. ²⁸ Ma oc kainṅ tigeṅ tôm Lot ndê têm, naṅ lau seṅ ti sênôm gêṅ, semlhi gêṅ ti sêkêṅ gêṅ bu lau semlhi, sêsô gêṅ ṅawhê ma sêkwê andu. ²⁹ Magoc têtṅ bêc Lot hu malac Sodom siṅ, naṅ ya ti †solpa peṅ sip akêṅ undambê ma seṅ lau Sodom-ṅga hoṅ su. ³⁰ Ma lau oc sêmbo ṅalêṅ tigeṅ dinaṅ têtṅ bêc naṅ ṅamalac ndê Atu mbu meṅ ma hoc dau asê. ³¹ Têtṅ bêc dinaṅ, oc tôm dom bu lau naṅ sêndöc andu ṅasactô, naṅ sêsôc andu ṅalôm sêndi bu sêkôc gêṅ daṅ. Ma ṅalêṅ tigeṅ, oc tôm dom bu

lau nan sêmbô ôm, nan sêkac dau kwi bu sêkôc si gêñ dan. ³² Gauc nem gêñ nan hôc asê Lot ndê awhê! ³³ Asa nan tac whin bu sap gêñ nom-nga dôn napan tu mbo tali-nga, nan oc ninga. Magoc asa nan hu sin tu ênkuc aö-nga, nan oc ninga dom. ³⁴ Aö wasôm têt mac, têt bêc nan Namalac ndê Atu mbu men, nan namalac lu oc sêyêc andu dan, ma Anötö oc kôc inlu si dan, ma hu dan sin. ³⁵⁻³⁶ Ma awhê lu oc sêndê gêñ sêmbô, ma Anötö oc kôc dan, ma hu dan sin.” ³⁷ Yisu ndê ngacsênomi sêngô yom dau su, goc sêndac in, “Pômdau, gêñ dinañ oc hôc asê yêc nde?” Ma Yisu sôm, “Yac bu dalic macmpon sêngihi sêmbô, nan tanjalê bu gêñ mbôp dan yêc.”

18

Yom gôlinj pi lêñ daten mbec-nga

¹ Ma Yisu sôm yom gôlinj dan têt in ndê ngacsênomi, ma kêdôhôn nac bu sêtenj mbec tôm bêc honj, ma takwê bu sêtap nandô sa ma sêhu sin dom. ² In sôm, “Ngac êmatôc yom-nga dan mbo malac atu dan. In töc Anötö dom, ma toc namalac dan sa dom. ³ Ma awhê sawa dan ndôc malac dinañ, ma in têt ngac êmatôc yom-nga dau gi napan, ma sôm, ‘Namalac dan kêt napanac têt aö. Nem aö sa ma êmatôc alu mba yom.’ ⁴ In ndac tidim daêsam magoc ngac dau tec bu nem in sa e tinambu in sôm têt dau, ‘Aö gatôc Anötö dom, ma gatoc namalac sa dom, ⁵ tigenj awhê sawa dindêc ndac aö napan, ma bocdinañ aö wanem in sa ma wamatôc in ndê

yom. Aö bu wakôm dom, dec in oc men napan e kôm aö lic kam sa.' "

⁶ Ma Pômdau sôm têt ndê ngac-sêjomi, "Ngac êmatôc yom-nga dau in ngac gitêt dom, magoc in sôm bu nem awê sawa dinañ sa. ⁷ Mac lau nañ Anötö kêyalin mac sa ati in ndê, nañ aten mbec têt in acsalô ti ôbwêc, mac gauc gêm sake? Anötö oc tec bu ngô mac nem mbec ma nem mac sa, a? ⁸ Mba! Aö wasôm têt mac bu in oc nem mac sa ñagahô. Tigen, têt ndoc Ñamalac ndê Atu mbu men, nañ in oc tap lau ñatô sa, nañ sêsap si sêkêt whin in-nga dôn sêmbo, me mba?"

Yom gôlin pi Palêsai ma ngac kôc takis-nga dan

⁹ Yisu kêyalê bu lau ñatô nañ sêkêt danja in, nañ sêtoc dau sa bu lau gitêt ma sêpu lau ñatô. Bocdinañ in sôm yom gôlin dan bocdec bu. ¹⁰ "Ngac lu sêtêt lôm dabuñ si, bu sêtet mbec. Inlu si dan in Palêsai, ma ngac dan in ngac kôc takis-nga. ¹¹ Palêsai dau tisa kalhac, ma tet mbec tu dau-nga bocdec bu, 'Anötö, aö wanem danje am bu aö gatôm lau ñatô nañ lau sac, nañ dom. Aö gatôm lau kañ dom, me lau nañ sêkôm mêtê sac me mêtê mockain-nga dom. Ma yomandô, aö gatôm ngac kôc takis-nga dindê dom. ¹² Yêc wake hoñ ñalôm aö gahu gêt danen-nga sin tidim lu tu gauc nem am-nga. Aö gawê neñ awa ti wapa hoñ kôc gi toñ amanlu, ma gakêt toñ dan ti da têt am.' ¹³ Palêsai tet mbec bocdinañ, tigen ngac kôc takis-nga kalhac ahê. In hóc tandô sa têt undambê dom, magoc

wec ti ñalôm ñawapac ma tenj mbec bocdec bu, 'Anötö, tamwalô aö ñgac sac dec.' " ¹⁴ Goc Yisu sôm, "Aö wasôm têtj mac bu Anötö gêlic ñgac kôc takis-nga dinañ ti ñgac gitêtj, ma Palêsai dinañ mba. Nahu bu asa nañ po dau ndê waê sa, nañ Anötö oc êngwiniñ inj, ma asa nañ kêgwiniñ dau, nañ Anötö oc toc inj sa."

Yisu gêm mbec balêkoc saun

(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Têtj bêc dañ lau sêkôc si balêkoc saun sêtêtj Yisu sêmenj, bu inj kêñ amba sac ñac. Inj ndê ñgac-sêñomi sêlic e sêsôm dinda ti dambai. ¹⁶ Tigenj Yisu mbwêc ñac sêmenj ma sôm, "Atec balêkoc dinañ sêtêtj aö sêmenj, ma alhac ñac ahuc dom. Bu Anötö ndê gôliñ gic lau nañ sêtôm balêkoc saun-saun dindec, nañ ñawaê. ¹⁷ Aö wasôm yom ñandô têtj mac, bu asa nañ bu sôc Anötö ndê gôliñ ñapu nditôm balêkoc saun dañ dom, nañ oc nditôm dom bu sôc ndi."

Ñgac bata ti lêlôm

(Mat 19:16-22; Mak 10:17-22)

¹⁸ Ma ñgac bata Israel-nga dañ ndac Yisu, "Kêdôhônwaga ñayham, aö wakôm sake, dec tiñambu Anötö oc kôc aö sa wambo tanji yêc undambê?" ¹⁹ Ma Yisu sôm, "Tu sake-nga am sam aö bu ñayham? Anötö tawasê inj ñayham. ²⁰ Am kêyalê Moses ndê yomsu, 'Kôm gêtj mockaiñ-nga dom. Ndic ñamalac ndu dom. Nem kañ gêtj dom. Sôm yom tasanj pi lau dom,' ma 'Toc damam lu dinam sa.'" ²¹ Ma ñgac dau sôm, "Aö kakuc yomsu hoñ dinañ têtj ndoc aö gambo balê ñapanj e kwahic dec." ²² Yisu

ngô yom dinaŋ ma sôm têtŋ iŋ, “Am pônđa gêtŋ tigtŋ. Kêtŋ am nem wapa hoŋ têtŋ lau sênemlhi, ma ndic sam ŋa-awa têtŋ lau ŋalôm sawa. Ma bocdinaŋ am nem awa ŋandô oc yêc undambê. Ma tiŋambu mweŋ ma êmkuc aô.” ²³ Magoc ŋgac dau ŋgô Yisu ndê yom e ŋalôm ŋawapac, ŋahu bu iŋ ŋgac ti wapa daêsam.

Puc pi awa ti wapa

(Mat 19:23-30; Mak 10:23-31)

²⁴ Yisu tahê iŋ ma sôm, “Lau ti lêtôm si awa ti wapa kalhac ŋac ahuc e gitôm dom bu sêsôc Anötö ndê gôliŋ ŋapu ŋagahô. ²⁵ Bôc atu daŋ gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ŋalasê ŋagahô hôc gêtêc ŋgac ti lêtôm daŋ bu sôc Anötö ndê gôliŋ ŋapu su.” ²⁶ Lau naŋ sêtŋgô yom dau sêsôm, “Bu bocdinaŋ dec asa oc tôm bu tap Anötö ndê mwasiŋ nem lau si-ŋga sa? Oc ŋawapac atu!” ²⁷ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Gêtŋ naŋ ŋamalac sêtôm dom bu sêkôm, naŋ Anötö gitôm bu kôm.”

²⁸ Ma Pita sôm têtŋ iŋ, “Yac oc bocke? Yac ahu mba andu ti gêtŋ hoŋ siŋ tu aŋkuc am-ŋga.”

²⁹ Ma Yisu sôm têtŋ iŋ, “Aô wasôm yom ŋandô têtŋ mac bu asa naŋ bu hu andu, me awhê, me asidôwai, me damba lu dinda, me balêkoc siŋ tu êŋkuc aô-ŋga, ³⁰ naŋ Anötö oc kêtŋ gêtŋ kainŋ dinaŋ daêsam têtŋ iŋ ô, têtŋ têtŋ iŋ mbo nom. Ma têtŋ têtŋ ŋambu-ŋga, Anötö oc kôc iŋ sa ma kêtŋ iŋ ndôc tali ŋapaŋ yêc undambê.”

Yisu sôm tiyham bu iŋ oc mbac ndu

(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

³¹ Yisu kôc ngacsênomi 12 sa sêsa si sêmbo dau-nga, ma sôm têtj ñac bu, “Kwahic dec yac bu dapi Jerusalem dandi, ma gêtj honj nanj lau propet sêto pi Ñamalac ndê Atu, nanj oc ñandô sa. ³² Lau oc sêkêtj inj sip lau Rom-nga amba, ma ñac oc sêsu inj susu, sêkôm inj ñayom, sêhê gasôp pi inj, sêtap inj, ma sêndic inj ndu. ³³ Magoc inj oc tisa tiyham têtj béc titô-nga.” ³⁴ Tigenj ñac sênjalê yom dau ñahu dom. Ñahu yêc sinj dau têtj ñac, ma ñac si gauc sa pi Yisu ndê yom dau dom.

*Yisu kôm ñgac tapec tandô po asê
(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)*

³⁵ Yisu ma lau nanj sênkuc inj sênşêlêtj e sêsunj sa malac Jeriko. Ma yêc senj ñamakê ñgac tapec danj ndöc ma tenj gêtj. ³⁶ Ñgac dau ngô bu lau daêsam sênşêlêtj sêmbo senj, goc ndac gêtj dau ñahu. ³⁷ Ma lau sêsôm têtj inj bu Yisu Nasaret-nga kêsêlêtj mbo senj menj. ³⁸ Goc inj mbwêc, “Yisu, †Dawid ndê Atu, tamwalô aö!” ³⁹ Lau nanj sênşêlêtj sêmunj Yisu sêhec yom ñgac tapec dau, ma sêsôm têtj inj bu nem dônj. Magoc inj mbwêc ti ñanğa, “Dawid ndê Atu, tamwalô aö!” ⁴⁰ Yisu kwê dônj kalhac, ma sôm têtj lau bu sêkôc ñgac dau sêtêtj inj sêmenj. Ma têtj ndoc inj tigasuc Yisu, nanj Yisu ndac inj, ⁴¹ “Am tac whinj bu aö wakôm sake têtj am?” Ma inj sôm, “Pômdau, aö tac whinj bu tanônj ñayham sa.” ⁴² Goc Yisu sôm têtj inj, “Tanôm ñayham sa! Am nem kêtj whinj kôm am ñayham sa.” ⁴³ Ma ñagahô enj inj tandô ñayham sa, ma inj kêkuc Yisu ma kêpinj Anötö.

Ma lau hoŋ naŋ sêlic gêŋ dinaŋ, naŋ sêmpinŋ Anötö bocdinaŋ.

19

Yisu lu Sakias

¹ Yisu sôc malac Jeriko gi, ma bu êŋsêlêŋ gacgeŋ sa ndi. ² Ma ŋgac daŋ mbo, naŋ sêsam inŋ ndê ŋaê bu Sakias. Inŋ ŋgac bata kôc takis-ŋga, ma inŋ dau ndê mone daêsam. ³ Inŋ tac whinŋ bu lic Yisu pi ŋandô, magoc inŋ gitôm dom, bu inŋ ŋgac apê, ma lau daêsam sêŋgihi Yisu ahuc. ⁴ Tu dinaŋ-ŋga inŋ kêti muŋ gi, ma pi a kinŋ daŋ, bu lic Yisu naŋ kêsêlêŋ mbo seŋ meŋ. ⁵ Têŋ ndoc Yisu hôc asê a dinaŋ ŋapu, naŋ tatac ma sôm têŋ inŋ, “Sakias, sip mweŋ ŋagahô! Acsalô dec aô wambo am nem andu wawhinŋ am.” ⁶ Goc ŋagahô Sakias sip nom ma kôc Yisu sa ti atac ŋayham, ma sêtêŋ inŋ ndê andu si. ⁷ Magoc lau hoŋ naŋ sêlic gêŋ dau sêtucdinŋ ma sêsôm, “Yisu bu ndic ŋgac sac daŋ kêsî!”

⁸ Têŋ ndoc sêmbo Sakias ndê andu, naŋ ŋgac dau tisa ma sôm têŋ Yisu, “Pômdau lic! Kwahic dec aô wawhê aneŋ wapa hoŋ kôc ndi toŋ lu, ma wakêŋ toŋ daŋ têŋ lau ŋalôm sawa. Ma lau naŋ aô kasau ŋac ma gakôc ŋac si mone, naŋ aô waô mone dau tidim hale têŋ ŋac.” ⁹ Dec Yisu sôm, “Acsalô lec Anötö ndê mwasinŋ nem lau si-ŋga meŋ pi lau andu dindec-ŋga. Bu ŋgac dindec inŋ Abraham ndê apangac daŋ whinŋ. ¹⁰ Ŋamalac ndê Atu meŋ bu êŋsalê lau naŋ sinŋga su, ma bu nem ŋac si.”

Yom gôliņ pi mone gol
(Mat 25:14-30)

¹¹ Lau naņ sêņgô Yisu ndê yom dinaņ, naņ sêlic bu iņ suņ sa têņ Jerusalem, ma sêkêņ bata bu têņ ndoc iņ hóc asê, naņ Anötö ndê gôliņ oc meņ sa tiawê, ma Yisu oc ti lau Israel-ņga si kiņ. Bocdinaņ Yisu gic hu sôm yom gôliņ daņ têņ ņac.

¹² Iņ sôm, “Ņgac ti waê atu daņ kêmasaņ dau bu têņ gameņ baliņ daņ ndi, bu yêc dindê kiņ atu oc kêņ ņaclai têņ iņ bu nem gôliņ lau yêc iņ dau ndê gameņ. Ma tiņambu iņ oc mbu meņ.

¹³ Boc-dinaņ iņ kêgalêm iņ ndê lau akiņ amanļu sa, ma kêņ mone gol daņ naņ sêsam bu ‘maina’ têņ ņac tôm gi.* Ma iņ sôm têņ ņac, ‘Akôc mone dec sa, ma akôm gwelen pi e nditôm aô wambu wameņ.’ ¹⁴ Magoc iņ ndê lau sêtec iņ, ma sêkêņ lau aheņ-ņga ņatô sêņkuc iņ bu sêsôm têņ kiņ atu bu, ‘Yac atec ņgac dec bu nem gôliņ yac.’ ¹⁵ Magoc kiņ atu ņgô ņac si yom dom ma kêņ ņaclai têņ ņgac dau bu nem gôliņ lau, goc iņ mbu têņ iņ ndê gameņ gi. Iņ hóc asê su, goc kêņ yom bu iņ ndê lau akiņ naņ iņ kêņ mone têņ ņac, naņ sêtêņ iņ sêndi. Iņ bu lic ņac sêkôm gwelen bocke pi mone dau.

¹⁶ “Ņgac akiņ ņamata-ņga meņ ma sôm, ‘Aneņ ņadau, aô gakôm gwelen pi am nem mone tigen, ma gatap mone amanļu tiyham sa.’ ¹⁷ Ma ņadau sôm, ‘Aneņ ņgac akiņ, am kôm ņayham! Am yob gêņ sauņ dindec ņapep, ma kwahic dec aô wakêņ am nem gôliņ malac amanļu.’

---

* **19:13** Maina tigen gitôm †denarii 100, naņ gitôm ņaôli gwelen béc 100-ņga.

18 “Ma ngac tilu-nga meŋ ma sôm, ‘Nadau, aö gakôm gwelen pi am nem mone tigen, ma gatap mone amañdaŋ tiyham sa.’ 19 Ma nadau sôm tēŋ iŋ, ‘Kwahic dec aö wakēŋ am nem gôliŋ malac amañdaŋ.’

20 “Ma lau akiŋ dau si daŋ meŋ ma sôm, ‘Nadau, am nem mone gol tigen kelec. Aö kapan si napep. 21 Aö gatöc am, bu am ngac lêlê-nga dom. Am kēŋ batam bu kôc gēŋ nandô yêc lau naŋ am kēŋ gēŋ tēŋ nac dom. Ma am gic gēŋ nandô sa yêc gameŋ naŋ am sô gēŋ nawnê dom.’ 22 Goc nadau sôm tēŋ iŋ, ‘Am ngac akiŋ sac! Aö wamatöc am wan̄kuc yom naŋ am daôm sôm. Am kêyalê bu aö ngac lêlê-nga dom, ma bu aö gakēŋ batan bu wakôc gēŋ yêc lau naŋ aö gakēŋ gēŋ tēŋ nac dom, ma bu wandic gēŋ nandô sa yêc gameŋ naŋ gasô gēŋ dom. 23 Tu sake-nga am kôm gwelen pi aneŋ mone dom? Oc tôm bu am kēŋ aneŋ mone tēŋ lau sêyob mone-nga bu sêyob e aö wambu wameŋ, dec oc tôm bu sêkēŋ mone nagec sac mone dau nahnô ma aö wakôc hoŋ sa.’

24 “Ma iŋ sôm tēŋ lau naŋ sêlhac sêmpin, ‘Akôc iŋ ndê mone tigen dinaŋ su, ma akēŋ tēŋ ngac akiŋ naŋ kôc mone amañlu.’ 25 Magoc nac sêsôm, ‘Nadau, iŋ kôc mone amañlu su!’ 26 Goc nadau sôm, ‘Aö wasôm tēŋ mac bu asa naŋ yob gēŋ naŋ aö gakēŋ sip iŋ amba, naŋ napep, naŋ wakēŋ gēŋ natô tiyham tēŋ iŋ whiŋ. Tigen asa naŋ yob ndê gēŋ napep dom, naŋ aö wakôc iŋ ndê gēŋ hoŋ su. 27 Ma aŋgô! Aneŋ nacyo naŋ sêtec bu aö wanem gôliŋ nac, naŋ akôc nac

sêmen, ma andic n̄ac ndu yêc aö anôn-nga.' ”

Yisu hôc asê Jerusalem

(Mat 21:1-9; Mak 11:1-10; Jon 12:12-15)

²⁸ Yisu sôm yom dinañ su, ma kêsêlên hêganôn Jerusalem gi, ma in̄ ndê sêñomi sêñkuc in̄. ²⁹ In̄ kêsêlên gi e kêpiñ malac lu nañ sêsam bu Betpagi ma Betani, malac lu nañ sêyêc Lóc Olib. Ma in̄ kêkiñ ndê ngacsêñom lu ³⁰ ma sôm têt in̄lu, “Asôc malac dindê andi, ma amlu oc atap donki dañ sa, nañ sêsô dôn kalhac. In̄ donki n̄atu wakuc, nañ n̄amalac dañ ndöc n̄ahô muñ su dom. An̄gapwêc su ma akôc sa amên. ³¹ Ma lau bu sêndac amlu bu bocke ma amlu bu an̄gapwêc in̄ su, goc asôm têt n̄ac bu, ‘Pômdau tac whiñ bu donki dindêc nem in̄ sa.’ ” ³² Boc-dinañ ngac lu dinañ sêsôc malac dau si, ma sêtap donki dau sa tôm Yisu sôm. ³³ Sêngapwêc donki sêmbo, ma n̄adaui sêndac in̄lu bu, “Amlu an̄gapwêc in̄ tu sake-nga?” ³⁴ Ma sêsôm, “Pômdau tac whiñ bu donki dindêc nem in̄ sa.”

³⁵ In̄lu sêwê donki dau sêtên Yisu si, ma sêkên n̄ac si n̄akwê awê-nga sac donki, ma sêkên in̄ pi gi ndöc n̄ahô. ³⁶ Yisu ndöc donki ma kêsêlên gi, ma lau sêhê si n̄akwê yêc señ. ³⁷ In̄ kêsêlên gi e hôc asê gameñ nañ señ sip akên Lóc Olib, goc sêñomi ton̄ atu nañ sêñkuc in̄, nañ sêmbwêc ti atac n̄ayham atu, ma sêmpiñ Anötö pi gên dalô nañ sêlic. ³⁸ Sêsôm, “Anötö nem mbec kiñ nañ meñ gêm Pômdau an̄gô. Yom malô yêc undambê, ma Anötö ndê waê sa yêc lôlôc!”

³⁹ Palêsai n̄atô sêmbo sêwhiñ lau daêsam dinañ, ma sêsôm têt Yisu, “Kêdôhônwaga, hec

yom am nem sêḡomi, bu ḡac si yom so.” ⁴⁰ Ma Yisu sôm têḡ ḡac, “Anḡô! Sêḡomi bu sênem dônḡ, ḡoc hoc dindec oc sêmbwêc asê!”

⁴¹ Yisu kêsêlêḡ ḡi e hôc tandô sa pi malac atu Jerusalem, dec taḡ pi malac dau. ⁴² Inḡ sôm, “Tôm ḡasawa baliḡ su e meḡ têḡ acsalô lec aô tac whiḡ bu mac lau Jerusalem-ḡga aḡyalê lêḡ naḡ oc tôm bu kêḡ mac ambo ti atac malô. Tigeḡ mac nem ḡalôm ḡadandi ma kwahic dec lêḡ dau yêc siḡ dau têḡ mac. ⁴³ Têm oc meḡ sa, naḡ nem ḡacyo oc sêḡḡihi mac ahuc ma sêḡḡili tuḡbôm ma sêsôc nem malac sêloc. ⁴⁴ ḡac oc sêndic mac ti nem balêkoc hoḡ ndu, m a sêseḡ malac dindec su e hoc daḡ ndôc hoc daḡ ḡahô tiyham dom. ḡac oc sêkôm bocdinaḡ, ḡahu bu Anötô têḡ mac meḡ bu nem mac sa, magoc mac aḡyalê dom.”

*Yisu soc lau su yêc lôm dabuḡ
(Mat 21:12-17; Mak 11:15-17)*

⁴⁵ Têḡ ndoc Yisu hôc asê Jerusalem, naḡ inḡ kêsêlêḡ ḡi e sôc lôm dabuḡ ḡabatêmdö ḡi. Ma inḡ soc lau naḡ sêkêḡ ḡêḡ bu lau sênemlhi, naḡ sêsa awê. ⁴⁶ Inḡ sôm têḡ ḡac, “Sêto Anötô ndê yom yêc bocdec bu, ‘Aneḡ andu ḡic waê bu lau sêteḡ mbec sêmbô-ḡga,’ magoc mac akôm Anötô ndê andu ti lau kaḡ si gameḡ.”

⁴⁷ Tôm bêc hoḡ inḡ kêdôhônḡ lau mbo lôm dabuḡ ḡabatêmdö. Ma dabuḡsiga atu-tu ti lau †Skraib naḡ sêndôhônḡ yomsu, ma lau bata Israel-ḡga sêḡsalê lêḡ bu sêndic inḡ ndu. ⁴⁸ Magoc sêtap lêḡ daḡ sa dom, bu lau hoḡ atac whiḡ bu sêḡḡô inḡ ndê yom, ma sêsap inḡ dônḡ ḡapaḡ.

20

Gêndac pi Yisu ndê ñaclai ñahu (Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)

¹ Têñ tèm dinañ Yisu kédôhôn lau, ma gêm mêtê pi ñawaê ñayham mbo lôm dabuñ. Ma dabuñsiga atu-tu ti lau Skraib ma lau bata Israel-nga sêtêñ inñ si, ² ma sêsôm, “Sôm têtñ yac. Am kôc ñaclai yêc nde, bu kôm gêtñ honñ nañ am kôm? Asa kêtñ têtñ am?” ³ Ma inñ sôm, “Gêtñ ñamata-nga aô bu wakêtñ gêndac dañ têtñ mac. Asôm têtñ aô, ⁴ asa kêtñ ñaclai têtñ Jon dec inñ kêtñ lau? Anötö kêtñ ñaclai têtñ inñ, me mba?”

⁵ Ñac sem yomgalôm têtñ dau pi Yisu ndê gêndac ma sêsôm, “Yac bu dasôm bu, ‘Anötö kêtñ ñaclai têtñ Jon,’ dec inñ oc ndac yac, ‘Tu sake-nga mac akêtñ whiñ Jon dom?’ ⁶ Magoc yac bu dasôm bu Jon kêtñ lau kêtñuc ñamalac nom-nga si gauc ñambwa, dec lau honñ oc sêtuc yac ña hoc dambac ndu, bu ñac sêlic Jon bu Anötö ndê propet dañ.” ⁷ Bocdinañ sêsôm têtñ Yisu bu sênyalê Jon ndê ñaclai ñahu dom. ⁸ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Ma bocdinañ aô wasôm aneñ ñaclai ñahu asê têtñ mac dom.”

Yom gôlinj pi lau sêyob ôm wain-nga (Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹ Ma Yisu sôm yom gôlinj dañ têtñ lau dau bocdec bu, “Ngac dañ sô ôm wain-nga dañ, ma kêtñ têtñ lau ñatô bu sêyob. Goc inñ têtñ gameñ dañ gi ma mbo ñasawa baliñ. ¹⁰ Têtñ ndoc sêhon wain ñandô sa-nga, inñ kêtñiñ ngac akiñ dañ têtñ lau nañ sêyob inñ ndê ôm, nañ gi, bu sêkêtñ wain ñandô ñatô têtñ inñ. Tigenñ ñac sic inñ, ma sêkêtñ inñ

kölhö amba sawa gi. ¹¹ Goc n̄adau kêkin̄ n̄gac akin̄ dan̄ tiyham, magoc n̄ac sic in̄ ma sêkôm mêtê sac t̄n̄ in̄, ma sêkên̄ in̄ kölhö amba sawa gi. ¹² Ma in̄ kêkin̄ n̄gac titö-n̄ga t̄n̄ n̄ac gi, magoc n̄ac sic in̄ basô, ma sêmasuc in̄ sa awê gi. ¹³ Goc ôm wain-n̄ga n̄adau sôm, ‘Aö wakôm sake? Aö wan̄kin̄ aneñ balê, nan̄ aö atac whin̄ in̄ ndu andô. Mboe n̄ac oc sêtoc in̄ sa.’ ¹⁴ Tigen̄ t̄n̄ t̄m lau s̄yob ôm-n̄ga sêlic n̄adau ndê atu kêsêlên̄ meñ, nan̄ sêsôm t̄n̄ dandi, ‘N̄adau ndê atun̄gac dê oc wêkain̄ ôm dindec. Dandic in̄ ndu ma dakôc ôm dindec su ti yac neñ.’ ¹⁵ Ma sêmasuc in̄ yêc ôm wain-n̄ga, ma sic in̄ ndu.”

Ma Yisu ndac, “Mac gauc gêm bu ôm n̄adau oc kôm sake t̄n̄ n̄ac? ¹⁶ In̄ oc meñ ma ndic lau s̄yob ôm-n̄ga ndu, ma kêñ ndê ôm t̄n̄ lau n̄atô s̄yob.” Lau nan̄ sên̄gô yom dinan̄ sêsôm, “Mba! Bocdinan̄ dom!” ¹⁷ Magoc Yisu tahê n̄ac ma sôm, “Gauc nem yom nan̄ sêto yêc bocdec bu, ‘*Hoc nan̄ lau sêkwê andu-n̄ga sêtec, nan̄ kwahic ti hoc n̄amata-n̄ga yêc andu dau.*’ Mac an̄yalê yom dau n̄ahu, me mba? ¹⁸ Lau hon̄ nan̄ sêtin̄ gahi pi hoc dinan̄ e sêpeñ, nan̄ oc sên̄inga, ma hoc dau bu peñ pi n̄amalac dan̄, dec oc sec in̄ popoc.”

¹⁹ Lau Skraib ti dabun̄siga atu-tu sên̄yalê bu Yisu ndê yom gôlin̄ dinan̄ hêganôn̄ n̄ac, dec n̄ac atac whin̄ bu sêkôc in̄ dôñ n̄agahô eñ. Magoc n̄ac sêtoc lau nan̄ sêmbo sêwhin̄ in̄, dec sêkôm dom.

*Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-n̄ga
(Mat 22:15-22; Mak 12:13-17)*

²⁰ Ma lau bata Israel-nga dinaŋ tatiŋ Yisu ŋapep, ma sêkêŋ lau ŋatô bu sêtîp iŋ. Lau sêtîp Yisu-nga dinaŋ sêŋsau bu ŋac tac whiŋ bu sêŋgô iŋ ndê yom. Tigeŋ sêkêŋ daŋga bu mboe sêŋgô iŋ sôm yom so daŋ, dec ŋac oc sêkêŋ iŋ sip gôliŋwaga Rom-nga ndê amba, bu êmatôc iŋ. ²¹ Ma ŋac sêsôm têŋ iŋ bu, “Kêdôhônwaga, yac anyalê bu am sôm yom ma kêdôhôn lau ŋalêŋ gitêŋ. Am toc lau hoŋ sa ŋalêŋ tigeŋ, ma kêdôhôn Anötö ndê lêŋ têŋ lau kêkuc yom ŋandô. ²² Kwahic dec yac bu andac am bu iŋ solop bu yac dakêŋ takis têŋ Sisa, me mba?”

²³ Yisu kêyalê bu ŋac gauc gêm bu sêtîm iŋ, dec sôm têŋ ŋac, ²⁴ “Atôc mone silba daŋ têŋ aô.” Ma iŋ ndac, “Asa ndê ŋagatu ti ŋaê yêc mone dindec?” ²⁵ Ma ŋac sêsôm, “Sisa ndê.” Goc Yisu sôm têŋ ŋac, “Bocdinaŋ atoc Sisa sa ŋa gêŋ naŋ gic iŋ ŋawaê, ma atoc Anötö sa ŋa gêŋ naŋ gic iŋ ŋawaê.”

²⁶ Nalêŋ dinaŋ ŋac sêŋsahê bu sêtîm iŋ bu sôm yom so daŋ yêc lau hoŋ aŋgô-nga, magoc sêtôm dom. Sêhêdaê tu iŋ ndê yom ti gauc-nga, ma ŋac si yom mba bu sêsôm ô.

Lau Sadiusi bu sêtîm Yisu pi yom datisa akêŋ lau batê-nga

(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)

²⁷ Têŋ dinaŋ lau †Sadiusi ŋatô sêtêŋ Yisu si. Ŋac lau Israel-nga si toŋ daŋ, naŋ sêkêŋ whiŋ bu lau batê oc sêtîsa tiyham dom. Ma ŋac sêkêŋ gêndac daŋ têŋ Yisu bocdec bu, ²⁸ “Kêdôhônwaga, Moses to yac neŋ yomsu daŋ bocdec bu. Ngac daŋ bu ndê dôwa nem awhé

sa ma bu mbac ndu ma balêkoc mbasi, naŋ ŋgac dau oc nem dôwa ndê awhê sawa, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-ŋga. ²⁹ Têŋ têm daŋ, asidôwai 7 sêmbo. Ŋgac ŋamata-ŋga gêm awhê sa, magoc iŋ mbac ndu ma iŋ ndê balêkoc mba. ³⁰⁻³¹ Ma ŋgac tilu-ŋga gêm awhê sawa dau, tigen mbac ndu ma balêkoc mba. Nalêŋ tigen ŋgac titö-ŋga e têtŋ ŋgac ti-7-ŋga hoŋ sem awhê sawa dau magoc sêmbac ndu ma balêkoc mba. ³² Ma tiŋambu awhê dau mbac ndu. ³³ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tôm lau ŋatô sêsôm, dec awhê dau oc ti asa ndê awhê? Bu asidôwai 7 dinaŋ hoŋ sem iŋ su têtŋ ndoc sêmbo tali.”

³⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm têtŋ ŋac, “Lau têm dindec-ŋga sem dau, ³⁵ tigen têtŋ têm ŋambu-ŋga, lau naŋ Anötö oc lic bu lau gitêtŋ ma uŋ ŋac sa bu sêndöc tali yêc undambê, naŋ oc sênem dau dom. ³⁶ Ma oc tôm dom bu ŋac sêmbac ndu tiyham, bu ŋac oc sêmbo sêtôm aŋela. Lau naŋ Anötö uŋ sa sêndöc undambê, naŋ oc sêti iŋ ndê balêkoc. ³⁷ Ma Moses dau têt asê bu lau batê oc sêtisa. Gauc nem yom naŋ iŋ to pi ndoc iŋ gêlic ya golom sa a daŋ. Têtŋ ndoc dinaŋ iŋ sam Pômdau bu Abraham ndê Anötö, Aisak ndê Anötö, ma Jakob ndê Anötö. ³⁸ Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-ŋga Anötö sam dau bu lau tö dinaŋ si Anötö? Anötö iŋ lau batê si Anötö dom, iŋ lau tali si Anötö, bu lau hoŋ si ŋahu sêmbo tali-ŋga yêc Anötö.”

³⁹ Lau †Skraib ŋatô sêŋgô Yisu ndê yom dau ma sêsôm, “Kédôhônŋ-waga, am nem yom

ņayham!” ⁴⁰ Ma tiņambu lau sêtoc dau bu sêkêņ gêndac têņ Yisu tiyham.

*Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya
(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)*

⁴¹ Ma Yisu sôm têņ ñac, “Bocke ma lau sêsôm bu Mesaya iņ Dawid ndê Atu? ⁴² Dawid dau to yom yêc Buku Wê-ņga bocdec bu, ‘Anötö sôm têņ aneņ Pômdau, “Am ndöc aö aman andô-ņga, ⁴³ e nditôm aö wakêņ nem ñacyo sêsôc am gahim ñapu.” ’ ⁴⁴ Bocdinaņ Dawid dau sam Mesaya bu Pômdau, ma bocke dec lau sêsôm bu Mesaya iņ Dawid ndê Atu?”

*Yisu ndê puc pi lau Skraib si mêtê sac
(Mat 23:1-7; Mak 12:38-40)*

⁴⁵ Ma yêc lau hoņ dinaņ si aņgô-ņga, Yisu sôm têņ iņ ndê ñgacsêņomi, ⁴⁶ “Ayob daôm ñapep bu aņkuc lau Skraib si gêbôm dom. Ñac sêsôc ñakwê baliņ ma sêņsêlêņ sêmbo malac lôm, bu ñac atac whiņ bu lau sêtoc ñac sa ma sêhê mwalêc ñac. Ñac atac whiņ bu sêndöc mala ñamata-ņga yêc lôm wê-ņga, ma lau tiwaê si mala têņ ndoc sêneņ mwasiņ-ņga. ⁴⁷ Yêc lau hoņ aņgô-ņga, sêteņ mbec baliņ, magoc têņ ndoc lau sêlic ñac dom, naņ sêņsau lauwhê sawa bu sêņgaho ñac si andu su. Anötö oc êmatôc ñac ma kêņ ñagêyô sac andô têņ ñac.”

21

*Awhê tuc daņ kêņ da danģe
(Mak 12:41-44)*

¹ Yisu hôc tandô sa ma gêlic lau ti lêlôm sêkên si da sip apa da-nga nan kalhac lôm dabuŋ namakê. ² Ma inj gêlic awhê tuc ŋalôm sawa dan kên awa sauŋ lu gitôm wan toea lu sip apa da-nga. ³ Ma inj sôm, “Aö wasôm yomandô têt mac, bu yêc Anötö aŋgô-nga awhê tuc ŋalôm sawa dindec kên da hôc gêlêc lau hon si da su. ⁴ Nahu bu lau ti lêlôm sêkên si da, magoc ŋac si awa daêsam gacgeŋ yêc ŋac-nga. Tigeŋ awhê dindec inj awhê ŋalôm sawa, ma inj kên inj ndê gêŋ hon ti da.”

*Yisu sôm yom pi lôm dabuŋ Jerusalem-nga
(Mat 24:1-2; Mak 13:1-2)*

⁵ Yisu ndê ŋgacsêŋomi ŋatô sêsôm yom pi hoc ŋayham-ŋayham ma gôlôn ŋayham nan lau ŋatô sêkên bu sêŋgôlôn lôm dabuŋ. Magoc Yisu sôm, ⁶ “Ndoc oc meŋ sa, nan gêŋ ŋayham hon nan kwahic dec mac alic yêc gameŋ dindec, nan oc niŋga. Ŋacyo oc sêseŋ hoc hon su, ma hoc dan oc ndôc hoc dan ŋahô tiyham dom.”

*Gêŋ wapac têt ŋambu-nga-nga
(Mat 24:3-14; 10:17-22; Mak 13:3-13)*

⁷ Ma Yisu ndê ŋgacsêŋomi sêndac inj, “Kêdôhônwaga, ŋawapac nan am sôm yom pi, nan oc hôc asê Jerusalem têt têt bocke? Ma gêŋ sake oc kên puc yac bu têt dau meŋ kêpiŋ?” ⁸ Ma Yisu sôm, “Ayob daôm ŋapep bu lau sêŋsau mac dom. Lau daêsam oc sêmeŋ sênem aö aŋôn ma sêsôm, ‘Aö Mesaya dau,’ ma ‘Têt dau meŋ kêpiŋ.’ Aŋkuc ŋac dom! ⁹ Ma têt têt mac aŋgô ŋawaê bu lau sic siŋ têt dau, me lau sêli dau sa, nan atöc daôm dom. Bu gêŋ hon dinaŋ gic waê

bu meŋ sa muŋ, magoc tēm ŋambu-ŋga yêc dôn yêc.” ¹⁰ Ma Yisu gic tēku yom ma sôm, “Kiŋ nom-ŋga oc sêkêŋ kisa dau, ma lau akêŋ gameŋ daŋ oc sêndic siŋ tēŋ lau akêŋ gameŋ daŋ. ¹¹ Tiyhō oc nem atu, ma tōbôm ti gêmbac atu-tu oc sêhōc asê gameŋ ŋatō. Lau oc sêlic gêŋ dalō atu-tu yêc umbon, ma gêŋ atu-tu naŋ oc kôm ŋac sêtōc dau atu.

¹² “Gêŋ ŋamata-ŋga, lau oc sêkêŋ kisa mac, ma sêkōc mac dôn. Tu mac akêŋ whiŋ aō-ŋga, dec lau oc sêmatōc mac yêc lôm wê-ŋga, ma sêkêŋ mac andōc gapocwalō. Ma ŋac oc sêkêŋ mac alhac kiŋ ti gôliŋwaga aŋgō-ŋga bu sêmatōc mac. ¹³ Ndoc dinaŋ iŋ mac nem tēm bu asôm yom asê pi aō. ¹⁴ Ahêgo daôm tu yom asôm-ŋga dom, ¹⁵ bu aō dauŋ oc wanem mac sa, ma wakêŋ yom ti gauc tēŋ mac. Ma mac nem ŋacyo oc sêtôm dom bu sêô mac nem yom me sêseŋ mac nem yom. ¹⁶ Dinami ti damami, ma asidōwai ma silip naŋ sêkêŋ whiŋ dom, naŋ oc sêhoc mac nem lau ŋatō asê, ma sêndic ŋatō ndu. ¹⁷ Tu aō-ŋga dec lau hoŋ oc sêtec mac. ¹⁸ Tigeŋ Anötō oc yob mac e nem kêclauŋ ŋandō daŋ niŋga dom. ¹⁹ Magoc alhac ŋaŋga ma ahu aō siŋ dom, ma Anötō oc kōc mac sa andōc tamli ŋapaŋ yêc undambê.”

*Nawapac gameŋ Judia-ŋga
(Mat 24:15-28; Mak 13:14-23)*

²⁰ “Têŋ ndoc mac alic lau siŋ-ŋga sêŋgihi Jerusalem ahuc, naŋ dec aŋyalê bu ŋasawa sauŋ ma ŋac oc sêseŋ malac atu dau su. ²¹ Têŋ ndoc dinaŋ, mac lau naŋ ambo gameŋ Judia-ŋga naŋ

alhö ñagahô api gameñ lôc-nga andi. Lau nañ sêmbô Jerusalem, nañ sêhu malac dau sinj, ma lau nañ sêmbô gameñ ñamakê-nga nañ sêsôc malac atu dau tiyham dom. ²² Yom hoñ nañ lau propet sêhoc asê gwanaj pi ñagêyô nañ oc tap lau nom-nga sa, nañ oc ñandô sa têtj têtj dinañ. ²³ Oyaê. Lauwhê nañ daê ma lauwhê nañ sêkênj su têtj balêkoc, nañ oc sêtap ñawapac atu sa têtj têtj dinañ. Ñawapac atu oc hôc asê nom, ma lau Israel-nga oc sêñsahê ñacyo si atac ñandê. ²⁴ Lau gameñ apa-nga oc sêndic lau Israel-nga ñatô ndu ña bienj baliñ, ma sêñgaho ñatô su ma sêwê ñac sêtêtj lau apa si gameñ sêndi sêtôm lau gapocwalô-nga. Anötö kêmatinj têtj bu lau gameñ apa-nga sêñgwiniñ lau Jerusalem-nga, ma ñac oc sêkôm e têtj dau pacndê.”

*Ñamalac ndê Atu ndê bêc mbu meñ-nga
(Mat 24:29-36; Mak 13:24-31)*

²⁵ “Lau oc sêlic gêtj dalô ac-nga ti ayô-nga ma tata-nga. Ma yêc nom, gwêc oc li dau sa atu, ma kôm lau si gauc êñsôñ ma ñalôm ñawapac atu. ²⁶ Gêtj ti ñaclai nañ sêlhac umbonj oc wiwic sa, ma tu dinañ-nga lau oc sêtöc dau e ñac tagôlô ma sêhêgo dau tu gêtj bocke nañ oc hôc asê nom-nga. ²⁷ Têtj ndoc dinañ lau oc sêlic Ñamalac ndê Atu mbu meñ ndöc dao ñahô ti ñaclai ma ñawasi atu. ²⁸ Têtj ndoc gêtj kaiñ dinañ bu meñ sa, nañ atisa ma tamtac, bu mac nem ndoc bu atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-nga ña-ñandô sa, nañ meñ kêpiñ.”

²⁹ Ma Yisu sôm yom gôlinj dañ bocdec, “Gauc nem a lañ ma a ñatô. ³⁰ Têtj ndoc mac alic

ɲalaun wakuc bu l c, naɲ mac aɲyal  bu ndoc ac-ɲga meɲ k piɲ. ³¹ Ma bocdinaɲ t ɲ ndoc mac alic g ɲ naɲ a  gas m yom pi, naɲ h c as , dec aɲyal  bu ndoc meɲ k piɲ bu An t  nd  g liɲ meɲ sa tiaw . ³² Yomand ! Lau t m dinaɲ-ɲga oc s mbac ndu dom e g ɲ hoɲ dinaɲ h c as . ³³ Undamb  ti nom oc niɲga, tigeɲ aneɲ yom daɲ oc niɲga dom.”

Danem ali

³⁴⁻³⁵ Ma Yisu s m, “Oc t m dom bu ɲamalac daɲ  ɲl c b c ɲambu-ɲga dau. Bocdinaɲ dec amasaɲ da m ɲapep ma anem ali. Ayob bu an m g ɲ  ɲiɲ mac-ɲga ma aneɲ g ɲ ɲawah  me ap  sim da m tu ɲawapac nom-ɲga  ɲl c dom, bu mboe g ɲ dau oc h  nem gauc d ɲ t ɲ t m b c ɲambu-ɲga dau meɲ sa. Bu b c dau oc h c as  mac ɲagah , t m b c daɲ sip ak  sep eɲ. ³⁶ Anem ali ma ateɲ mbec bu An t  k ɲ licwal  t ɲ mac bu ɲawapac hoɲ naɲ oc s h c as , naɲ ku mac dulu dom, ma bu mac oc at m bu alhac ɲamalac nd  Atu aɲg -ɲga ti mayam pac.”

³⁷ T ɲ ɲasawa dinaɲ Yisu k d h ɲ lau mbo l m dabuɲ ɲabat mnd  t ɲ acsal , ma iɲ sa gi y c L c Olib t ɲ  bw c. ³⁸ T m b c hoɲ lau da sam s t ɲ l m dabuɲ si t ɲ b b c ganduc, bu ɲac atac whiɲ bu s ɲg  Yisu nd  yom.

22

Judas s m tid ɲ bu hoc Yisu as  (*Mat 26:14-16; Mak 14:10-11*)

¹ Lau Israel si †Mwasin Bolom Yist Mba-ɲga naɲ lau s sam bu Mwasin Pasowa-ɲga, naɲ meɲ

kêpin. ² Ma dabuŋsiga atu-tu ti kêdôhôngwaga yomsu-nga sêŋsalê lêŋ bu sêndic Yisu ndu gelec, ŋahu bu sêtôc lau. ³ Têŋ ndoc dinaŋ Sadaŋ sip Judas ndê ŋalôm. In ŋgac naŋ sêsam bu Iskeriot, ma in ŋgacsêŋomi 12 si daŋ. ⁴ In têtê dabuŋsiga atu-tu ti lau siŋ-nga naŋ sêyob lôm dabuŋ, naŋ gi, ma ŋac sem yomgalôm pi lêŋ tu Judas hoc Yisu asê têtê ŋac-nga. ⁵ Goc ŋac atac ŋayham, ma sêsôm tidôŋ bu sênemlhi in ŋa mone. ⁶ Judas gôlôc ma kêsalê ndoc bocke naŋ lau daêsam oc sêmbô sêwhiŋ Yisu dom, dec oc tôm bu in hoc Yisu asê.

Yisu ndê ŋgacsêŋomi sêmasaŋ Mwasinŋ Pasowa-nga

(Mat 26:17-19; Mak 14:12-16)

⁷ Mwasinŋ Bolom Yist Mba-nga ŋabêc naŋ lau Israel sic domba Pasowa-nga ndu, naŋ meŋ hôt asê. ⁸ Ma Yisu kêkiŋ Pita lu Jon ma sôm, “Amlu andi ma amasaŋ Mwasinŋ Pasowa-nga bu danêŋ.” ⁹ Ma sêndac in, “Am tac whiŋ bu alu amasaŋ Pasowa yêc nde?” ¹⁰ Ma Yisu sôm têtê inlu, “Asôt Jerusalem andi, ma amlu oc atap ŋgac daŋ sa, naŋ hôt bu lôŋ daŋ. Ankuc in atêtê in ndê ŋadau ndê andu andi, ¹¹ ma asôm têtê andu ŋadau, ‘Alu mba kêdôhôngwaga ndac am pi ŋalôm ŋacleŋ-nga, bu in ti ndê ŋgacsêŋomi bu sêneŋ Mwasinŋ Pasowa-nga yêc am nem andu.’ ¹² Ma in oc tôt ŋalôm atu daŋ yêc andu dau ŋahô-nga têtê amlu. Tebo ti gêtê hoŋ tu yac danêŋ Mwasinŋ Pasowa-nga yêc ŋalôm dinaŋ, goc amlu amasaŋ gêtê yêc ŋalôm dinaŋ.” ¹³ Goc inlu sêsôt

Jerusalem si ma sêtap gêñ honj sa gitôm Yisu sôm têtj injlu, ma sêmasañ mwasiñ Pasowa-nga.

*Yisu gic hu Mwasin Dabun
(Mat 26:26-29; Mak 14:22-26)*

¹⁴ Têtj ôbwêc dinañ, Yisu ndöc tebo whiñ lau aposel bu sêneñ Mwasin Pasowa-nga. ¹⁵ Ma inj sôm têtj ñac, “Ñasawa sauñ aö oc wahôc ñandê atu, magoc aö atac whiñ bu waneñ Mwasin Pasowa-nga dindéc wawhiñ mac muñ. ¹⁶ Bu aö wasôm têtj mac, aö waneñ Mwasin Pasowa-nga tiyham dom e Anötö ndê göliñ meñ sa tiawê, ma Pasowa dau ña-ñandô meñ sa.” ¹⁷ Goc inj kôc laclhu wain-nga dañ, gêm danje ma sôm, “Akôc ma akêtj lom têtj daôm. ¹⁸ Aö wasôm têtj mac bu aö oc wanôm wain tiyham dom e Anötö ndê göliñ meñ sa tiawê.” ¹⁹ Ma inj kôc bolom, gêm danje ma pô kôc, goc gic sam têtj ñac ma sôm, “Aö neñ ñandô dau dec, nañ gakêtj tu mac-nga. Aneñ gêñ dindéc tu bu gauc nem aö-nga.” ²⁰ Ñac señ gêñ pacndê, goc ñalêtj tigen inj kôc laclhu wain-nga dañ ma sôm, “Lacclhu dindéc ti dôhônj pwac wakuc aneñ dac-nga, nañ wakêc siñ tu mac-nga. ²¹ Tigenj añgô! Ñgac nañ bu hoc aö asê, nañ gêñ gêñ ndöc tebo whiñ aö. ²² Bu gêñ nañ oc hôc asê Ñamalac ndê Atu, nañ kêkuc lêtj nañ Anötö kêmasañ gwanañ su, tigenj ñgac nañ hoc aö asê, nañ oc tap ñagêyô atu sa. Oyaê!” ²³ Goc ñac honj sêndac dandi pi ñac si asa oc kôm gêñ dau.

*Asa ti ñgac ñamata-nga
(Mat 20:25-28; 19:28; Mak 10:42-45)*

24 Ma têtj ndoc dinaŋ ngac-sêŋomi sêsenj dau bu ŋac si asa ti ngac ŋamata-ŋga. 25 Goc Yisu sôm têtj ŋac, “Lau sambuc si kinj sêtoc dau sa têtj ŋac si lau, ma lau naŋ sem gôlinj lau, naŋ sêsam dau bu lau ŋamata-ŋga. 26 Magoc mac aŋkuc mêtê kainj dinaŋ dom. Mac nem asa inj ngac tiwaê, naŋ êŋgwiniŋ dau ti ngac waêmba. Ma asa inj ngac ŋamata-ŋga, naŋ ti ngac akinj ŋambwa. 27 Mac gauc gêm bocke? Ngac naŋ ndöc tebo, ma ngac naŋ gêm akinj inj, naŋ inlu si asa ti ngac ŋamata-ŋga? Yêc ŋamalac aŋgô-ŋga, ngac naŋ ndöc tebo inj ngac ŋamata-ŋga. Tigenj aö gambo gawhiŋ mac gitôm ngac akinj.

28 “Ndoc bocke naŋ ŋawapac me kisa tap aö sa su, naŋ mac ahu aö siŋ dom. 29 Bocdinaŋ tiŋambu aö wakêŋ mac anem gôlinj lau, gitôm Damaŋ kênj ŋaclai tu wanem gôlinj-ŋga sip aö dauŋ amaŋ. 30 Ma mac oc aneŋ ti anôm gêŋ awhiŋ aö yêc gameŋ undambê-ŋga, ma mac oc andöc pôtj atu ma amatôt Israel si lau ŋatoŋ 12.”

*Yisu sôm bu Pita oc sêc inj ahuc
(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31)*

31 Ma Yisu gic têtju yom ma sôm, “Saimon, Saimon, Sadaŋ ndac bu êŋsahê mac nem akêŋ whiŋ bu gêŋ ŋandô me mba, gitôm lau sêwhê wit ŋapa ti ŋandô kôc. 32 Tigenj aö gateŋ mbec tu am-ŋga Saimon, bu am oc hu nem kêŋ whiŋ siŋ dom. Ma tiŋambu têtj têtj am nem daôm kwi, naŋ puc nem asidôwai dôtj.” 33 Dec Pita sôm, “Pômdau, tôm ŋac sêkêŋ hêclu dasôc gapocwalô, me sêndic hêclu ndu, aö wahu am siŋ dom.” 34 Ma Yisu sôm, “Pita, aö wasôm têtj

am, ôbwêc dec am oc sêc aô ahuc tidim tö, ma tinjambu dalec oc tañ.”

Ngacsêñomi oc sêtap kisa sa

³⁵ Goc Yisu ndac ñac, “Têñ ndoc aô kakiñ mac asa a bu anem mêtê lau, nañ mac akôc talhi mone-nga, ti gata, ma atapa dom. Têñ ndoc dinañ mac apônda daôm, me mba?” Ma ñac sêsôm, “Mba.” ³⁶ Goc Yisu sôm, “Kwahic dec ma ndi, mac nem talhi mone-nga me gata bu yêc, nañ akôc sa. Ma mac nem bien baliñ bu mbasi, dec akêñ nem ñakwê awê-nga têtñ lau sênemlhi, goc akôc ña-awa ma anemlhi bien baliñ dañ. ³⁷ Bu sêto yom dañ yêc bocdec bu, ‘*Sêlic inñ gitôm lau sac si dañ.*’ Yom dau hêganônñ aô, ma gic waê bu ñandô sa. Yomandô, yom nañ sêto pi aô, nañ oc ñandô sa.” ³⁸ Ma ñgacsêñomi sêsôm, “Pômdau lic! Bien baliñ lu dec sêyêc.” Ma Yisu sôm, “Gitôm.”

Yisu teñ mbec yêc Lôc Olib

(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhu malac Jerusalem siñ, ma sêsa sêtêtñ Lôc Olib si. Têm daêsam su sêkac sa sêmbo gameñ dinañ. ⁴⁰ Inñ hóc asê ma sôm têtñ ñac, “Ateñ mbec bu lêtôm tap mac sa dom.” ⁴¹ Goc inñ hu ñac siñ ma sa ñasawa sauñ gi, pônñ haduc ma teñ mbec bocdec bu, ⁴² “Damañ, am bu tac whiñ, dec kôc laclhu ñawapac-nga dindéc su yêc aô. Tigeñ êmkuc aneñ tac whiñ dom, kôm tôm am daôm nem atac whiñ bu kôm.” ⁴³ Ma añela undambê-nga dañ hoc dau asê têtñ inñ, ma kôm inñ licwalô sa. ⁴⁴ Yisu

pô sim dau nhandô, ma ten mbec nanga, ma in ndê wahen kêc sip nom gitôm dac.

⁴⁵ In ten mbec su, goc tisa ma mbu tên in ndê ngacsênomi gi, ma gêlic bu nac sêyêc bêc sêyêc. Nac si nalôm nawapac kôm nac kwapac. ⁴⁶ Ma in un nac sa goc ndac nac, “Tu sake-nga mac ayêc bêc ayêc? Atisa mac aten mbec bu lêtôm tap mac sa dom.”

Sêkôc Yisu dôn

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-52; Jon 18:1-11)

⁴⁷ Yisu sôm yom dau mbo, ma ngacsênomi 12 si dan, nan sêsam bu Judas, nan hóc asê ma wê lau ton atu sêwhin in. In kêsêlên tên Yisu bu ngutô in, ⁴⁸ magoc Yisu ndac in, “Judas, bocke? Am bu ngutô Namalac ndê Atu tu bu hoc in asê, a?” ⁴⁹ Lau nan sêmbo sêwhin Yisu, nan sêlic gên nan bu hóc asê ma sêndac, “Pômdau, yac andic nac na bien, a?” ⁵⁰ Ma nac si dan puc ndê bien sa ma pa dabun-siga namata-nga ndê ngac akin ndê dangalaun andô-nga su. ⁵¹ Magoc Yisu sôm, “Akôm bocdinañ dom!” Ma in kêmasec ngac dau ndê dangalaun, ma kôm in nayham sa. ⁵² Goc Yisu sôm tên dabun-siga atu-tu ti lau bata, ma lau sin sêyob lôm dabun-nga, nan sêmen bu sêkôc in dôn, “Bocke dec mac akôc bien ti gên sin-nga ma asa amen bu akôc aô dôn gitôm ngac kan dan? ⁵³ Tôm bêc hon aô gambo gawhin mac yêc lôm dabun ngamen, ma mac akôc aô dôn dom. Tigen kwahic dec ti mac nem ndoc, ma naclai nasec-nga gêm gôlin mac.”

Pita sêc Yisu ahuc
(*Mat 26:69-75; Mak 14:66-72; Jon 18:15-18, 25-27*)

⁵⁴ Nac sêkôc Yisu dôn, ma sêwê in sêtên dabuŋsiga ŋamata-ŋa ndê andu si. Ma Pita kêkuc ŋac mbo ahê. ⁵⁵ Yêc dabuŋsiga dau ndê andu ŋatuŋlôm, lau ŋatô sêkôm ya golom asê, goc sêndöc sêwhiŋ dau ma sêŋsulu. Ma Pita gi ndöc sic whiŋ ŋac. ⁵⁶ Awhê akiŋ daŋ gêlic Pita ndöc ya ŋawê, goc tahê in ma sôm, “In ŋac dindéc in kêkuc Yisu whiŋ.” ⁵⁷ Tig eŋ Pita pa dau ma sôm, “Awhê! Aö kayalê in dom!”

⁵⁸ Nasaŋa sauŋ ma ŋamalac daŋ gêlic in ma sôm, “Am lau naŋ sêŋkuc in, naŋ si ŋac daŋ!” Ma Pita ô yom ma sôm, “Am ŋac, mba!”

⁵⁹ Acgatu ŋasaŋa daŋ meŋ gi su, ma ŋamalac daŋ tiyham sôm ti ŋaŋga, “Ŋac dindéc in kêkuc Yisu whiŋ! Yomandô! Bu in ŋac Galili-ŋa.” ⁶⁰ Magoc Pita sôm, “O ŋac daôm! Aö kayalê yom naŋ am sôm, naŋ ŋahu dom!” In sôm yom dinaŋ mbo, ma mbac dalec taŋ. ⁶¹ Ma Pômdau kac dau kwi ma tahê Pita, ma Pita gauc gêm yom naŋ Pômdau sôm têt in bocdec bu, “Ôbwêc dindéc am oc sêc aö ahuc tidim tö, ma tiŋambu mbac dalec oc taŋ.” ⁶² Goc in sa awê gi, ma taŋ dau ndu.

Lau siŋ-ŋa sêsu Yisu susu
(*Mat 26:67-68; Mak 14:65*)

⁶³⁻⁶⁴ Lau siŋ-ŋa naŋ sêkôc Yisu dôn, naŋ sic hu sêsu in susu. Sêkic in tandô ahuc ŋa po, goc sêtap in ma sêndac, “Am bu propet, dec sôm asê

bu asa dec tap am?" ⁶⁵ Ma sêpu in ti sêngwinin in ña yom sac daêsam.

*Lau bata Israel-nga sêmatôc Yisu
(Mat 26:63-68; Mak 14:61-65)*

⁶⁶ Têñ bêbêc ganduc lau bata Israel-nga, ma dabuñsiga atu-tu ti lau Skraib sêkac sa sêpitigen, ma sêkêñ Yisu kalhac ñac anğô-nga. Ñac sêsôm têñ in, ⁶⁷ "Am bu Mesaya dau, dec sôm têñ yac!" Ma Yisu sôm têñ ñac, "Aö bu wasôm, dec mac oc akêñ whin aö dom, ⁶⁸ ma aö bu wakêñ gêndac dan têñ mac, dec mac oc aö aneñ yom dom. ⁶⁹ Tigen, têñ kwahic dec ma ndi, Ñamalac ndê Atu oc ndöc Anötö Ñaclai Ñadau ndê amba andô-nga." ⁷⁰ Ma ñac hoñ sêsôm, "Bocdinañ, am sôm bu am Anötö ndê Atu, a?" Ma Yisu sôm, "Mac asôm solop bu aö dauñ dindec." ⁷¹ Goc sêsôm têñ dandi, "Yac danğô yom nañ in dau sôm su. Dapônda yom dan tu tanğolin pi in-nga dom."

23

*Pailot kêsü Yisu
(Mat 27:11-26; Mak 15:2-15; Jon 18:29-19:16)*

¹ Goc lau hoñ dinañ sêtisa ma sêwê Yisu sêtên Pailot si. ² Ma ñac sêngolin yom pi in, ma sêsôm, "Ngac dindec gêli lau Israel-nga ñalôm sa. In sôm bu lau sêkêñ takis têñ Sisa dom, ma in toc dau sa ma sam dau bu Mesaya, kiñ nañ lau Israel-nga sêkêñ bata." ³ Goc Pailot ndac Yisu bocdec bu, "Am lau Israel-nga si kiñ, a?" Ma Yisu sôm, "Tôm nañ am daôm sôm." ⁴ Dec Pailot sôm asê têñ dabuñsiga atu-tu ti lau hoñ, "Aö gatap ngac

dindec ndê giso dan sa dom, bu tamatôc in pi-nga.” ⁵ Tigen nâc sêsôm ti nânga, “In kêdôhôn lau ma gêli nâc si nâlôm sa yêc gameñ Judia-nga hoñ. In gic hu yêc gameñ Galili-nga ma kôm napan e meñ têñ gameñ dindec.”

Pailot kêkin Yisu têñ Herod Antipas

⁶ Têñ ndoc Pailot ngô yom dinañ, nan in ndac nâc bu Yisu in ngac Galili-nga, me mba. ⁷ Ma in tap sa bu in ngac Galili-nga, dec kêkin in têñ Herod gi. Herod in ngac nan gêm gôlin gameñ Galili-nga, ma in mbo malac Jerusalem têñ têt dinañ. ⁸ Têñ têt Herod gêlic Yisu, nan in tac nayham atu, bu nasawa balin su in tac whin bu lic in. In ngô nawaê pi Yisu su, ma kêñ bata bu lic in kôm gêñ dalô dan. ⁹ In kêñ gêndac daêsam têñ Yisu, magoc Yisu ô yom dom.

¹⁰ Têñ dinañ dabunsigna atu-tu ti lau Skraib sêtisa ma sêngôlin yom pi in ti nânga. ¹¹ Goc Herod ti lau sin-nga sêsu Yisu susu ma sêngwinin in. Sêkêñ in sôc nâkwê balin gitôm kin sêsôc, ma sêñkin in mbu têñ Pailot gi. ¹² Mun-nga Herod lu Pailot sêkêñ kisa dau, magoc acsalô dinañ inlu sêhê silip dandi.

Pailot bu êngapwêc Yisu

¹³ Pailot mbwêc dabunsigna atu-tu ti lau bata ma lau Israel-nga natô sêpitigen, ¹⁴ ma sôm têñ nâc, “Mac akôc ngac dau atên aô amen, ma asôm bu in gêli lau nâlôm sa. Aô kasahê in yêc mac anôm-nga, ma gatap sa bu yom nan mac angôlin pi in, nan nahu mba. ¹⁵ Ma Herod bocdinañ, bu in kêkin in mbu têñ yac meñ.

Bocdinaŋ wasôm têtj mac bu ŋgac dau kôm giso daŋ dom bu dandic iŋ ndu. ¹⁶⁻¹⁷ Tu dinaŋ-ŋga aô wakêŋ aneŋ lau sêhi iŋ ŋa sô, ma sêhu iŋ siŋ lhô ndi.” ¹⁸ Magoc ŋac sêmbwêc atu sêwhiŋ dau bu, “Kôc iŋ sa ma ndic iŋ ndu! Ma hu Barabas siŋ têtj yac.” ¹⁹ Barabas iŋ ŋgac naŋ ndöc gapocwalô têtj ndoc dinaŋ, bu iŋ kêtjilí lau bu sêndic siŋ, ma iŋ gic lau ŋatô ndu. ²⁰ Magoc Pailot tac whiŋ bu êŋgapwêc Yisu su, dec sôm yom ŋaŋga tiyham bu nem ŋac si ŋalôm kwi. ²¹ Magoc ŋac sêmbwêc yom ŋapaŋ, “Ndic iŋ pi a gicso dau! Ndic iŋ pi a!” ²² Goc Pailot sôm têtj ŋac tidim tô-ŋga, “Tu sake-ŋga? Iŋ kôm giso bocke? Aô gatap yom daŋ sa pi iŋ dom, bu dandic iŋ ndu. Bocdinaŋ aô wakêŋ aneŋ lau siŋ-ŋga sêndic iŋ ŋamlic ŋandê, ma wahu iŋ siŋ.” ²³ Tigeŋ ŋac sêmbwêc hôc ahuc ŋapaŋ, bu sêndic iŋ pi a gicso dau. Ma sêmbwêc yom dau e Pailot sôc ŋapu. ²⁴ Iŋ gôlôc ma sôm têtj lau siŋ-ŋga bu sêkôm gitôm lau dau si yom. ²⁵ Barabas, ŋgac siŋsêlêc naŋ ndöc gapocwalô tu iŋ gic lau ndu-ŋga, naŋ sêŋgapwêc iŋ su tôm lau sêndac. Magoc Yisu, naŋ sêtec, naŋ Pailot kêkiŋ iŋ têtj lau siŋ-ŋga bu sêndic iŋ ndu.

Sic Yisu pi a gicso dau

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

²⁶ Ŋac sêwê Yisu sêsa si, ma yêc seŋ sêtap ŋgac daŋ ŋaê Saimon sa. Iŋ ŋgac malac Sairin-ŋga,* ma iŋ kêsêlêŋ mbo seŋ akêŋ gameŋ ŋamakê-ŋga

---

* **23:26** Sairin - malac daŋ naŋ yêc Not (North) Afrika.

bu têtj Jerusalem ndi. Lau siŋ-nga sêkôc Saimon ma sêkêtj iŋ kêbalaŋ a gicso dau kêkuc Yisu.

²⁷ Lau daêsam sêŋkuc Yisu si, ma lauwhê ñatô sêwhiŋ ñac, sêhu dangibo asê pi iŋ ma sêtaŋ.

²⁸ Goc Yisu kac dau kwi ma sôm têtj ñac, “Mac lauwhê Jerusalem-nga, ataŋ aö dom! Tigeŋ ataŋ tu daôm-nga, ma tu mac nem balêkoc-nga. ²⁹ Bu ndoc ñawapac-nga oc meŋ sa, naŋ mac oc asôm bu iŋ gêtj ñayham bu lauwhê ñatô ñac lauwhê gapoc ma sêkôc balêkoc me sêkêtj su têtj balêkoc dom. ³⁰ Têtj ndoc dinaŋ, lau oc tac whiŋ bu lôc daŋ tip meŋ ma êŋgatöc ñac si. ³¹ Gêtj naŋ kwahic dec sêkôm têtj aö, naŋ gitôm sêkêtj ya gêtj a batac. Bocdinaŋ ahêgo daôm pi gêtj ñac oc sêkôm tiŋambu-nga, oc nditôm sêkêtj ya neŋ a basô.”

³² Lau siŋ-nga sêwê ñgac sac lu sêwhiŋ Yisu, bu sêndic iŋlu ndu sêwhiŋ iŋ. ³³ Ñac sêsa si e sêhóc asê gameŋ naŋ sêsam bu Ñakêcyha, ma yêc dinde ñac sic Yisu pi a gicso dau. Ma sic ñgac sac lu sêpi a gicso sêwhiŋ Yisu, daŋ kêgalêtj andô-nga, ma daŋ kêgalêtj gasê-nga. ³⁴ Têtj dinaŋ Yisu teŋ mbec ma sôm, “Damaŋ, suc aneŋ ñacyo si sac kwi, bu ñac sêŋyalê gêtj naŋ sêkôm, naŋ dom.” Tiŋambu lau siŋ-nga sêpuc gapoc bu sêlic ñac si asa oc kôc Yisu ndê ñakwê.

³⁵ Lau daêsam sêlhac ma tahê Yisu, ma lau bata Israel-nga bocdinaŋ. Sêlhac ti sem tô iŋ ma sêsôm, “Iŋ gêm lau ñatô sa. Iŋ bu Mesaya naŋ Anötô kêyaliŋ sa, naŋ nem dau si maŋ.” ³⁶ Ma lau siŋ-nga sêtigasuc ma sêsu iŋ susu boc-dinaŋ. Sêkêtj wain ñamakic têtj iŋ, ³⁷ ma sêsôm, “Am bu lau Israel-nga si kiŋ, naŋ goc nem daôm si.”

³⁸ Nac sêto yom kalhac in ndê a gicso dau nahô, nanj sôm, 'Lau Israel-nga si Kinj dindec.'

³⁹ Ngac sac danj nanj kêgalênj a gicso dau kêpinj Yisu, nanj su inj susu ma sôm, "Am Mesaya dau, a? Bocdinañ dec nem daôm si, ma nem alu si awhinj!" ⁴⁰ Tigenj ngac sac tilu-nga hec yom inj, ma ndac, "Am töc Anötö, me mba? Yac lau tö dakôc ñagêyô tigenj. ⁴¹ Hêclu dakôc ñagêyô solop, bu hêclu dakôm sac. Magoc ngac dindec kôm giso danj dom." ⁴² Goc inj sôm tênj Yisu, "Yisu, tênj ndoc am ndöc nem pônj kinj-nga, nanj gauc nem aö." ⁴³ Ma Yisu ô yom ma sôm tênj inj, "Aö wasôm yomandô tênj am bu acsalô lec am oc ndöc †Paradais whinj aö."

Yisu mbac ndu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-39; Jon 19:28-30)

⁴⁴ Tênj ac kalhac lhu, ñasec gêm gameñ sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-nga, ⁴⁵ bu ac gêm ganduc. Ma po baliñ nanj kêgalênj lôm dabuñ ñalôm, nanj dau kic gi lu. ⁴⁶ Tênj ndoc dinañ Yisu mbwêc awha atu ma sôm, "Damañ, aö gakênj aneñ gatuñ sip am amam!" Inj sôm yom dinañ su, goc mbac ndu.

⁴⁷ Ngac bata sinj-nga gêlic gênj hoñ dinañ, ma kêpinj Anötö ma sôm, "Yomandô! Ngac dindec inj ngac gitênj!" ⁴⁸ Ma lau daêsam nanj sêkac sa su bu sêlic lau sinj-nga sic Yisu pi a gicso dau, nanj sêlic gênj hoñ dinañ e kôm ñac si ñalôm ñawapac, dec sêndahinj ñasu ma sêlhö si. ⁴⁹ Ma lau hoñ nanj sênjyalê Yisu, ma lauwhê nanj sênjkuc inj akênj gameñ Galili-nga, nanj sêlhac ahê ma sêlic gênj dinañ.

*Josep kêñ Yisu ndê ñamlan yêc hoc ñasun
(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)*

⁵⁰⁻⁵¹ Ngac dan mbo, nan ndê ñaê Josep. In ndê malac Arimatiya yêc gameñ Judia-nga, ma in ngac ñayham ma gitên nan kêñ bata Anötö ndê gôlin bu meñ sa tiawê. In lau †Sanedrin-nga si dan, tigen in ñalôm whin yom nan ñac sêkic pi Yisu bu sêndic in ndu, ti gên nan sêkôm tên in, nan dom. ⁵² Tên telha dinan in tên Pailot gi, ma ndac Yisu ndê ñamlan. ⁵³ Goc in kôc in su yêc a gicso dau, kêpan in ña po ñayham dan, ma kêñ in yêc sêhò dan. Lau sêlên sêhò dinan gwanan su yêc hoc dan ñalôm, ma sêkên ngac batê dan yêc sêhò dau mun su dom.

⁵⁴⁻⁵⁵ Lauwhê nan mun-nga sênslên sêwhin Yisu tên ndoc in meñ akên gameñ Galili-nga, nan sênkuc Josep si, ma sêlic sêhò dinan ti gameñ nan Josep kêñ Yisu ndê ñamlan yêc nan. Tigen béc dinan in lau Israel si béc sêmasan dau tu sêlic om-nga, ma ndoc Sabat-nga meñ kêpin. ⁵⁶ Bocdinan lauwhê dinan sêmbu sêtên si andu si, ma sêmasan bu ñamalu ti gên ñatô bu sênem oso Yisu. Ma tên béc Sabat-nga, ñac sênwhan dau tòm yomsu Sabat-nga sôm.

24

*Yisu tisa
(Mat 28:1-10; Mak 16:1-13)*

¹ Sabat meñ gi su, ma tên wake ñabêc ñamata-nga, goc lauwhê dinan sêti tên bêbêc ganduc. Sêkôc gên ñamalu nan sêmasan su, ma sêsa sêtên sêhò dau si. ² Ma sêlic bu hoc atu nan

Josep kêpi gi tinj sê awha, nanj ndöc ñamala dom. ³ Dec sêsôc si, magoc sêtap Pômdau Yisu ndê ñamlañ sa dom. ⁴ Sêlhac ma sêhêdaê, ma ñgac lu ti ñakwê ñawasi atu, sêhoc dau asê ma sêlhac sêwhinj ñac. ⁵ Dec lauwhê sêtöc dau, ma sêwec aṅgô andô têtj nom. Ma ñgac lu sêsôm têtj ñac, “Tu sake-ṅga mac aṅsalé inj nanj mbo tali, yêc lau batê si mala? ⁶ Inj mbo lec dom, inj tisa su. Gauc nem yom nanj inj sôm têtj mac muñ su, têtj têtj inj mbo gameñ Galili-ṅga. ⁷ Inj sôm bu lau oc sêhoc Ñamalac ndê Atu asê ma sêkêñ inj sip lau sac si amba, ma ñac oc sêndic inj pi a gicso dau, ma têtj bêc titö-ṅga inj oc tisa tiyham.” ⁸ Goc lauwhê dinañ gauc gêm yom nanj Yisu sôm muñ su. ⁹ Ma ñac sêhu sêhê dau sinj ma sêmbu sêtêtj Jerusalem si, ma sic miñ yom hoñ dinañ têtj ṅgacsêñomi 11, ma têtj lau hoñ nanj muñ-ṅga sêñkuc Yisu.

¹⁰ Lauwhê dau si ñaê bocdec. Maria Magadala, Joana, ma Jems dinda Maria, ma lauwhê ñatô sêwhinj. Ñac sic miñ têtj lau aposel, ¹¹ magoc aposel sêṅgô yom dau gitôm yom ñambwa, ma sêkêñ whinj dom. ¹² Goc Pita tisa ma kêti têtj sêhê gi. Inj wec bu tôc gwaniñ sêhê ñalôm, dec inj gêlic po ñambwa nanj yêc. Goc inj kölhö gi ma gauc gêm yom daêsam pi gêtj hoñ dinañ.

Yisu hoc dau asê têtj ṅgacsêñom lu

¹³ Têtj bêc tigenj dinañ ṅgac-sêñom lu sêñsêlêñ sêmbu señ bu sêtêtj malac Emeyas sêndi. Señ akêñ Jerusalem têtj Emeyas, nanj ñasawa gitôm kilometa 11. ¹⁴ Inju sem yomgalôm têtj dandi, pi gêtj hoñ nanj hóc asê têtj têtj dinañ. ¹⁵ Sêñsêlêñ ti

sem yomgalôm sêmbô, ma Yisu dau meŋ kêsêlêŋ whiŋ iŋlu. ¹⁶ Tigeŋ Anötö kôm iŋlu tandô ŋalêŋ kaiŋ daŋ sa, dec sêŋyalê iŋ dom. ¹⁷ Ma iŋ sôm têŋ iŋlu, “Yom bocke dec amlu asôm têŋ daôm ma aŋsêlêŋ ambo seŋ?” Goc iŋlu sêkwê dôn sêlhac, ma sêwec. ¹⁸ Ma iŋlu si daŋ naŋ sêsam bu Kliopas ô yom ma sôm, “Ŋacleŋ hoŋ naŋ sêmbô Jerusalem têŋ têm dindec, naŋ sêŋyalê gêŋ naŋ hóc asê. Bocke dec am kêyalê dom?” ¹⁹ Ma Yisu ndac, “Gêŋ sake?” Ma sêsôm têŋ iŋ, “Gêŋ naŋ hóc asê Yisu Nasaret-ŋga. Ŋgac dau iŋ propet daŋ, ma iŋ kôm gêŋ ma sôm yom ti ŋaclai atu yêc Anötö ma ŋamalac hoŋ aŋgô-ŋga. ²⁰⁻²¹ Ma yac akêŋ bataŋ su, bu mboe iŋ Mesaya naŋ Anötö oc êŋkiŋ bu êŋgaho lau Israel-ŋga su yêc lau Rom-ŋga amba. Tigeŋ yac mba dabuŋ-siga atu-tu ti lau bata Israel-ŋga sêkêŋ iŋ têŋ lau Rom-ŋga bu sêmatôc iŋ, ma ŋac sêkic yom bu iŋ mbac ndu, ma sic iŋ pi a gicso dau. Gêŋ hoŋ dinaŋ hóc asê iŋ, ma kwahic dec bêc tö giŋga su. ²² Ma bêbêc lec yac mba lauwhê ŋatô sêsôm yom naŋ kôm yac hoŋ asö. Têŋ bêbêc ganduc, ŋac sêtêŋ sêhô si, ²³ magoc sêtap iŋ ndê ŋamlaŋ sa dom. Sêmbu sêmeŋ, ma sêsôm bu aŋela sêhoc dau asê têŋ ŋac, ma sêsôm têŋ ŋac bu Yisu mbo tali. ²⁴ Lau ŋatô naŋ sêmbô sêwhiŋ yac, naŋ sêsa sêtêŋ sêhô si, ma sêtap gêŋ hoŋ sa tôm lauwhê dau sêsôm, magoc sêlic Yisu dom.”

²⁵ Goc Yisu sôm têŋ iŋlu, “O mac lau! Mac nem gauc sa dom. Lau propet sêhoc yom asê pi gêŋ hoŋ dinaŋ gwananŋ su, magoc mac akêŋ whiŋ gwalec! ²⁶ Sêhoc yom asê ma sêsôm bu Mesaya

gic waê bu hôc ñawapac hoñ dinañ, ma tiñambu tap inñ ndê ñawasi sa.” ²⁷ Ma Yisu whê inñlu si gauc sa pi yom hoñ nañ Moses ti lau propet sêto hêganôñ inñ, e inñ whê Anötö ndê yom hoñ nañ sêto gwanañ pi inñ, nañ sa têtñ inñlu.

²⁸ Ñac sêsunñ sa malac Emeyas, ma Yisu kôm bu hu inñlu sinñ, ma êñsêlêñ gacgeñ ndi. ²⁹ Magoc sêteñ inñ ti ñanga, ma sêsôm, “Mbo whinñ alu, bu ac pacndê ma saunñ oc ôbwêc sa.” ³⁰ Dec Yisu sôc malac dau gi, bu mbo whinñ inñlu. Ma têtñ ndoc sêndöc sic bu sêneñ gêtñ, nañ Yisu kôc bolom sa, gêm danje ma pô kôc, goc kêtñ têtñ inñlu. ³¹ Ma inñlu si tandô ñawa sa, dec sênyalê inñ. Ma ñagahô eñ Yisu añgô mba. ³² Ma inñlu sêsôm têtñ dandi, “Yomandô. Têtñ ndoc inñ sôm yom têtñ hêclu yêc señ, ma whê Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ sa, dec kôm hêclu neñ ñalôm kac hêclu ñandô.” ³³ Goc inñlu sêtisa ñagahô, ma sêlhö sêmbu sêtêtñ Jerusalem si. Ma sêtap ñgacsêñomi 11 sa, ti lau ñatô nañ sêmbu sêwhinñ ñac. ³⁴ Ma ñgacsêñomi sêsôm têtñ inñlu, “Pômdau tisa yomandô, ma inñ hoc dau asê têtñ Saimon!” ³⁵ Goc inñlu sic miñ yom pi gêtñ nañ hôc asê yêc señ, ma bu inñlu sênyalê Yisu têtñ ndoc inñ pô bolom kôc.

Yisu hoc dau asê têtñ sêñomi hoñ

³⁶ Sêsôm yom dinañ sêmbu, ma Yisu hoc dau asê ma kalhac ñac añgô-ñga, ma sôm têtñ ñac, “Yom malô whinñ mac.” ³⁷ Ñac sêsö ti sêtöc dandi ñandô, bu ñac gauc gêm bu sêlic ñalau danñ. ³⁸ Ma inñ sôm têtñ ñac, “Tu sake-ñga mac nem ñalôm ñawapac, ma gauc gêm yom daêsam?”

39 Alic aman̄ ti gahiŋapa, bu aõ dauŋ dindec. Amasec aõ, ma alic. Nalau si ŋamsôm ti ŋakwa mbasi, magoc alic aõ neŋ.” 40 In̄ sôm yom dinaŋ, goc tôc amba ti gahiapa têt̄ ŋac.

41 Ŋac atac ŋayham babalec, magoc ŋac gauc gêm yom daêsam, ma atac lu-lu bu gêt̄ naŋ hóc asê, naŋ gêt̄ ŋandô, me mba. Goc in̄ ndac ŋac, “Mac nem gêt̄ daneŋ-ŋga ndöc?” 42 Ma sêkêt̄ i tô dauŋ naŋ sêpec su, naŋ têt̄ in̄. 43 Ma in̄ kôc su, ma gêt̄ yêc ŋac si aŋgô-ŋga. 44 Goc in̄ sôm têt̄ ŋac, “Gauc nem bu aõ gasôm yom têt̄ mac muŋ su, pi gêt̄ naŋ kwahic dec ŋandô sa. Têt̄ ndoc aõ gambo gawhiŋ mac, naŋ gawhê sa bu gêt̄ hoŋ naŋ sêto pi aõ yêc Moses ma lau propet si bapia tilhuŋ, ma yêc Buku Wê-ŋga, naŋ gic waê bu ŋandô sa.” 45 Ma in̄ whê ŋac si gauc sa pi Anötö ndê yom hoŋ naŋ sêto yêc. 46 In̄ sôm têt̄ ŋac, “Sêto yom pi Mesaya bu in̄ oc hóc ŋandê atu ma mbac ndu, ma têt̄ bêc titô-ŋga in̄ oc tisa ma mbo tali tiyham. 47 Ma sêto bu lau oc sênem mêtê tu in̄ ndê ŋaê-ŋga, ma sêsôm têt̄ lau bu sêkac si ŋalôm kwi, dec Anötö oc suc ŋac si sac kwi. Ŋac oc sêndic hu sênem mêtê dau yêc malac Jerusalem, ma tiŋambu mêtê dau oc sa têt̄ lau gameŋ apa-ŋga hoŋ. 48 Gêt̄ hoŋ dindec mac alic gatô su, dec oc ahoc yom ŋandô asê pi gêt̄ dau awhiŋ. 49 Ma alic! Aõ oc wakêt̄ gêt̄ naŋ aneŋ Damaŋ gic bata su, naŋ têt̄ mac. Bocdinaŋ ambo malac dindec e Anötö kêt̄ in̄ ndê ŋaclai nem mac ahuc.”

Yisu pi undambê gi

⁵⁰ Tinambu Yisu wê ñac sêsa sêtêṅ gameṅ naṅ yêc kêpiṅ malac Betani si. Yêc dinaṅ iṅ hôc amba sa, ma gêm mbec ñac. ⁵¹ Ma têtṅ têtṅ iṅ gêm mbec ñac mbo, naṅ iṅ hu ñac siṅ, ma Anötö kôc iṅ sa pi undambê gi. ⁵² Dec ñac sêpôṅ haduc ma sêmpin iṅ. Ma sêlhö sêmbu sêtêṅ Jerusalem si ti atac ṅayham atu. ⁵³ Ma tôm bêtṅ hon, sêkac sa sêmbu lôm dabuṅ ṅabatêmdö, ma sêhoc Anötö ndê waê asê.

Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc
Bugawac: Anötö ndê Yom Lêñsêm Wakuc New
Testament

copyright © 2013 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bugawac

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1dcc5a6c-3c1e-54e8-aa77-af18a3782048